

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

1216 II NV
1216 I SV

REG. NR. 5202-4643-1016

År 1982, den 9. december, afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sag nr. 2234/74 om supplerende fredning af arealer ved Sønderup å i Nibe, Støvring og Års kommuner. Nordjyllands amt.

Danmarks Naturfredningsforening rejste i juli 1970 sag om supplerende fredning af arealer på en 5-6 km lang strækning ved Sønderup å med det væsentlige formål at hindre oprettelsen af yderligere dambrug. De pågældende arealer er helt overvejende omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 og overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds afsluttede for sit vedkommende fredningssagen med en kendelse af 1. juni 1974. Kendelsen omfattede ca. 93 ha af Sønderup å's nærmeste omgivelser, herunder et areal på ca. 2 ha af matr.nr. 1 a og 2 a, Vegger Gårde, Skivum, som ikke tidligere havde været fredet. Ved kendelsen blev det bl.a. forbudt at oprette nye dambrug. Det ikke tidligere fredede areal blev herudover pålagt fredningsbestemmelser, hvorefter arealet skulle bevares i dets nuværende tilstand. For fredningen blev der tilkendt de berørte 24 ejere en samlet erstatning på 74.780 kr.

Fredningsnævnets kendelse blev påklaget til overfredningsnævnet af 15 ejere.

Overfredningsnævnet besluttede efter besigtigelse og offentligt møde den 15. maj 1975 i det væsentlige at tiltræde fredningsnævnets kendelse, dog således at det areal, som ikke tidligere havde været fredet, kun skulle omfatte 2 mindre dele af matr.nr. 1 a, Vegger Gårde, på ialt 1,5 ha. I fredningsbestemmelserne har overfredningsnævnet yderligere foretaget nogle redaktionelle ændringer bl.a. som følge af fredningsplanudvalgenes ophævelse pr. 1. januar 1979.

Erstatningsspørgsmålene er afgjort dels i enighed med de erstatningsberettigede, dels af taksationskommissionen. De samlede erstatninger på 80.144 kr. samt omkostningsbeløb på ialt 3.300 kr. er udbetalt.

Idet fredningsnævnets kendelse af 1. juni 1974 ophæves, er fredningsbestemmelserne for det område, der er vist på kortet, der hører til overfredningsnævnets kendelse, herefter sålydende:

A. Supplerende fredningsbestemmelser for de tidligere fredede arealer.

Ændringer af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning, må ikke finde sted, og anlæg af dambrug m.v. er ikke tilladt.

Fredningen er dog ikke til hinder for,

at det eksisterende dambrug på matr.nr. 4 a, Åstrup Gårde, Veggerby, udvides, og at der i forbindelse hermed opføres et klækkehus, hvis placering og ydre fremtræden dog kræver fredningsnævnets forudgående godkendelse,

at antallet af fiskedamme på matr.nr. 19 d, Skivum By, Skivum, øges, og at nødvendige belysningsmaster rejses,

at der foretages dræning af de af fredningen omfattede arealer af matr.nr. 3 k, 15 a, 15 b, 15 c, 15 d, 15 e, 15 f og 15 g, Åstrup Gårde, Veggerby.

B. Fredningsbestemmelser for de ikke tidligere fredede arealer af matr.nr. 1 a, Vegger Gårde, Skivum.

§ 1. Det fredede areal skal bevares i dets nuværende tilstand som et landbrugsmæssigt drevet engareal.

§ 2. Det følger af § 1,

at der ikke må foretages terrænændringer,

at der ikke må foretages tilplantning,

at vandløbet ikke må ændres ved opstemning, uddybning, udretning eller regulering,

at der ikke må oprettes dambrug og pelsdyrfarme,

at der ikke må opføres bygninger på arealet, herunder skure, boder o.lign.,

at der ikke må anbringes master eller andre skæmmende indretninger,
at der ikke må oprettes oplags- eller lossepladser, og
at der ikke må ske camping og teltning.

§ 3.

Uanset § 1 er det tilladt,

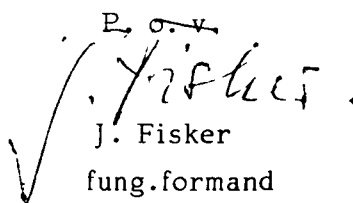
at foretage dræning og at omlægge græsarealer,
at opsætte nødvendige læskure til kreaturer og
at opstille master til lokal elforsyning.

§ 4.

Nordjyllands amtsråd har ret til at foretage pleje af det frødede areal efter forudgående drøftelse med ejeren og uden udgift for denne.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds afsagte kendelse af 1. juni 1974 ophæves og afløses af overfredningsnævnets kendelse af 9. december 1982, som herefter hviler på de ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af fredningen, således som det fremgår af kendelseskortet.

P. o. v.

 J. Fisker
 fung.formand

FREDNINGSNÆVNET>

M 1216 II NV. 1216 I SV.

K E N D E L S E

Supplerende fredning vedrørende områder

ved Sønderup Å.

Sag 281/70. H. B. 220

Afsagt den 1/6 1974.

Ved Overfredningsnævnets kendelse - sag 799/1948 af 21. februar 1949 (lyst den 7. marts s.å.) og Amtsfredningsnævnets upåankede kendelse af 21. februar 1946 (lyst den 6. marts 1946) er fredet den del af Sønderup Ådalen, der på vedhæftede kort er afgrænset med stiplede linier. Ingen af disse kendelser indeholder noget direkte forbud mod etablering af dambrug og mod udretning af åløbet. Begge kendelsers fredningsmæssige bestemmelser er i det væsentlige ens:

I det omfang åen eller forhold vedrørende åen berøres, skal citeres af den førstnævnte kendelse: "---Afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt"---"Fredningen er ikke til hinder for normal afvanding, men eventuelle planer om regulering af åløbet skal forelægges Fredningsnævnet.", og af den anden kendelse citeres: "---Ligesom ejerne er berettiget til at udvide antallet af fiskedamme på matr. nr. 19^d (Skivum by og sogn) og rejse de nødvendige belysningsmaster. Endelig skel ejeren af matr.nr. 4^a Højris være berettiget til at udvide og forandre de på matr.nr. 4^a liggende fiskedamme---"---"Gravning af grus--- o.å. må ikke finde sted, ligesom afgravning og planering af det naturlige jordsmon er forbudt---"

Omfattet af den førstnævnte kendelse var en del af matr.nr. 2^a Veggergårde, Skivum sogn, nu noteret som matr.nr. 2^{d1} smst., tilhørende gårdejer Jens Chr. Flyger, Veggergårde pr. Vegger, og beliggende tæt ved Aalborg-Hvalpsund landevejen, øst for denne. I skrivelse af 6. oktober og 15. december 1964 har civilingeniør Hakon Frandsen, Evasvej 33, Hæsseris, der ved betinget skøde havde erhvervet en 6-7 td. land stor parcel af matr.nr. 2^{d1}, ansøgt Amtsfredningsnævnet om dispensation fra fredningsbestemmelserne, da han agtede at anlægge et dambrug på arealet.

Ved skrivelse af 5. oktober 1965 begærede Naturfredningsrådet behandlingen af fredningssagerne genoptaget med påstand om forbud mod anlæg af dambrug ved åen. Under hensyn til det foreliggende andragende og for at fremskynde afgørelsen, behandlede Amtsfredningsnævnet foreløbig kun fredningsbegæringen for så vidt angår matr.nr. 2^{d1} Veggergårde, Skivum sogn. Ved Amtsnævnets kendelse af 6. april 1966 blev begæringen om supplerende fredning ikke taget til følge, idet nævnet anså de for området allerede gældende fredningsbestemmelser (forbud mod afgravning og planering af det naturlige jordsmon) for at yde et tilstrækkeligt værn for landskøbelige værdier. Denne kendelse blev ved Overfredningsnævnets kendelse af 31. marts 1969 ændret, således at det som tillæg til den ovennævnte Overfredningsnævns kendelse af 21. februar 1949 blev bestemt, at der på det heromhandlede matr.nr. ikke må indrettes dambrug (jvf. iøvrigt nedennævnte sag 15).

Ved denne kendelse tillegdes såvel Jens Chr. Flyger som civilingeniør

Frandsen erstatning. Den pågældende kendelse blev tinglyst den 12. april 1969.

I udateret skrivelse, modtaget af Amtsnævnet den 1. november 1968, begærede Niels P. Bagger, ejer af matr.nr. 1^a Veggergårde, Skivum sogn (jvf. nedennævnte sag 14), tilladelse til at anlægge dambrug på ejendom beliggende umiddelbart syd for åen og øst for æmtslandevejen Hvalpsund-Nibe.

Eftersom Danmarks Naturfredningsforening allerede da havde bebudet - i tilslutning til Naturfredningsrådets ovennævnte begæring af 5. oktober 1965 - at ville rejse supplerende fredningssag vedrørende de ovenfor i indledningen omtalte områder i Sønderup Ådal, blev behandlingen af Baggers begæring udsat.

Ved foreningens skrivelse af 22. juli 1970, tydeliggjort ved skrivelse af 2. december 1971, fremsættes den nævnte begæring. Begæringen i sidstnævnte skrivelse har følgende indhold: "--- skal herved anmode om, at der må blive rejst supplerende fredningssag for den del af Sønderup Ådal, der på vedhæftede kort er afgrænset af en prikket linie. Fredningen ønskes suppleret med bestemmelsen om forbud mod oprettelse af dambrug, samt at regulering af ådalen ikke skal være tilladt. Herudover skal Danmarks Naturfredningsforening anmode om, at der rejses fredningssag for dele af matr.nr. 1^a og 2^a Veggergårde, Skivum sogn. For disse matr.nr.e nedlægges samme fredningspåstand, som blev gennemført for arealerne ved Sønderup Ådal ved nævnets kendelse af 20. september 1969."

I tilslutning hertil skal oplyses, at der ved nævnets lignævnte kendelse, stadfæstet (og udvidet) ved Overfredningsnævnets kendelse (sag 243/65, Ofn. 2045/69) af 25. maj 1972 er fredet arealer af ådalen øst og sydøst for de i indledningen nævnte områder.

Af hensyn til nu fremsatte begæring om fredning af matr.nr. 1^a og 2^a Veggergårde, Skivum sogn skal her citeres fredningspåstanden:

"Bebyggelse eller tilbygning til eksisterende bebyggelse skal ikke være tilladt - herfra dog undtaget bygninger, der alene opføres til landbrugsformål og i tilknytning til allerede eksisterende landbrugs-ejendomme.

Campingpladser bør ikke etableres.

Arealernes nuværende driftsform skal opretholdes. Opdyrkning må ikke finde sted. Græsningsarealer skal fortsat udnyttes som sådanne.

Udenfor de nu til haves udlagte arealer må tilplantning med buske og nåletræer ikke finde sted. Den eksisterende nåletræsbeplantning må ikke reetableres.

Enebevoksninger og egekrat må ikke fjernes. Særlige foranstaltninger til sikring af enebevoksningernes regeneration kan iværksættes på foranledning af de påtaleberettigede.

Regulering af åløbet skal ikke være tilladt. Dambrug må ikke etableres. Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.

Boder, skure, mæster, skilte og andre skæmmende indretninger må ikke opstilles.

Arealerne må ikke benyttes til bilophugningspladser.

Affald må ikke henkastes på arealerne.

Offentlighedens adgang til de fredede arealer skal søges sikret ved anlæg af røstaplader og stiforløb.

Påtaleret tillægges Fredningsnævnet, Naturfredningsrådet og Danmarks Naturfredningsforening."

Bekendtgørelse jvf. § 13 i lov nr. 314 af 18. juni 1969 har fundet sted i Statstidende for den 26. august 1970 og i lokale blade.

Begæringen omfattede matr.nr. 2^e Skivum by og sogn, men Naturfredningsforeningen har ved skrivelse af 7. oktober 1970, bilag 22, frafældet begæringen (da dette matr.nr. indgik i den fredningssag, der sluttede ved Overfredningsnævnets lige omtalte kendelse af 25. maj 1972.

Fredningsbegæringen omfatter følgende sager, idet det til orientering skal oplyses, at grundene vedrørende sag 1 - 13 samt 28 findes på nord- og østsiden af åen, resten på syd- og vestsiden:

Sag 1. Matr.nr. 2^b, 14 og 25^f Veggerby by og sogn.

Niels Chr. Larsen, skøde lyst i 1964. Landbrug.

Sag 2. Matr.nr. 1^c Hedegaerde, Bislev sogn, og 25^s Veggerby by og sogn.
Hans Christensen, skøde lyst i 1966. Landbrug.

Sag 3. Matr. nr. 1ⁿ Veggerby by og sogn.

Fru Vera Larsen, Lyngsøvej, Vegger, adkomst lyst i 1964.
Landbrug.

Sag 4. Matr.nr. 1^e og 25^h Veggerby by og sogn.

Holger Valsted, adkomst lyst i 1964. Ved skrivelse af september 1965 er matr.nr. 1^l sst., der også er nævnt i fredningsbegæringen udgået og inddroget under matr.nr. 1^e. Landbrug.

Sag 5. Matr.nr. 1^g og 25^g Veggerby by og sogn.

Henning Nielsen, Mariendal, Vegger, adkomst lyst i 1966.
Landbrug.

(Matr.nr. 1^g består af 3 parceller på nordsiden af åen).

Sag 6. Matr.nr. 6^e, 6^g, 8^b og 8^f Aastrupgaarde, Veggerby sogn.
Marius Christensen, adkomst lyst i 1951.

De to førstnævnte matr.nr. er del af landbrug. Matr. nr. 8^f er en del af samlet ejendom.

Sag 7. Matr.nr. 5^c, 5^f, 9^g og 11^c Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

Børge Henningsen, adkomst lyst i 1957. Landbrug.

Matr.nr. 5^f, 9^g og 11^c er udgået af matriklen og inddraget under matr.nr. 5^c.

Sag 8. Matr.nr. 5^k og 5^l Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

Johannes Christensen, adkomst lyst i 1939, landbrug.

Matr.nr. 5^l er udgået og inddraget under 5^k.

Sag 9. Matr.nr. 9^h og 11^f Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

Udgår som fejlagtig medtaget under fredningsbegæringen.

Sag 10. Matr.nr. 4^a Aastrupgaarde, Veggerby sogn, 1^k og 5^f Skivum by og sogn.

Hans Fischer, adkomst lyst i 1938 og 1945. Landbrug.

Sag 11. Matr.nr. 1ⁱ og 19^d Skivum by og sogn samt 4^c Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

A/S P. Holm Nyland og August Jørgensen som ejere for henholdsvis $\frac{3}{4}$ og $\frac{1}{4}$. Adkomst lyst i 1946. Ved skøde lyst den 5. august 1971.

Landsretssagfører Dirks, Vejle, har ved skrivelse af 27. oktober 1970, tilsendt nævnet et kort, bilag 3, hvor der inden for det med rødt angivne område ønskes ret til udvidelse af det eksisterende dæmbrug. Ved anbefalet skrivelse af 28.s.m. har nævnet udtalt, at det på daværende tidspunkt ikke så sig i stand til at tage stilling hertil.

Sag 12. Matr.nr. 3^k, 15^a, 15^b, 15^c, 15^d, 15^e, 15^f og 15^g alt af Aastrupgaarde (Lyngsø by), Veggerby sogn.

Kristian Torndal Binderup, adkomst lyst i 1938. Landbrug.

Sag 13. Matr.nr. 1^d Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

Edmond Svendsen, Sønderup, adkomst lyst den 2. juli 1970.

Sag 14. Matr.nr. 1^a, 1^t og 1^q Veggergaarde, Skivum sogn.

Niels Peter Bagger, adkomst lyst i 1944.

Matr.nr. 1^a og 1^t landbrug. Matr.nr. 1^a er som ovenfor omtalt ej tidligere fredet.

- Sag 15. Matr.nr. 2^a og 2^{dl} Veggergearde, Skivum sogn.
Jens Chr.Flyger, adkomst lyst i 1959. Landbrug.
Som ovenanført er matr.nr. 2^a ikke tidligere fredet. Vedrørende matr.nr. 2^{dl} er der - som ligeledes ovenfor omtalt - den 12. april 1969 lyst Overfredningsnævnets kendelse om forbud mod dambrug. (men altså ej forbud mod udretning af åen).
- Sag 16. Matr.nr. 17^s Skivum by og sogn.
Inga Ficher, adkomst lyst i 1964. Landbrug.
Ifølge tingbogen har gartner Niels Erik Pedersen, Kronprinsensgade 17, Odense, pant for 18.700 kr. Anbefalet brev til denne efter den opgivne adresse er returneret af postvæsenet med bemærkning: Flyttet, hvorhen vides ikke. Ejerinden har opgivet adressen Mejerivej 15, Hjøllense. Anbefalet brev af 6. januar 1972 til denne adresse er forblevet ubesvaret.
- Sag 17. Matr.nr. 16^o og 16ⁿ Skivum by og sogn.
Chr. Stubberup, Skivum, adkomst lyst i 1966 og 1967. Landbrug.
Matr.nr. 16^o udgået og inddraget under 16ⁿ.
- Sag 18. Matr.nr. 1^h, 4^c og 14^o alt af Skivum by og sogn.
Kaj Valdemar Jensen, adkomst lyst i 1966. Landbrug.
- Sag 19. Matr.nr. 10^h Skivum by og sogn.
Johannes Martin Christensen, adkomst lyst i 1938. Landbrug.
(to perceller).
- Sag 20. Matr.nr. 19^f Skivum by og sogn.
Alfred Lund Christensen, adkomst lyst i 1959.
Udgår som fejlagtig medtaget under fredningsbegæringen.
- Sag 21. Matr.nr. 13^p og 13^q Skivum by og sogn.
Erik Sigsgaard, adkomst lyst i 1965 og 1969.
Ved skrivelse af 7. november 1969 er matr.nr. 13^q udgået og inddraget under 13^p.
- Sag 22. Matr.nr. 13^t Skivum by og sogn.
Hans Annæus Marinus Jensen, adkomst lyst i 1928. Landbrug.
- Sag 23. Matr.nr. 11^s Skivum by og sogn.
Niels Peter Marinus Jensen, adkomst lyst i 1936. Landbrug.
- Sag 24. Matr.nr. 12^p Skivum by og sogn.
Niels August Andersen, adkomst lyst i 1948.

Sag 25. Matr.nr. 15^d og 15^e Skivum by og sogn.

Jørn Peder Jensen, adkomst lyst i 1965 og 1969. Landbrug.

Sag 26. Matr.nr. 15^f Skivum by og sogn.

Johan Teglgaard og Harald Teglgaard, adkomst lyst 3. juli 1970.
Landbrug.

Udgår som fejlagtig inddraget under fredningsbegæringen.

Sag 27. Matr.nr. 2^d Skivum by og sogn.

K. Larsen, Skivum, adkomst lyst i 1969. Landbrug.

Udgår jvf. før under sag 26.

Matr.nr. 2^d er ved skrivelse af 25. september 1969 udgået og inddraget under 2^b.

Sag 28. Matr.nr. 5ⁿ Aastrupgaarde, Veggerby sogn.

Erik Thomsen, Lyngsø, Vegger, adkomst lyst i 1952. Landbrug.

Den 2. november 1970 blev der på Vegger kro kl. 10 afholdt det indledende møde, hvortil samtlige i sagen interesserede var behørigt indvarslet ved anbefalet brev, vedlagt fredningsbegæringen med kort, med undtagelse af pantaveren i sag 16, gartner Niels Erik Pedersen, jvf. ovenfor vedrørende omtalen af denne sag.

Samtlige lodsejere var mødt med undtagelse af sag 2,7,13 og 20.

Af pantavere var kun mødt Nibe Sparekasse (sag 2,7,8,10,11,16, 17,22 og 28) og fhv. gårdejere Otto Emil Hansen, Skivum (sag 25).

Repræsenteret var endvidere Danmarks Naturfredningsforening, Fredningsplanudvalget samt Nibe, Støvring og Aars kommuner.

Efter at fredningsbegæringen og baggrunden for denne var gennemgået, protesterede de mødte lodsejere mod fredningen, subsidiært påstod de sig tillagt erstotning.

Besigtigelse fandt sted i tilslutning hertil.

Sag 6. Marius Christensen oplyste, at han har foretaget etablering af boring på ejendommen for ca. 10.000 kr., som han vil dokumentere. Ved den efterfølgende besigtigelse af ejendommen synes boringen at ligge uden for det af den supplerende fredningsbegæring omfattede område.

Sag 10. Høng Fischer forklarede, at der på hans ejendom matr.nr. 4^a Aastrupgaarde, Veggerby sogn, var anlagt et dambrug, bestående af ca. 10 damme, som han ved lejlighed ønsker udvidet med yderligere 10, hvilket vil medføre opførelse af et lavt klækkehus.

- Sag 14. Bagger oplyste, at det, i tilfælde af forbud mod oprettelse af dambrug, vil blive nødvendigt at etablere pumpestationer for at tilvejebringe fornøden afvanding af engene.
- Sag 18. Køj Jensen forbeholdt sig ret til markvanding, fra et på ejendommen værende væld
- Sag 22. Annæus Jensen beklagede sig over, at der, når åen oprenses, lægger sig store mængder sand på hans bredder. Amtsvandvæsenet har ved skrivelse af 19. november 1970 afvist klagen og iøvrigt henvist Annæus Jensen til ved eventuel fremtidig klage at rette denne til Støvring kommune.
- Sag 25. Jørn P. Jensen kunne henholde sig til det af Bagger (sag 14) anførte.
- Panthaveren, Otto Emil Hensen, henstillede, at der i tilfælde af fredning blev udbetalt ham erstatning som afdrag på hans pantefordring (lyst den 5. april 1965 for 90.000 kr. ifølge pantebrev).

Under søgens behandling er konstateret, at matr.nr. 1^q Veggergaarde, Vegger sogn (sag 14) skønt indeholdt i fredningsbegæringen, ikke var medtaget i bekendtgørelse i Statstidende for 26. august 1970. I denne bekendtgørelse var nævnt matr.nr. 13^q Skivum by og sogn. Denne parcel er inddraget under matr.nr. 13^p sst. (sag 22). Matr.nr. 6^R Aastrupgaarde, Veggerby sogn (sag 6) fandtes ikke i fredningsbegæringen, men i det begæringen vedhæftede kort, og er derfor medtaget under fredningen. Berigtigelse vedrørende disse forhold har fundet sted i bekendtgørelse i Statstidende for den 11. april 1972 (bilag 56).

Til sagen er af nævnet modtaget forskellige oplysninger, hvoraf skal fremhæves følgende:

Denmarks Sportsfiskerforbund har fremsendt flere indlæg, der tager sigte på det samfundsmæssige uheldige og uhensigtsmæssige i, såfremt fredningsbegæringen ikke tages til følge.

Ved skrivelse af 17. november 1970 har nævnet afæsket Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, Charlottenlund, en udtalelse om, hvor mange rentable dambrug, der kan anlægges ved den af fredningsbegæringen omfattede del af Sønderup å. Svarskrivelsen, der er dateret den 3. december s.å., er underskrevet af statsbiolog Knud Larsen. Heraf skal citeres: "---Det kan imidlertid anføres, at god dambrugsdrift forudsætter et vandspejlsfald gennem bruget på 1½ - 2 m., samt at det næppe

vil være hensigtsmæssigt at lægge brugene tættere end med ca. 2km afstand".----- Denne udtalelse glutter med en henvisning til at indhente nærmere oplysning hos Nordjyllands Amts Vandvæsen. Ved en tilsvarende henvendelse (om hvor mange rentable dambrug, der kan anlægges ved den pågældende del af åen) har Amtsvandvæsenet i skrivelse af 21. december s.å. bl.a. udtalt "---skal oplyses, at det formentlig vil være muligt at oprette et dambrug på strækningen st. ca. 1900 - 2500. Der vil her, fra det eksisterende dambrug ved (ca. st. 0 til ca. st. 350) være et vandspejlsfeld på ca. 1.50 m. Det skal dog bemærkes, at den i statsbiolog Knud Larsen's skrivelse af 3.ds. anførte afstand mellem dambrug på ca. 2 km, ikke helt vil kunne overholdes.---" Denne oplysning er, på nævnets forespørgsel herom, yderligere klærlagt ved Amtsvandvæsenets skrivelse af 4. januar 1972, hvor Amtsvandinspektør Bundgaard udtaler "---at min skrivelse af 21. december 1970 skal forstås således, at der kun kan anlægges 1 (et) dambrug mellem vandløbets ca. st. 1900-2500. Området er indlagt på medfølgende kortbilag, bilag 45. En uddybning af vandløbet har næppe nogen dyrkningsmæssig interesse. Der har aldrig - gennem 28 år - været udtrykt noget ønske herom. En sådan evt. uddybning kan imidlertid udmærket gennemføres med de eksisterende fældforhold ovenfor Vegger. Vandstanden i Halkjær Bredning vil ikke være til hinder herfor". Af det pågældende kortbilag (sagens bilag 45) fremgår, at det af Amtsvandinspektøren omtalte sted, hvor et yderligere dambrug kunne tænkes placeret, findes ca. midtvejs mellem "fredningsområdets" vestgrænse og dambruget på matr.nr. 1ⁱ Skivum by og sogn og 19^d sst. (sag 11), nemlig på det område, der bl.a. omfattes af matr.nr. 2^{d1} Veggergaarde, Skivum sogn, der ligger på vestsiden af åen (sag 15) jvf. ovenfor side 6, hvor er omtalt Overfredningsnævnets kendelse, lyst den 12. april 1969, om forbud mod oprettelse af dambrug på dette matr.nr., hvilket må have til konsekvens, at ejerne af de ejendomme, der ligger på østsiden, på højre side, af åen mellem st. 1900 og 2500 (nemlig matr.nr. 25^e Veggerby by og sogn (sag 5) og matr. nr. 6^e og 6^e Aastrupgaarde, Veggerby sogn (sag 6)) formentlig ikke ville kunne have fået tilladelse til at oprette dambrug på deres side af åen, såfremt det projekterede dambrug på matr.nr. 2^{d1} var blevet realiseret.

Da Amtsvandvæsenets skrivelse af 4. januar 1972 stadig efterlod nogen uklarhed, har nævnet ved skrivelse af 28. december 1972 aføsket Amtsvandvæsenet en supplerende erklæring, der er modtaget ved skrivelse af 10. januar 1973 (bilag 74), hvis indhold er sålydende:

"Det på kortet indtegnede med 2 blå kryds afmærkede punkt svarer til vandløbets ca. station 15.700 m, og stemmeverket ved Højris dambrug er placeret i vandløbets st. 18.876 m. Afstanden mellem det røde og de 2 blå kryds er altså ca. 3.176 m."---

Nævnet skal til orientering oplyse, at station 15.700 ligger helt ude ved fredningsområdets østgrænse (sag 15), medens station 18.876 ligger ved Højris Mølle (sag 11), det vil sige ca. midt i fredningsområdet.

Resten af Amtsvandvæsenets lige omtalte skrivelse af 10. januar 1973 lyder således:

"---På grund af Højris dambrugs opstemning og på grund af fældforholdene vil et dambrug og kun 1 antagelig kun kunne placeres i nærheden af de afmærkede 2 blå kryds, altså i et område i skel mellem matr.nr. 1^a Aastrupgårde, Torndal, Højris og Lyngsø by og matr.nr. 15^d Skivum by og sogn. En forudsætning for oprettelse af et dambrug i nævnte område vil imidlertid være, at der foretages en uddybning af åen helt ned til Højris Mølle gennem tidligere fredede områder, og dette vil formentlig ikke kunne tillades. En eventuel mulig placering noget længere nede ad åen - mod nord - nordvest - vil kræve samme forensthæltning foretaget!"

Herefter skal der efter Amtsvandvæsenets opfattelse yderligere kun være mulighed for at oprette eet dambrug, nemlig helt ude ved fredningsområdets østgrænse.

I tilslutning til det på side 7^{nederst} anførte vedrørende sag 6 har nævnet forgæves aføsket ejeren, Marius Christensen, nærmere dokumentation for, med hvilken hjemmel den pågældende vandboring er foretaget, altså om hvorvidt en kompetent myndighed har meddelt tilladelse og i bekræftende fald tilladelsens omfang (vandforsyning til ejendommens normale drift eller tillige til et dambrug) og tidspunktet for tilladelsen.

Nævnet skal udtale følgende:

Den fremsatte begæring om fredning vil, jvf. naturfredningslovens § 1, være at tage til følge, således at der pålægges de af fredningsbegæringen omfattede ejendomme, (jvf. vedhæftede kort, hvor fredningsgrænsen er markeret) følgende servitutbestemmelser, der for så vidt angår de nu fredede dele af matr.nr. 1^a og 2^a Veggergårde (sag 14 og 15)

her følgende indhold:

Disse ejendomme skal, hvor andet ikke er bestemt, bevarer i den nuværende tilstand.

Dyrkning. Arealer/^{ne} må fortsat dyrkes landbrugsmæssigt, og græsarealer må omlægges med henblik på andre afgrøder eller fornyelse af græsbestanden. Dræning er tilladt. Ved synlige indretninger kræves dog særskilt godkendelse af de påtaleberettigede. Opdyrkning herudover må ikke finde sted.

Terrænændringer, herunder lergravning, opfyldning eller planering, må ikke foretages.

Beplantning med træer og buske må foretages til bevaring af eksisterende bevoksning, dog således at løvtræsarealer kun tillades genplantede med løvtræer. Ved fredningsmyndighedernes foranstaltning og for disses regning vil selvsåning kunne fjernes.

Ændring af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning må ikke finde sted. Den fredede åstrækning må ikke forurenes.

Anlæg af dæmbrug m.v. er ikke tilladt.

Med hensyn til byggeri inden for disse fredede dele af matr.nr. 1^a og 2^a anføres, at der ikke her findes bebyggelse af nogen art, hvori mod landbrugsejendommen på matr.nr. 2^a grænser med sit beboelseshus op til fredningsgrænsen. Disse fredede arealer ligger umiddelbart øst for landevejen Nibe-Hvolpsund, hvorfor et byggeri på det fredede område meget let vil kunne dominere landskabet. Der må derfor ikke foretages bebyggelse af nogen art (se dog nedenfor angående skure). Såfremt det sandsynliggøres, at en nybygning eller tilbygning er nødvendig for bestående landbrugsdrift, og at en sådan ikke lige så formålstjenligt kan placeres uden for fredningsområdet, skal fredningsnævnet, efter at have forelagt spørgsmålet herom for de andre påtaleberettigede, jvf. nedenfor, dog kunne meddele godkendelse, såfremt fredningsmæssige interesser ikke i væsentlig grad tilsidesættes.

Etablering af pelsdyrfarme er ikke tilladt.

Der må ikke opføres skure - bortset fra nødvendige læskure til kreaturer - boder eller andre skæmmende indretninger eller opsættes hegn bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Master må ikke opstilles; dog kan Fredningsnævnet tillade master til lokalt behov i tilfælde, hvor nævnet skønner, at kabellægning er uforholdsmæssig, eller at udgiften herved er urimelig stor.

På det fredede område må camping og teltning ikke ske.

Oplags-, losse- og bilophugningspladser må ikke forefindes.

For så vidt angår de øvrige fredede arealer, der i forvejen er fredet jvf. side 1 - 3, gælder særskilt, at ændringer af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning ikke må finde sted, ligesom anlæg af dambrug m.v. ikke er tilladt.

Påtaleret tillægges Naturfredningsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts sydlige Fredningskreds, hver for sig.

Kendelsen vil være et tinglyse med primær prioritet på de fredede ejendomme samt på parceller, som måtte være udstykket herfra den 26. august 1970 og senere.

For så vidt angår matr.nr. 6^g Aastrupgårde, Veggerby sogn (sag 6) og matr.nr. 1^q Veggergårde, samme sogn (sag 14) omfatter fredningen dog kun parceller, der er udstykket herfra den 11. april 1972 og senere.

Udover disse almindelige bestemmelser gælder følgende særligt:

Ad sag 10. Når der forelægges nævnet behørig dokumentation fra kompetente myndigheder om tilladelse til udvidelse af det nuværende dambrug på matr.nr. 4^g Aastrupgårde, Veggerby sogn, kan ejeren forvente nævnets godkendelse af en sådan udvidelse med et eventuelt løvt klækkehus, hvis placering og ydre udformning dog særskilt skal godkendes af nævnet.

Ad sag 11. (jvf. side 5) Der henvises til ^{det} på side 2 omtalte vedrørende matr.nr. 19^d Skivum by og sogn.

Ved eventuel fortolkning af nærværende kendelse skal det afgørende være, at det smukke landskab efter nævnets skøn, skæmmes mindst muligt.

I anledning af fredningen vil der være at udrede erstatning, som nedenfor nærmere bestemt.

Erstatningsfastsættelse.

Efter det foreliggende vil der herefter kun være mulighed for at anlægge rentabelt dambrug på den østlige lod af matr.nr. 3^k Aastrupgaarde (sag 12), matr.nr. 1^d sst. (sag 13) og matr.nr. 15^d Skivum by og sogn (sag 25), to lodder. Erstatningen fastsættes for disse til 2.000 kr. pr. ha.

For de arealer, der ikke tidligere har været fredet, nemlig nuværende matr.nr. 1^a Veggergaarde (sag 14), to lodder og matr.nr. 2^a sst. (sag 15) skal bemærkes, at 2.500 kr. pr. ha er af nævnet taget som udgangspunkt for drøftelsen om erstatningens størrelse.

Ad sag 14. Begge de nævnte lodder af matr.nr. 1^a er omfattet af beskyttelseszonen for å- og offentlig vej (dagældende naturfredningslov, lov nr. 314 af 18. juni 1969, § 47, stk. 1, nr. 2 og 3, jvf. nugældende lov, nr. 284 af 7. juni 1972, henholdsvis § 47^a og § 47, stk. 1, nr. 2).

Den store parcel (umiddelbart øst for æmtslændevejen Nibe-Hvalpsund) er omfattet af begge disse zoner, medens den lille parcel kun er omfattet af å-beskyttelseszonen, der for så vidt angår 1969-loven er mindre vidtgående end 1972-loven. Da nævnet, såfremt begæring om dispensation var blevet fremsat, næppe ville have meddelt en sådan, findes erstatningen at burde sættes til 2.000 kr. pr. ha.

Ad sag 15. Den fredede del af matr.nr. 2^a berøres alene af lignenævnte å-beskyttelseszone. Denne del ligger umiddelbart nord for landbrugs-ejendommens bygninger. Erstatningen findes at burde bestemmes til 2.500 kr. pr. ha.

For de øvrige af fredningen omfattede arealer fastsættes erstatningen til 750 kr. pr. ha. Denne erstatning vil dog ikke være at tilkende vedrørende sag 15, matr.nr. 2^{d1} Veggergaarde, da ejeren ved den tidligere ovenfor på side 2 omtalte sag har fået udbetalt erstatning for mistet adgang til at oprette dambrug, herunder regulering af åen.

Der vil ej heller være at betale erstatning vedrørende matr.nr. 4^a, sag 10 og 11, da det kan forventes, at Fredningsnævnet for så vidt angår sag 10 (jvf. ovenfor side 12) ikke vil lægge hindringer i vejen for udvidelse af dambruget, og da der vedrørende sag 11 på matr.nr. 1ⁱ Skivum og 4^c Aastrupgaarde, i det væsentlige findes dambrug, og da der tidligere af fredningsmyndighederne er meddelt tilladelse til udvidelse af dambruget på matr.nr. 19^d Skivum by og sogn, hvilken tilladelse opretholdes. Såfremt nævnet med hensyn til sag 10 alligevel skulle nægte godkendelse af den begærte udvidelse, henvises ejeren

af matr.nr. 4^a Aastrupgaarde, Veggerby sogn, til under en begæring om genoptagelse af fredningssagen at kræve sig tillagt erstatning.

Under henvisning til det således anførte vil der være at tillægge følgende i erstatning:

Sag nr. 1. Hr. gårdejer N.Chr. Larsen, Vegger, 9240 Nibe.
Ny ejer efter oplysning fra dommerkontoret i
Aalborg: Frank Bjørn Christensen, skøde lyst
6. november 1972, endelig lyst 10. august 1973.

Matr.nr. 2 ^b	Veggerby by og sogn	1,21 ha	
- - 14	- - -	2,84 -	
- - 25 ^r	- - -	<u>0,13 -</u>	
		4,18 ha	kr. 3,135,00

Sag nr. 2. Hr. gårdejer Hans Christensen, Hedegaarde, 9240 Nibe.

Del af	Matr.nr. 1 ^c	Hedegaarde, Bislev	0,18 ha	
- -	- - 25 ^s	Veggerby by og sogn	<u>0,18 -</u>	
			0,36 ha	kr. 270,00

Sag nr. 3. Fru Verø Larsen, Lyngsøvej, Vegger, 9240 Nibe.

Matr.nr. 1 ⁿ	Veggerby by og sogn	0,50 ha	kr. 375,00
-------------------------	---------------------	---------	------------

Sag nr. 4. Hr. Holger Overgaard Vølsted, Lyngsøvej, Vegger, 9240 Nibe.

Matr.nr. 1 ^e	Veggerby by og sogn	3,32 ha	
- - 25 ^h	- - -	<u>0,63 -</u>	
		3,95 ha	kr. 2.962,50

Sag nr. 5. Hr. gårdejer Henning Nielsen, Mariendal, Vegger, 9240 Nibe.

Matr.nr. 1 ^g	Veggerby by og sogn	0,21 ha	
- - 25 ^g	- - -	<u>0,42 ha</u>	
		0,63 ha	kr. 472,50

Sag nr. 6. Hr. gårdejer Marius Christensen, Mariendal, Vegger, 9240 Nibe.

Del af	Matr.nr. 6 ^e	Aastrupgaarde, Veggerby	5,68 ha	
- -	- - 6 ^g	- - -	0,02 -	
- -	- - 8 ^f	- - -	1,30 -	
- -	- - 8 ^b	- - -	<u>0,29 -</u>	
			7,29 ha	kr. 5.467,50

Sag nr. 7. Hr. Børge Henningsen, Lyngsø,
Vegger, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 5^c Aastrupgaarde, Veggerby 3,09 ha kr. 2.317,50

Sag nr. 8. Hr. Johannes Christensen, Veggerby,
9240 Nibe.

Ny ejer efter oplysning fra dommer-
kontoret i Aalborg: Børge Henningsen,
skøde endeligt lyst den 13. august 1971.

Del af Matr.nr. 5^k Aastrupgaarde, Veggerby 3,91 ha kr. 2.932,50

Sag nr. 9. Udgået.

Sag nr. 10. Hr. Hans Fischer, Højris, Vegger,
9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 4^a Aastrupgaarde, Veggerby.

- - - 1^k Skivum by og sogn 1,47 ha

- - - 5^f - - - - 1,77 -

3,24 ha kr. 2.430,00

Ingen erstatning for matr.nr. 4^a
Aastrupgaarde, jvf. det ovenfor på
side 12 anførte.

Sag nr. 11. A/S P. Holm Nylønd m.fl. Nederbroe,
7100 Vejle.

Ny ejer iflg. skøde lyst den 5. august
1971: August Jørgensen.

Del af Matr.nr. 4^c Aastrupgaarde, Veggerby 0,20 ha

- - - 1ⁱ Skivum by og sogn 1,47 ha

- - - 19^d - - - - 2,25 ha

3,92 kr. 0,00

Sag nr. 12. Hr. Chr. Torndal Binderup, Torndal,
Vegger, 9240 Nibe.

Ny ejer: N. Binderup, ved skøde lyst
29. september 1971, endeligt lyst
22. juni 1972.

Del af Matr.nr. 3^k Aastrupgaarde, Veggerby, 13,81 ha (4 lodder)

- - 15^a - - 0,32 -

- - 15^b - - 0,32 -

- - 15^c - - 0,35 -

- - 15^d - - 0,26 -

- - 15^e - - 0,48 -

Matr.nr. 15 ^f	Aastrupgærde, Veggerby	0,28 ha
- - 15 ^g	- -	<u>0,32 ha</u>
		16,14 ha

Erstatning:

1,83 ha á 2.000 kr.	3.660,00 kr.
14,31 ha á 750 kr.	<u>10.732,50 kr.</u>

kr. 14.392,50

Sag nr. 13. Hr. møbelhandler E. Rose Svendsen,
9542 Sønderup.

Del af matr.nr. 1 ^d	Aastrupgærde, Veggerby,	
2 lodder		3,82 ha kr. 7.640,00

Sag nr. 14. Hr. P. M. Bagger, Vegger, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 1 ^a	Veggergærde, Skivum,	
2 lodder, (arealet ikke tidligere fredet)		1,47 ha kr. 2.940,00

Del af Matr.nr. 1 ^q	Veggergærde, Skivum	1,73 ha
- - - 1 ^t	- -	<u>2,14 -</u>
		3,87 ha - <u>2.902,50</u>
		kr. 5.842,50

Sag nr. 15. Hr. J. Chr. Flyger, Vegger, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 2 ^a	Veggergærde, Skivum	0,42 ha kr. 1.050,00
	(ikke tidligere fredet)	

Del af Matr.nr. 2 ^{dl}	- -	13,07 - - 0,00
	Ved nægtelse af oprettelse af fiskedæmme på Flygers ejendom, er der tidligere udbetalt erstatning, jvf. det på side 13 anførte.	

Sag nr. 16. Fr. Inga Fischer, Skivum, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 17 ^s	Skivum by og sogn	1,52 ha kr. 1.140,00
---------------------------------	-------------------	----------------------

Sag nr. 17. Hr. gårdejer Chrester Stubberup,
Skivum, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 16 ⁿ	Skivum by og sogn	3,41 ha kr. 2.557,50
---------------------------------	-------------------	----------------------

Sag nr. 18. Hr. husmand Kai Jensen, Skivum, 9240 Nibe.

Del af Matr.nr. 4 ^c	Skivum by og sogn	1,73 ha
- - - 14 ^o	- - -	1,00 -
- - - 1 ^h	- - -	<u>1,96 -</u>
		4,69 ha kr. 3.517,50

Sag nr. 19. Hr. Johannes M. Christensen,
Bolsiggærd, Skivum, 9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 10^h Skivum by og sogn 3,47 ha kr. 2.602,50

Sag nr. 20. Udgået.

Sag nr. 21. Hr. repræsentant Erik Siggærd,
Gerdahus, Skivum, 9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 13^p Skivum by og sogn 0,58 ha kr. 435,00

Sag nr. 22. Hr. gårdejer Annæus Hensen,
Skivum, 9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 13^t Skivum by og sogn 0,57 ha kr. 427,50

Sag nr. 23. Hr. N.P. Marinus Jensen, Skivum, 9240 Nibe.
Ny ejer: Jens Rændrup Jensen.
Skøde lyst 26. oktober 1972, endeligt
lyst 18. juni 1973.
Del af Matr.nr. 11^s Skivum by og sogn 0,79 ha kr. 592,50

Sag nr. 24. Hr. gårdejer N. August Andersen,
Skivum, 9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 12^p Skivum by og sogn 2,48 ha kr. 1.860,00

Sag nr. 25. Hr. gårdejer Jørn Peder Jensen,
Mosegaarde, Skivum, 9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 15^e Skivum by og sogn 1,43 ha kr. 1.072,50
(å 750,00 kr.)

Del af Matr.nr. 15^d - - - - 5,31 ha - 10.620,00
(å 2.000,00 kr.)

11.692,50

Sag nr. 26. Udgår.

Sag nr. 27. Udgår.

Sag nr. 28. Hr. Erik Thomsen, Lyngsø, Vegger,
9240 Nibe.
Del af Matr.nr. 5ⁿ Aastrupgaarde, Veggerby 0,89 ha kr. 667,50

Der vil ikke være et tillægge pænhævere andel i erstatningsbeløbene.

Erstatningsbeløbene vil, jvf. naturfredningslovens § 21, stk. 4, indtil betaling sker, være at forrente med en rente 1% højere, end den af Nationalbanken fastsatte disconto, gældende på tidspunktet for afsigelsen af denne kendelse. Erstatningen vil være at udbetale som ge-

stemt i samme lovs § 33, stk. 1.

Kendelsen kan, jvf. samme lovs § 24, stk. 2 og 3, indbringes for Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, 1602 København V. Ankefristen er 4 uger.

Den omstændighed, at sagen med dertilhørende kendelse, i medfør af samme lovs § 25, af nævnet skal forelægges Overfredningsnævnet, fritager dog ikke den eller dem, der har indsigelse at gøre mod kendelsen, at foretage rettidig anke.

P. Christensen

C.P. Schierbeck

Mogens Tange

Julius Møller

Rudolf Jensen

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

Ar 1949 den 21 Februar afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 799/48 vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup Å.

Den af fredningsnævnet for Ålborg Amtsrådsreds den 22. november 1947 afsagte kendelse er sålydende:

"Ved en af Fredningsnævnet den 21. Februar 1946 afsagt Kendelse foretoges der Fredning af Partierne omkring Sønderup Å ved Højriis Mølle, hvilken Fredning var anbefalet af Naturfredningsrådet i Skrivelse af 13. Marts 1945, samt af Naturfredningsforeningen i Skrivelse af 12. Januar 1945, hvori foruden Egnens Skønhed, Floraens Særprægethed nævnes som stærktvejende Grund til Sagens Gennemførelse. I Rådets Skrivelse anbefaledes Fredning af hele Aadalen med Skranterne Egeskoven, Egekrattene og Lyngbakkerne fra Vegger Gaarde til i det mindste Torndal Gaard incl., men under Hensyn til, at Fredning af Arealen omkring Højriis Mølle grundet paa Ejerens store Interesse for Sagen var særlig let gennemførlig, indskrænkede den nævnte Kendelse af 21. Februar 1946 sig til at foranstalte Fredning med Hensyn til disse Aresler. Nævnet har derefter fortsat Behandlingen af Sagen med Hensyn til de øvrige i Naturfredningsrådets nævnte Skrivelse omhandlede Arealer og har under 11. September 1946 og 23. Oktober 1947 afholdt Møde med Lodsejeren.

Som Begrunnelse for, at Fredningssagen blev indledet, udtaler den nævnte Kendelse: "-----Hensyn til at Partiet omkring Sønderup Å ved Højriis Mølle med en Række Motiver af usædvanlig landskabelig Skønhed, idet Aadalen snor sig mellem Krat og lyngklædte Skranter og meget forskelligartet Bevoksning af Egekrat-----", og Nævnet finder at disse Hensyn ogsaa taler for Fredning af de øvrige i Naturfredningsraadets Skrivelse af 13. Marts 1945 nævnte Arealer.

Landsinspektør Meldemann har i Anledning af Fredningssagen udarbejdet et Kort fremlagt under Bilag Nr. 91, der angiver de Arealer, der påtænkes omfattet af Fredningen, og han har endvidere foretaget Opmåling af Arealerne.

De interesserede Arealer er herefter

- | | | |
|------------------------|---------------------------------|------------------------|
| 1. Matr.Nr. 2b, 25a 14 | Veggerby ^{By} og Sogn, | Anker Marius Jacobsen. |
| 2. " " | 1n ibd. | Chr. Christiansen. |
| 3. " " | 1l | Mathias Avlskarl. |
| 4. " " | 1e, 25h ibd. | Søren Chr. Andersen. |
| 5. " " | 1g, 25g " | Louise Marie Nielsen. |
| 6. " " | 7 Lyngsø By, Veggerby Sogn, | Niels Nielsen. |
| 7. " " | 6e, 3b, 6d, 6g, 8e, Lyngsø | |

By 251 Veggerby By alt af Veggerby
Sogn. Automobilhandler Marinus
Pedersen, Vesterbro 22, Aalborg,
ifølge utinglæst Adkomst.

8. Matr.Nr. 5c, 5f, 11c, 9a, Lyngsø By, Veggerby Sogn

			Jens Chr. Nielsen.
9.	"	51, 5k, 9b, 11d, ibd.	Johannes Christensen.
10.	"	9f, 11e ibd.	Jens Peter Christensen
11.	"	5i, 5h "	Hermann Klokkeholm.
12.	"	5a, 10a "	Holger Christensen.
13.	"	3f, Torndal, 14 Lyngsø, 1b Aastrupgaarde, alt af Veggerby Sogn,	Chr. Larsen (Buus)
14.	"	1a, 1q Veggergaarde, Veggerby Sogn,	Niels Peter Bagger.
15.	"	2a Veggergaarde, alt af Veggerby Sogn,	Anton Nielsen.
16.	"	17d Skivum By og Sogn	Otto Nielsen.
17.	"	16b, 16e ibd.	Chr. Nielsen.
18.	"	4c, 14d ibd.	Peter Chr. Fischer.
19.	"	4b, 1h ibd.	Christen Georgius Fischer.
20.	"	10a ibd.	Johannes Martin Christensen.
21.	"	11a ibd.	Niels Peter Marinus Jensen.
22.	"	12a "	Frantz Ingvard Andersen.
23.	"	15b, 15c ibd.	Poul Stinus Christensen.
24.	"	15a ibd.	Otto Emil Hansen.
25.	"	2b, 2c ibd.	Laurits Larsen.
26.	"	25f Veggerby By og Sogn,	Marthinus Christensen.

Der er fra Lodsejerne fremsat forskellige Indsigelser, der
gaar ud paa, dels at Fredningen overhovedet ikke bør foretages,
dels paa at den påtænkte Fredning kun burde gennemføres indenfor
snævrere Grænser. Disse Indsigelser er begrundede med de økonomiske
Interesser, som Lodsejerne har i frit at kunne udnytte Arealerne, og
blandt andet er det nærmere anført, at de var interesserede i ikke at
hindre en eventuel Regulering af Aaløbet.

Der findes at maatte give Lodsejerne Medhold i, at den påtænkte
Fredning vel kan påføre dem nogen økonomisk Skade, men denne Skade,
der vel kan begrunde, at der tillægges dem en Erstatning, ses ikke at
være af saadan Betydning, at Fredningen ikke bør gennemføres eller
alene bør gennemføres indenfor snævrere Grænser, dog at der ved
Fredningen tages Hensyn til eventuel senere Regulering af Aaen.

Under Hensyn til at det i første Række angaar Bevarelsen af de
i landskabelig Henseende meget smukke Partier omkring Sønderup
Aa, finder Nævnet derfor, at Fredningen af de interesserede Arealer
bør gennemføres saaledes:

A.

Paa de nævnte Arealer maa der inden for de paa Kortet anførte
Fredningsgrænser ikke opføres yderligere Bebyggelse bort set fra
de til Landbrugs og Havebrugs Drift nødvendige Bygninger, dog at
Tegning og Belliggenhed med Hensyn til saadanne Bygninger skal

godkendes af Nævnet.

Der maa iøvrigt ikke paa de anførte Ejendomme anbringes Boder, Master eller lignende, der kan virke skæmmende.

B.

De med Skov, Krat eller Lyng bevoksede Arealer samt udyrkede Skrænter skal opretholdes i deres nuværende Tilstand saaledes at:

1. De træbevoksede Arealer, herunder Krattene, bevares som saadanne. Hugst maa finde Sted til Ejendommens eget Forbrug og kun i forsvarlig Omfang, hvilket paases af Fredningsnævnet. Ejerne har Ret til at lade Heste og Kreaturer græsse i samme Omfang som hidtil.
2. Gravning af Grus, Sten, Sand, Kalk, Mergel og andet maa ikke finde Sted, ligesom Afgravning eller Planering af det naturlige Jordmon er forbudt. Aabne Grus- eller Mergelgrave maa dog benyttes, men skal planeres efter Benyttelsen.
3. De nuværende Lyngarealer maa ikke opdyrkes eller tilplantes.
4. De fra Istiden frit liggende Sten i Terrænet, Vandreblokke, maa ikke fjernes.

C.

Fredningen er ikke til Hinder for normal Afvanding, men eventuelle Planer om Regulering af Aaløbet skal forelægges Fredningsnævnet.

Paataleretten tilkommer Naturfredningsraadet og Fredningsnævnet for Aalborg Amtsraadskreds i Forening.

En Genpart af det ovennævnte Kort vedhæftes det Exemplar af Aendelsen, der lyses paa de af Fredningen omfattede Ejendomme.

Idet Erstatningerne fastsættes til 50 Kr., pr. ha. - for saa vidt angaar Matr.Ar. 5i, lle, 9f, Lyngsø By, Veggerby Sogn, der skønnes særligt egnede til Opdyrkning, dog til 100 Kr. pr. ha.-, og idet de af Fredningen omfattede Arealer af Landinspektør Neldemann er opmaalt som nedenfor anført, vil der være at tillægge Lodsejerne følgende afrundede Erstatningsbeløb:

1. Anker Marius Jacobsen	4,1739 ha á 50 Kr.	Kr. 210,00
2. Chr. Christiansen	0,5040 " " 50 "	" 25,00
3. Mathias Avlskarl	1,0950 " " 50 "	" 55,00
4. Søren Chr. Andersen	2,2254 " " 50 "	" 115,00
5. Louise Marie Nielsen	6,7839 " " 50 "	" 340,00
6. Niels Nielsen	3,6700 " " 50 "	" 185,00
7. Marinus Pedersen	28,9749 " " 50 "	" 1450,00
8. Jens Chr. Nielsen	3,3199 " " 50 "	" 170,00
9. Johannes Christensen	4,9170 " " 50 "	" 250,00
10. Jens Peter Christensen	3,6300 " " 100 "	" 365,00

11. Hermann Klokkeholm

	51	4,0240 ha & 100 Kr.	400 Kr.		
	5h	2,1700	" "	50 "	<u>110 "</u> 510,00
12. Holger Christensen	3.7280	" "	50 "	Kr.	185,00
13. Christian Larsen(Buus)	15 3960	" "	50 "	"	770,00
14. Niels Peter Bagger	8,0670	" "	50 "	"	405,00
15. Anton Nielsen	20,6700	" "	50 "	"	1035,00
16. Otto Nielsen	6,8100	" "	50 "	"	340,00
17. Chr. Nielsen	12,0700	" "	50 "	"	605,00
18. Peter Chr. Fischer	7,2498	" "	50 "	"	365,00
19. Georgius Fischer	4,2250	" "	50 "	"	215,00
20. Johannes Martin Christensen	8,8600	" "	50 "	"	445,00
21. Niels Peter Marinus Jensen	7,4511	" "	50 "	"	375,00
22. Frantz Ingvar Andersen	7.3000	" "	50 "	"	365,00
23. Poul Stinus Christensen	5,4800	" "	50 "	"	275,00
24. Otto Emil Hansen	13,2700	" "	50 "	"	665,00
25. Laurits Larsen	1.1600	" "	50 "	"	60,00
26. Martinus Christensen	0,1770	" "	50 "	"	10,00

Erstatningerne, der vil være at udbetale til Lodsejerne, udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Aalborg Amsfond."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, hvorhos den er indanket af samtlige lodsejere ved landsretssagfører Holger Algreen-Ussing.

Overfredningsnævnet har den 12. august 1948 besigtiget de fredede arealer og forhandlet med de mødte lodsejere og med landsretssagfører Algreen-Ussing.

Christen Georgius Fischer (løbe nr. 19) ønskede tilladelse til at rydde ca. 1 td. land krat nord for gården, Johannes Martin Christensen (løbe nr. 20) ønskede tilladelse til at rydde de sydøstlige spidser af krattet på matr.nr. 10a af skivum by og sogn, og Niels Peter Marinus Jensen (løbe nr. 21) ønskede tilladelse til at rydde krattet på ca. 5 td. land af matr.nr. 11a af Skivum by og sogn.

Overfredningsnævnet fandt at kunne imødekomme disse ønsker. Man vedtog endvidere at lempe fredningsservitutterne således, at det bliver tilladt at opdyrke lyngarealer, herunder dog ikke lyngarealer bevokset med krat, at de til landbrugs og havebrugs drift nødvendige bygninger kan opføres uden fredningsnævnets godkendelse, at der i kendelsen optages en bestemmelse, hvorefter fredningsmyndighederne undtagelsesvis kan tillade opførelse af andre bygninger samt tillade grusgravning, og at oprettelse af mergelgrave samt udvidelse af haver bliver tilladt. Det fastsloges endvidere, at kendelsens pkt. C ikke principielt udelukker en regulering af åløbet.

Efter overenskomst med ejerne forhøjedes erstatningerne med 90%, dog således at ingen erstatning bliver lavere end 100 kr.

Under hensyn til den ovennævnte ændring i kendelsen vedrørende opdyrkning af lyngarealer fastsættes erstatningerne også for så vidt angår Jens Peter Christensen (løbe nr. 10) og Hermann Klokkeholm (løbe nr. 11) - hvilke i kendelsen har fået tillagt en højere erstatning end de øvrige lodsejere, fordi deres arealer skønnedes særligt egnede til opdyrkning - til 50 kr. pr. ha + 90%. Under hensyn til mulighederne for bebyggelse af matr.nr. 14 af Veggerby tillægges der ved overenskomst ejeren af denne ejendom, Anker Marius Jacobsen (løbe nr. 1) en Erstatning af 1000 kr. udover den almindelige, procentvis forhøjede erstatning.

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Ålborg amtsrådsreds den 22. november 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af de kratbevoksede enge ved Sønderup å stadfæstes med følgende ændringer:

Litra A, 1. stk. affattes således:

"på de nævnte arealer må der inden for de på kortet anførte fredningsgrænser ikke opføres yderligere bebyggelse bortset fra de til landbrugs og havebrugs drift nødvendige bygninger. Overfredningsnævnet kan undtagelsesvis tillade opførelse også af andre bygninger."

Litra B. Til pkt. 1 føjes:

"Det skal dog være tilladt

på matr.nr. 4b, 1h af Skivum by og sogn at rydde ca. 1 td. land krat nord for garden,

på matr.nr. 10a smstds. at rydde de sydøstlige spidser af krattet og

på matr.nr. 11a smstds. at rydde ca. 5 td. land krat."

Pkt. 2 affattes således:

"Gravning af sten, sand, kalk eller andet undtagen mergel, må ikke finde sted, ligesom afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt. Allerede åbnede grusgrave må benyttes, men skal planeres efter benyttelsen. Ny grusgrav må kun åbnes efter indhentet tilladelse fra fredningsnævnet."

Pkt. 3 affattes således:

"De nuværende lyngarealer må ikke tilplantes."

Som nyt pkt. 5 indføjes:

"Foranstående bestemmelser skal ikke være til hinder for en udvidelse af bestående haver."

Grænserne for det fredede område fremgår af et nærværende kendelse vedhæftet kort nr. Aal. 101.

Der tillægges ejerne følgende erstatninger:

- | | |
|-------------------------------|--------------|
| 1. Anker Marius Jacobsen..... | 1.399,00 kr. |
| 2. Chr. Christensen..... | 100,00 " |
| 3. Mathias Avlskarl..... | 100,00 " |

4. Søren Chr. Andersen.....	218,50	kr.
5. Louise Marie Nielsen.....	646,00	"
6. Niels Nielsen.....	351,50	"
7. Marinus Pedersen.....	2.755,00	"
8. Jens Chr. Nielsen.....	323,00	"
9. Johannes Christensen.....	475,00	"
10. Jens Peter Christensen.....	346,75	"
11. Hermann Klokkeholm.....	589,00	"
12. Holger Christensen.....	351,00	"
13. Christian Larsen (Buus).....	1.463,00	"
14. Niels Peter Bagger.....	769,50	"
15. Anton Nielsen.....	1.966,50	"
16. Otto Nielsen.....	646,00	"
17. Chr. Nielsen.....	1.149,50	"
18. Peter Chr. Fischer.....	693,50	"
19. Georgius Fischer.....	408,50	"
20. Johannes Martin Christensen.....	845,50	"
21. Niels Peter Marinus Jensen.....	712,50	"
22. Frantz Ingvard Andersen.....	693,50	"
23. Poul Stinus Christensen.....	522,50	"
24. Otto Emil Hansen.....	1.263,50	"
25. Laurits Larsen.....	114,00	"
26. Martinus Christensen.....	<u>100,00</u>	"
	19.003,25	kr.

FREDNINGSNÆVNET>

22/11-47

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aalborg Amtsrådskreds

K E N D E L S E.

Ved en af Fredningsnævnet den 21. Februar 1946 afsagt Kendelse foretoges der Fredning af Partierne omkring Sønderup Aa ved Højriis Mølle, hvilken Fredning var anbefalet af Naturfredningsrådet i Skrivelse af 13. Marts 1945, samt af Naturfredningsforeningen i Skrivelse af 12. Januar 1945, hvor foruden Egnens Skønhed, Floraens Særprægethed nævnes som stærktvejende Grunde til Sagens Gennemførelse. I Raadets Skrivelse anbefalede Fredning af hele Aadalen med Skrænterne, Egeskoven, Egekrattene og Lyngbakkerne fra Vegger Gaarde til i det mindste Torndal Gaard incl., men under Hensyn til at Fredning At Arealet omkring Højriis Mølle grundet paa Ejers store Interesse for Sagen var særlig let gennemførlig indskrænkede den nævnte Kendelse af 21. Februar 1946 sig til at foranstalte Fredning med Hensyn til disse Arealer. Nævnet har derefter fortsat Behandlingen af Sagen med Hensyn til de øvrige i Naturfredningsrådets nævnte Skrivelse omhandlede Arealer og har under 11. September 1946 og 23. Oktober 1947 afholdt Møde med Lodsejerne.

Som Begrundelse for at Fredningssagen blev indledet, udtaler den nævnte Kendelse: " --- Hensyn til at Partiet omkring Sønderup Aa ved Højriis Mølle med en Række Motiver af usædvanlig landskabelig Skønhed, idet Aadalen snor sig mellem Krat og lyngklædte Skrænter og meget forskelligartet Bevoksning af Egekrat ----", og Nævnet finder at disse Hensyn ogsaa taler for Fredning af de øvrige i Naturfredningsrådets Skrivelse af 13. Marts 1945 nævnte Arealer.

Landinspektør Meldemann har i Anledning af Fredningssagen udarbejdet et Kort fremlagt under Bilag Nr. 91, der angiver de Arealer, der paatænkes omfattet af Fredningen, og han har endvidere foretaget Opmaaling af Arealerne.

De interesserede Arealer er herefter

- | | | |
|--|----------|------------------------|
| 1. Matr. Nr. 2 b, 25 a 14 Veggerby | og Sogn, | Anker Marius Jacobsen, |
| 2. " " 1 n ibd. | | Chr. Christiansen. |
| 3. " " 1 l " | | Mathias Avlskarl. |
| 4. " " 1 e, 25 h ibd. | | Søren Chr. Andersen. |
| 5. " " 1 g, 25 g " | | Louise Marie Nielsen. |
| 6. " " 7 Lyngsø By, Veggerby Sogn, | | Niels Nielsen. |
| 7. " " 6e, 8 b, 6 d, 6 g, 8 e, Lyngsø By | | |
| 25 l Veggerby By alt af Veggerby Sogn, | | |
| Automobilhandler Marinus Pedersen, Vesterbø 22, Aalborg, | | |
| ifølge utinglyst Adkomst. | | |
| 8. " " 5 c, 5 f, 11 c, 9 a, Lyngsø By, Veggerby Sogn | | Jens Chr. Nielsen. |

9. Matr.Nr. 5 l, 5 k, 9 b, 11 d, ibd.	Johannes Christensen,
10. " " 9 f, 11 e, ibd.	Jens Peter Christensen.
11. " " 5 i, 5 h "	Hermann Klokkeholm.
12. " " 5 a, 10 a "	Holger Christensen.
13. " " 3 t Torndal, 14 Lyngsø, 1b Aastrupgaarde, alt af Veggerby Sogn,	Chr. Larsen (Buus)
14. " " 1 a, 1 q Veggergaarde, Veggerby Sogn,	Niels Peter Bagger
15. " " 2a Veggergaarde, alt af Veggerby Sogn.	Antho Nielsen.
16. " " 17d Skivum By og Sogn	Otto Nielsen
17. " " 16 b, 16 e ibd.	Chr. Nielsen.
18. " " 4 c, 14 d ibd.	Peter Chr. Fischer.
19. " " 4b, 1 h ibd.	Christen Georgius Fischer.
20. " " 10 a ibd.	Johannes Martin Christen.
21. " " 11 a ibd.	Niels Peter Marinus Jensen.
22. " " 12 a	Frantz Ingvar Andersen.
23. " " 15 b, 15 c, ibd.	Poul Stinus Christensen.
24. " " 15 a ibd.	Otto Emil Hansen.
25. " " 2 b, 2 c ibd.	Laurits Larsen.
26. " " 25 f Veggerby By og Sogn,	Marthinus Christensen

Der er fra Lodsejerne fremsat forskellige Indsigelser, der gaar ud paa, dels at Fredningen overhovedet ikke bør foretages, dels paa at den paatænkte Fredning kun burde gennemføres indenfor snævrere Grænser. Disse Indsigelser er begrundede med de økonomiske Interesser, som Lodsejerne har i frit at kunne udnytte Arealerne, og blandt andet er det nærmere anført, at de var interesserede i ikke at hindre en eventuel Regulering af Aaløbet.

Der findes at maatte give Lodsejerne Medhold i, at den paatænkte Fredning vel kan paaføre dem nogen økonomisk Skade, men denne Skade, der vel kan begrunde, at der tillægges dem en Erstatning, ses ikke at være af saadan Betydning, at Fredningen ikke bør gennemføres eller alene bør gennemføres indenfor snævrere Grænser, dog at der ved Fredningen tages Hensyn til eventuel senere Regulering af Aaen.

Under Hensyn til at det i første Række angaar Bevarelsen af de i landskabelig Henseende meget smukke Partier omkring Sønderup Aa, finder Navnet derfor, at Fredningen af de interesserede Arealer bør gennemføres saaledes:

A.

Paa de nævnte Arealer maa der inden for de paa Kortet anførte Fredningsgrænser ikke opføres yderligere Bebyggelse bort set fra de til Landbrugs og Havebrugs Drift nødvendige Bygninger, dog at Tegning og Beliggenhed med Hensyn til saadanne Bygninger skal godkendes af Navnet.

Der maa iøvrigt ikke paa de anførte Ejendomme anbringes Boder, Master eller lignende, der kan virke skæmmende.

B.

De med Skov, Krat eller Lyng bevoksede Arealer samt udrykede

Skrænter skal opretholdes i deres nuværende Tilstand saaledes at:

1. De træbevoksede Arealer, herunder Krattene, bevares som saadanne. Hugst maa finde Sted til Ejendommens eget Forbrug og kun i forsvarlig Omfang, hvilket paases af Fredningsnævnet. Ejerne har Ret til at lade Heste og Kreaturer græsse i samme Omfang som hidtil.
2. Gravning af Grus, Sten, Sand, Kalk, Mergel og andet maa ikke finde Sted, ligesom Afgravning eller Planering af det naturlige Jordsmon er forbudt. Aabne Grus- eller Mergelgrave maa dog benyttes, men skal planeres efter Benyttelsen.
3. De nuværende Lyngarealer maa ikke opdyrkes eller tilplantes.
4. De fra Istiden frit liggende Sten i Terrænet, Vandreblokke, maa ikke fjernes.

C.

Fredningen er ikke til Hinder for normal Afvanding, men eventuelle Planer om Regulering af Aaløbet skal forelægges Fredningsnævnet.

Paataleretten tilkommer Naturfredningsraadet og Fredningsnævnet for Aalborg Amtsraadskreds i Forening.

En Genpart af det ovennævnte Kort vedhæftes det Exemplar af Kendelsen, der lyses paa de af Fredningen omfattede Ejendomme.

Idet Erstatningerne fastsættes til 50. Kr. pr. ha. - for saa vidt angaar Matr.Nr.r 5 i, 11 e, 9 f, Lyngsø By Veggerby Sogn, der skønnes særligt egnede til Opdyrkning, dog til 100 Kr. pr. ha. -, og idet de af Fredningen omfattede Arealer af Landinspektør Neldemann er opmaalt som nedenfor anført, vil der være at tillægge Lodsejerne følgende afrundede Erstatningsbeløb:

1. Anker Marius Jacobsen	4,1739 ha & 50 Kr.	Kr. 210,00
2. Chr. Christiansen	0,5040 " " 50 " "	25,00
3. Mathias Avlskarl	1,0950 " " 50 " "	55,00
4. Søren Chr. Andersen	2,2254 " " 50 " "	115,00
5. Louise Marie Nielsen	6,7889 " " 50 " "	340,00
6. Niels Nielsen	3,6700 " " 50 " "	185,00
7. Marinus Pedersen	28,9749 " " 50 " "	1450,00

ifølge utinglæst Adkomst.

8. Jens Chr. Nielsen	3,3199 " " 50 " "	170,00
9. Johannes Christensen	4,9170 " " 50 " "	250,00
10. Jens Peter Christensen	3,6300 " "100 " "	365,00
11. Hermann Klokkeholm.		

5 i 4,0240 " "100 " 400 Kr.

5 h 2,1700 " " 50 " 110 "

Kr. 510,00

12. Holger Christensen	3,7280 " " 50 " "	185,00
13. Christian Larsen (Buus)	15,3960 " " 50 " "	770,00
14. Niels Peter Bagger	8,0670 " " 50 " "	405,00

15. Anton Nielsen	20,6700	ha & 50 Kr.	Kr. 1.035,00
16. Otto Nielsen	6,8100	" " 50 "	" 340,00
17. Chr. Nielsen	12,0700	" " 50 "	" 605,00
18. Peter Chr. Fischer	7,2498	" " 50 "	" 365,00
19. Georgius Fischer	4,2250	" " 50 "	" 215,00
20. Johannes Martin Christensen	8,8600	" " 50 "	" 445,00
21. Niels Peter Marinus Jensen	7,4511	" " 50 "	" 375,00
22. Frantz Ingvard Andersen	7.3000	" " 50 "	" 365,00
23. Poul Stinus Christensen	5,4800	" " 50 "	" 275,00
24. Otto Emil Hansen	13,2700	" " 50 "	" 665,00
25. Laurits Larsen	1,1600	" " 50 "	" 60,00
26. Martinus Christensen	0,1770	" " 50 "	" 10,00

Erstatningerne, der vil være at udbetale til Lodsejerne, udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Aalborg Amtsfond.

T h i e r a g t e s .

Den ovenfor beskrevne Fredning vil være at gennemføre som anført.

Der tillægges Lodsejerne de ovenfor anførte Erstatninger, der udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Aalborg Amtsfond.

Konrad Hansen

Søren Nielsen

Niels Mikkelsen.

FREDNINGSNÆVNET>

REG.NR. 1016.00

U D S K R I F T

A F

K E N D E L S E

afsagt den 21. Februar 1946 af Fredningsnævnet for Aalborg Amt

K e n d e l s e :

Ved skrivelse af 14/9 1944 har Ministeriet for Landbrug og Fiskeri anmodet Fredningsnævnet om at optage til Afgørelse Spørgsmålet om en paabegyndt Bebyggelse i et på Matr.nr. 4a Lyngsø By, Veggerby Sogn, beliggende Egekrat.

Ved en af Nævnets Formand i Forbindelse med Repræsentanter for Naturfredningsraadet den 18/10 1944 foretaget besigtigelse fandtes det nævnte hus under tag og praktisk talt færdigt.

Under Hensyn til at Partiet omkring Sønderup Å ved Højris rummer en række Motiver af usædvanlig landskabelig Skønhed, idet Aadalen snor sig mellem Krat og lyngklædte Skrænter og meget forskelligartet Bevoksning og Egekrat, blev der indledet Forhandling om Muligheder for Fredning af et større Areal.

I Skrivelse af 13. Marts 1945 er Naturfredningsraadet gaaet ind for en nærmere angivet Fredning af Arealerne omkring Højris Mølle.

Nævnet har afholdt Møde med de interesserede Lodsejere den 21/6 1945 og den 21/2 1946.

De interesserede Arealer er herefter:

1. Matr.nr. 4a Højris Mølle, Veggerby Sogn, 1b, 5f Skivum By og Sogn tilhørende Hans Fischer. Det bemærkes, at der på Matr.nr. 4a ligger et Træhus, der tilhører Tjener Ove Petersen, Aalborg.
2. Matr.nr. 4d Højris Mølle tilhørende Fabrikant Johs. Dannesbo, Aalborg.
3. En udstykket Parcel af Matr.nr. 4a tilhørende P. Holm Nyland og Thomas Refslund, hvorpå er bygget det Hus, der gav anledning til Fredningssagens Rejsning.
4. En udstykket Parcel af Matr.nr. 5f Skivum, tilhørende Direktør Foss-Petersen, Aalborg, på hvilken Grund ligger et Træhus.
5. Matr.nr. 3a Thorndal, 15a, b, c, d, e, f og g Lyngsø By, Veggerby Sogn, tilhørende Christian Binderup.
6. Matr.nr. 4e Lyngsø, Veggerby Sogn, 1e og 19d Skivum By og Sogn, tilhørende P. Holm Nyland og Ths. Refslund.
7. Matr.nr. 13q, 19f Skivum By og Sogn tilhørende Anders Peter Christensen.
8. Matr.nr. 13b Skivum By og Sogn tilhørende Hans Annæus Jensen.
- 9 Et udstykket Areal af Matr.nr. 13q Skivum By og Sogn, hvorpå ligger et træhus, tilhørende Fabrikant Holger Christensen, Aalborg.

Fra Lodsejernes Side er der vist en overmåde stor Forståelse af Betydningen af Spørgsmålet om Fredning af Aadalen og dennes Omgivelser, og Lodsejerne har for saa vidt der ikke ved Fredning sker Indskrænkning i den daglige brug af Arealerne, erklæret ikke at ville fremsætte Krav om Erstatning for Fredning af de interesserede Arealer.

Under Hensyn til at det i første Række angaar Bevarelsen af de i landskabelig Henseende meget smukke Partier omkring Sønderup Aa ved Højris finder Nævnet, at Fredningen af de interesserede Arealer bør gennemføres saaledes:

A.

Paa Matr.nr. 4a, 4b, 4d Højris, 3a Torndal, 4e, 15a, 15b, 15c, 15d, 15e, 15f, 15g Lyngsø, Veggerby Sogn, 1i, 19d, 13q, 19f, 13b, 1b og 5f Skivum By og Sogn maa der ikke opføres yderligere Bebyggelse, bortset fra de til Landbrugets Drift nødvendige Bygninger, og Tegning og Beliggenhed af saadanne Bygninger skal godkendes af Nævnet, dog at det tillades Ejerne af Matr.nr. 4c, 1i og 19d at opføre en Tilbygning til den bestående Bygning, ligesom Ejerne er berettiget til at udvide Antallet af Fiskedamme på Matr.nr. 19d og rejse de nødvendige Belysningemaster. Endelig skal Ejeren af Matr.nr. 4a Højris være berettiget til at udvide og forandre de på Matr.nr. 4a liggende Fiskedamme.

Der må iøvrigt ikke på de anførte Ejendomme anbringes Boder, Master eller lignende, der kan bevirke skæmmende.

B.

De med Skov, Krat og Lyng bevoksede Arealer samt udyrkede Skrænter skal opretholdes i deres nuværende Tilstand, saaledes at

1. de træbevoksede Arealer, herunder Krattene, bevares som saadanne, Naaletræer erstattes efterhaanden med Eg af Frø avlet på Stedet. Hugst maa finde Sted til Ejendommens eget Forbrug og kun i det Omfang, hvori det tillades af Statens Skovtilsyn. Ved Nykultur skal benyttes Selvsaaning eller Plantning af Eg af Frø avlet på Stedet. Ejerne har Ret til at lade Heste og Kreaturer græsse i samme omfang som hidtil.
2. Gravning af Grus, Sten, Sand, Kalk, Mergel o.a. maa ikke finde Sted, ligesom Afgravning eller Planering af det naturlige Jordsmon er forbudt. Dog maa en på Matr.nr. 5f Skivum By i Skellet mod 19f smst. værende Grusgrav udnyttes, saaledes at der må leveres Grus til Skivum-Giver og Veggerby Kommuner til kommunalt Brug samt til Kommunernes Beboere i Omkreds af 3. km. fra Grusgraven, og at Bagharpning frit kan sælges. Sandgraven Øst for Højris Vandmølle kan frit udnyttes.
3. De nuværende Lyngarealer maa ikke opdyrkes eller tilplantes.
4. De fra Istiden frit liggende Sten i Terrænet, Vandreblokke, maa ikke fjernes.

C.

For den nuværende Bebyggelse kan Nævnet paalægge Ejerne at maskere Bygningerne ved formaalstjenlig Beplantning, ligesom Nævnet kan træffe Bestemmelser vedrørende Husenes Farve og Tag. Ændringer i Husenes Udseende og Beliggenhed kan ikke ske uden Nævnets Godkendelse. Paataleretten tilkommer Naturfredningsraadet og Fredningsnævnet for Aalborg Amt i Forening. Grænserne

for de fredede Områder er angivet paa det Sagen bilagte Matrikulkort.

T h i b e s t e m m e s :

Matr.nr. 4a, 4b Højris Mølle, Veggerby Sogn, 1b, 5f Skivum By og Sogn tilhørende Hans Fischer, Matr.nr. 4d smst. tilhørende Johs. Dannesbo, Matr.nr. 3a Torndal, 15a, b, c, d, e, f, g Lyngsø By, Veggerby Sogn tilhørende Chr. Binderup, Matr.nr. 4e Lyngsø, Veggerby Sogn, 1i, 19d Skivum By og Sogn tilhørende P. Holm Nyland og Johs. Refslund, Matr.nr. 13g, 19f Skivum By og Sogn tilhørende Anders Peter Christensen, Matr. nr. 13b Skivum By og Sogn tilhørende Hans Annæus Jensen, fredes som foran bestemt.

Søren Nielsen. Konrad Hansen. Niels Mikkelsen. F. Juhl.

x.x.x.x.x.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Dommerkontoret i Nørresundby, den 28. Februar 1946
ulæselig

AFSKRIFT
7. februar 1994
Jørgen Helk

KORT>

Supplerende fredning for en del af

Sønderup Aadal

Støvring, Nibe og Aars kommuner
Nordjyllands amt

Hedegaarde, Bislev sogn

Veggerby by og Aastrupgaarde m.m.,
Veggerby sogn.

Skivum by og Veggergaarde,
Skivum sogn.

Udfærdiget i december 1971 paa grundlag
af matrikelkort, a'jour indtil 22. december
1971, samt 4cm kort.

FREDNINGSPLANUDVALGET FOR NORDJYLLANDS AMT

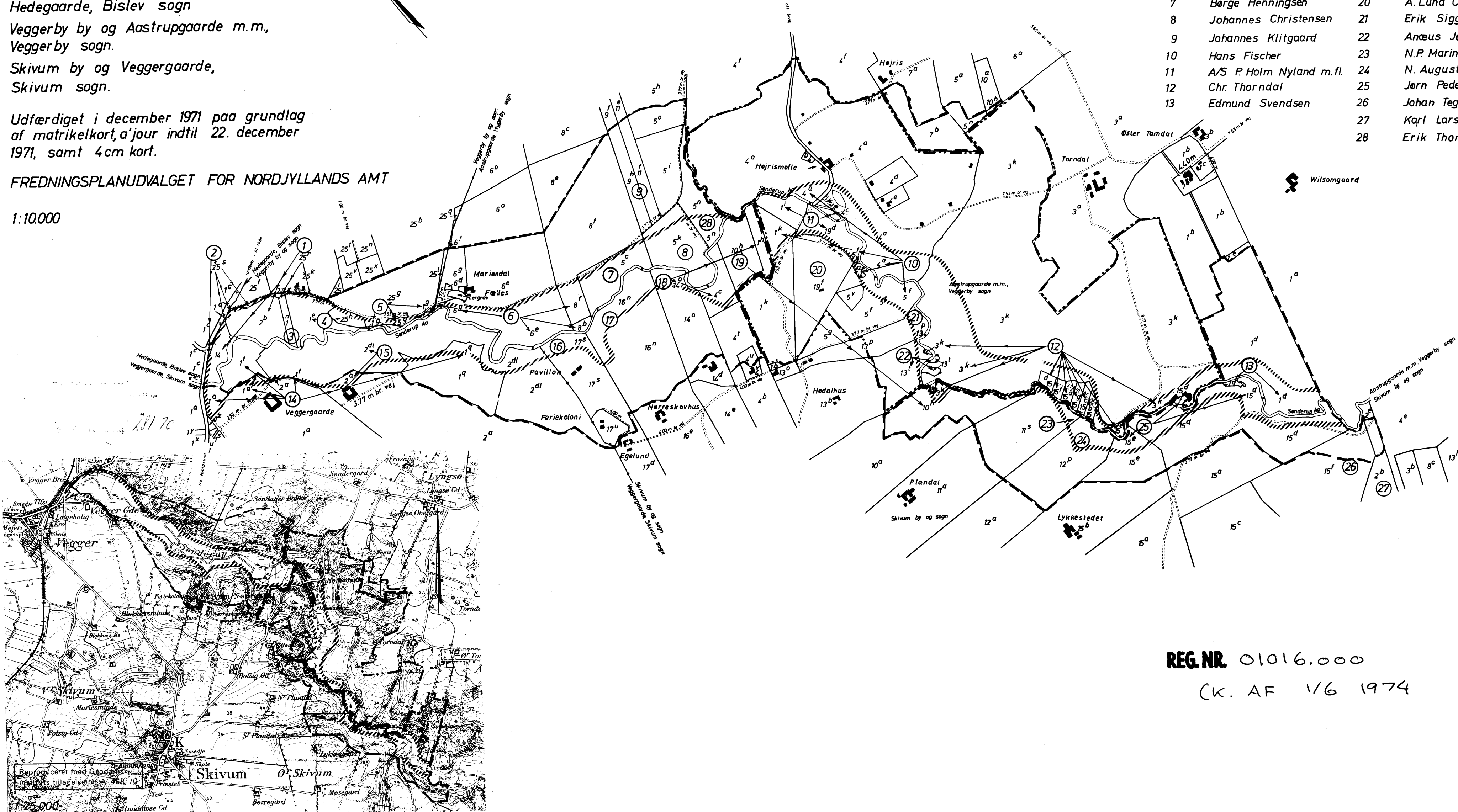
1:10.000

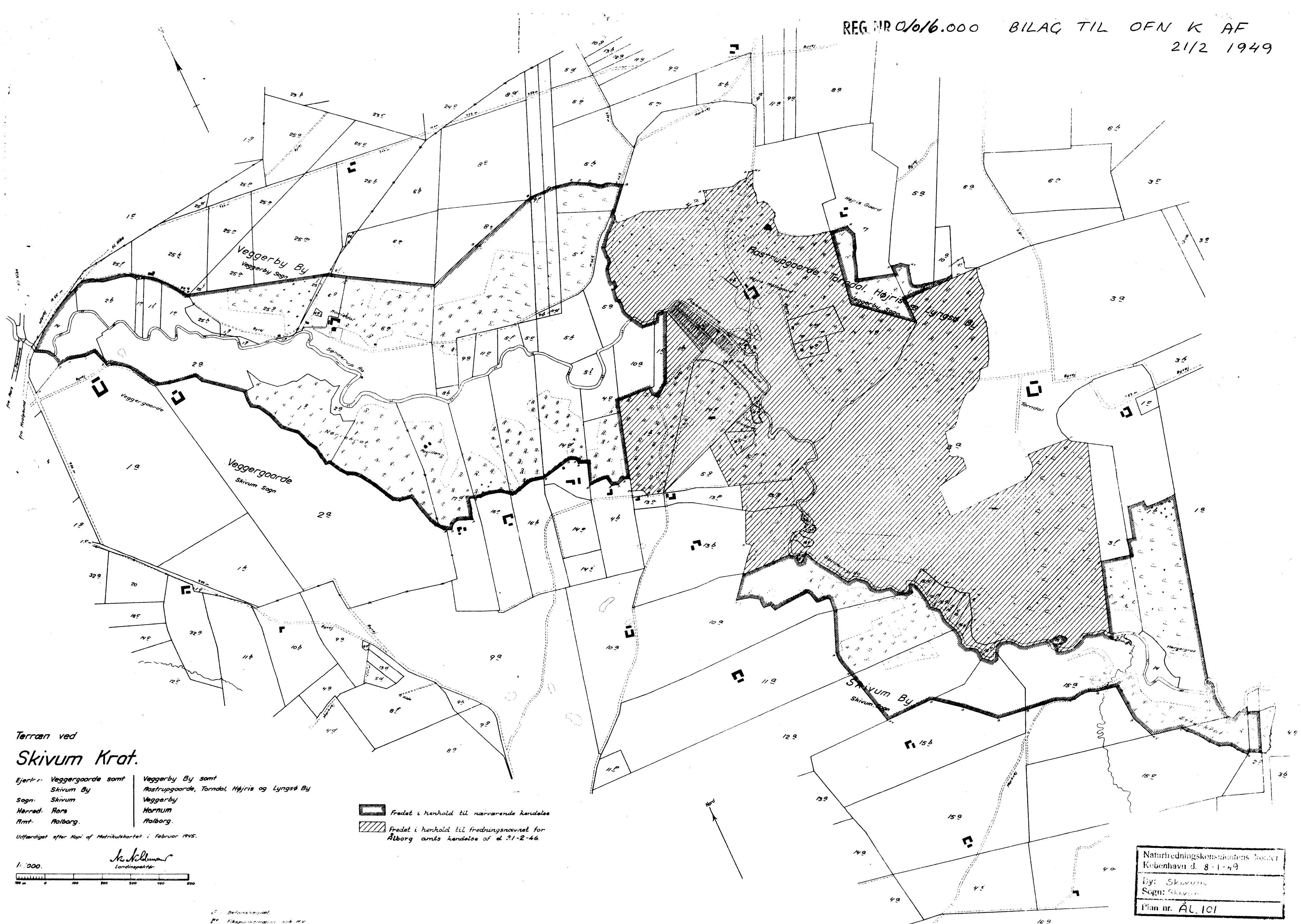
SIGNATURER:

- Grænse for ny supplerende fredning.
- Grænse for areal fredet ved Overfrednings-nævnskendelse af 21. februar 1949.
- Grænse for areal fredet ved frednings-nævnskendelse af 21. februar 1946.

LODSEJERFORTEGNELSE:

Sags-løbe nr.:	Ejer:	Sags-løbe nr.:	Ejer:
1	Niels Chr. Larsen	14	Peter Marinus Bagger
2	Hans Christensen	15	Jens Chr. Flyger
3	Vera Larsen	16	Inga Fischer
4	Holger O. Valsted	17	Chresten Stubberup
5	Henning Nielsen	18	Kaj V. Jensen
6	Marius Christensen	19	Johannes M. Christensen
7	Børge Henningsen	20	A. Lund Christensen
8	Johannes Christensen	21	Erik Siggaard
9	Johannes Klitgaard	22	Anæus Jensen
10	Hans Fischer	23	N.P. Marinus Jensen
11	A/S P. Holm Nyland m.fl.	24	N. August Andersen
12	Chr. Thorndal	25	Jørn Peder Jensen
13	Edmund Svendsen	26	Johan Teglggaard
		27	Karl Larsen
		28	Erik Thomsen





Terræn ved
Skivum Krot.

Ejerlr: Veggergaarde samt
Skivum By
Sogn: Skivum
Herred: Rors
Amt: Ralborg.

Veggerby By samt
Rastrupgaarde, Tornedal, Højris og Lyngsø By
Veggerby
Hornum
Ralborg.

Udfærdiget efter Kopi af Matrikulkortet i Februar 1945.

1:1000.
Landskabskorte

Fredet i henhold til nærværende kendelse
Fredet i henhold til fredningsnavnet for
Ralborg amts kendelse af d. 21-2-46

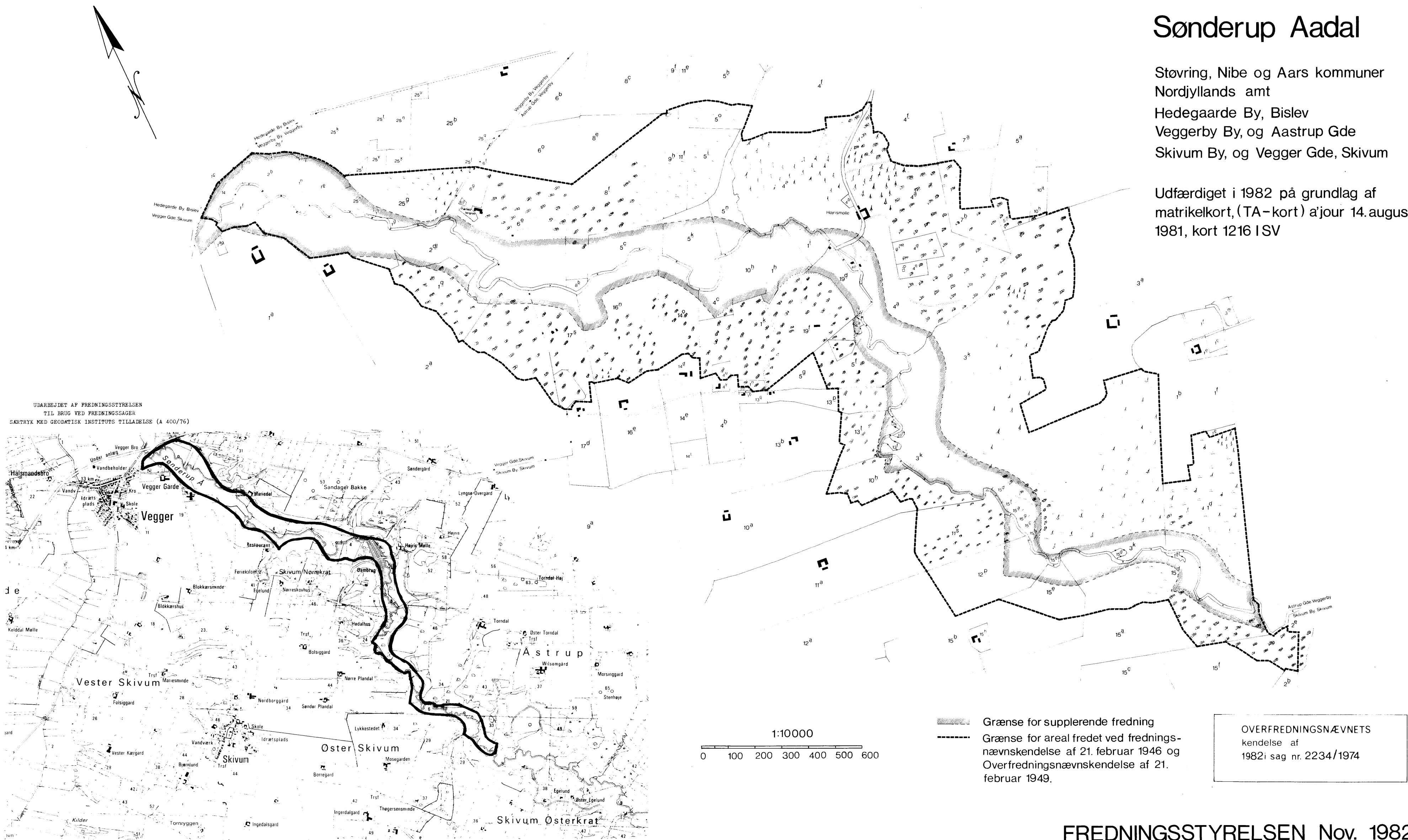
Naturfredningskonsulentens Kontor
København d. 8-1-49
By: Skivum
Sogn: Skivum
Plan nr. AL.101

FREDNINGSKORT

Sønderup Aadal

Støvring, Nibe og Aars kommuner
Nordjyllands amt
Hedegaarde By, Bislev
Veggerby By, og Aastrup Gde
Skivum By, og Vegger Gde, Skivum

Udfærdiget i 1982 på grundlag af
matrikelkort, (TA-kort) a'jour 14. august
1981, kort 1216 I SV



1216 I SV - 1216 II NV

1:25000

FREDNINGSSTYRELSEN Nov. 1982

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

21/2-410
22/11-411

Aar 1949, den 27. september, afsagdes paa grundlag af skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e
i sagen nr. 799/48 vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup aa.

Ved kendelse af 21. februar 1949 stadfæstede overfredningsnævnet en af fredningsnævnet for Aalborg amt den 22. november 1947 afsagt kendelse vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup aa, dog med forskellige ændringer, bl.a. saaledes at kendelsens litra B punkt 2 fik følgende affattelse:

"Gravning af sten, sand, kalk eller andet undtagen mergel maa ikke finde sted, ligesom afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt. Allerede aabnede grusgrave maa benyttes, men skal planeres efter benyttelsen. Ny grusgrav maa kun aabnes efter indhentet tilladelse fra fredningsnævnet."

I skrivelse af 25. marts 1949 har ejeren af ejendommen matr.nr. lg, 25g af Veggerby by og sogn, fru Louise Marie Nielsen, Mariendal pr. Vegger, under henvisning til, at der i umindelige tider har været drevet kalkværk paa den nævnte ejendom, andraget om, at der foretages en ændring i kendelsen, saaledes at hun faar tilladelse til gravning af kalk som hidtil paa matr.nr. lg, 25g af Veggerby by og sogn.

Da andragendet findes at burde imødekommes, vil overfredningsnævnets kendelse være at ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 21. februar 1949 afsagte kendelse vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup aa skal ikke være til hinder for gravning af kalk som hidtil i den bestaaende kalkgrav paa matr.nr. lg, 25g af Veggerby by og sogn.

21/2-46

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1951, den 22. januar, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 799/48 vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup aa.

I overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949, ved hvilken den af fredningsnævnet for Aalborg amtsrådsreds den 22. november 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup aa med visse ændringer stadfæstedes, bestemmes bl.a., at derpå de af kendelsen omfattede ejendomme ikke må anbringes master eller lignende, der kan virke skæmmende.

I et til fredningsnævnet for Aalborg amtsrådsreds indsendt, af samme til overfredningsnævnet fremsendt andragende af 12. oktober 1950 har A/S Himmerlands elektricitetsforsyning for gårdejer Niels Marcussen, Mariedal ved Vægger, anholdt om tilladelse til at fremføre en lavspændingsledning fra Vægger transformatorforenings ledningsnet ved Væggergaarden til Mariedal. Ledningen skulle føre over arealer, der er fredet ved overfredningsnævnets fornævnte kendelse.

Fredningsnævnet har ikke kunnet anbefale, at sådan tilladelse gives, men har indstillet, at der gives tilladelse til fremføring af en lavspændingsledning fra Høstkøb transformatorforenings ledningsnet ved Væggerbyvejen til Mariedal.

Overfredningsnævnet kan tiltræde fredningsnævnets indstilling.

T h i b e s t e m m e s :

Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 vedrørende fredning af nogle arealer omkring Sønderup Aa skal ikke være til hinder for fremføring af en lavspændingsledning fra Høstkøb transformatorforenings ledningsnet ved Væggerbyvejen til Mariedal.

Afsagt 6/4-1966.

Fr. 315/64.

K e n d e l s e.

Ved en af fredningsnævnet for Aalborg Amtsrådskreds den 22. novbr. 1947 afsagt kendelse, som med visse ændringer stadfæstedes ved Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 - sag 799/1948 - bestemtes det, at nogle arealer omkring Sønderup å skulle undergives fredning.

Fredningsbestemmelserne, som endeligt affattede i Overfredningsnævnets kendelse, er sålydende:

"A. På de nævnte arealer må der inden for de på kortet anførte fredningsgrænser ikke opføres yderligere bebyggelse bortset fra de til landbrugs- og havebrugsdrift nødvendige bygninger. Overfredningsnævnet kan undtagelsesvis tillade opførelse også af andre bygninger. Der må iøvrigt ikke på de anførte ejendomme anbringes boder, master eller lignende, der kan virke skæmmende.

B. De med skov, krat eller lyng bevoksede arealer samt udyrkede skranter skal opretholdes i deres nuværende tilstand, således at:

1. De træbevoksede arealer, herunder krattene, bevares som sådanne

2. Gravning af sten, sand, kalk eller andet undtagen mergel, må ikke finde sted, ligesom afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt. Allerede åbnede grusgrave må benyttes, men skal planeres efter benyttelsen. Ny

1858/66

2.

grusgrav må kun åbnes efter indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.

3.

4.

5.

C. Fredningen er ikke til hinder for normal afvanding, men eventuelle planer om regulering af åløbet skal forelægges fredningsnævnet.

Påtale retten tilkommer naturfredningsrådet og fredningsnævnet for Aalborg amtsrådskreds i forening "
 Omfattet

~~Engstætte~~ af fredningen var en del af matr. nr. 2a, Veggergaarde, Skivum sogn, nu noteret som matr. nr. 2dl, smst., tilhørende gårdejer Jens Chr. Flyger, Veggergaarde pr. Vegger, og beliggende tæt ved Aalborg-Hvalpsund landevejen, øst for denne. Det pågældende areal er et engareal på åens sydside fortsættende i en græsklædt skråning fra engen op mod ejendommens indkørselsvej, der på en strækning danner sydgrænsen for fredningen.

I skrivelse af 6. oktober og 15 december 1964 har civilingeniør Hakon Frandsen, Evasvej 33, Hasseris, der ved betinget skøde havde erhvervet en 6-7 td. land stor parcel af matr. nr. 2dl, mellem åen og indkørselsvejen, ansøgt fredningsnævnet for Aalborg amtsrådskreds (amtsnævnet) om dispensation fra fredningsbestemmelserne, idet han agtede at indrette dambrug på arealet.

Amtsnævnet besigtigede den 16. novbr. 1964, sammen med andrageren arealet, og ved skrivelse af 21. decbr. s. å.

3.

blev sagen forelagt for overfredningsnævnet under henvisning til nævnte kendelse.

Overfredningsnævnet forelagde sagen for naturfredningsrådet, der i skrivelser af 15. februar og 22. juni 1965 modsatte sig andragendet. Det hedder i sidstnævnte skrivelse blandt andet: ... Som eksempel på en ret stor ådal i uforstyrret tilstand, med slyngningerne af åen i behold og tilmed med så gode oversigtsmuligheder fra veje og bakker i omgivelserne, er Sønderup å temmelig enestående. Alene af den grund bør ethvert indgreb i denne helhed være udelukket, når den eengang er fredet. Et stort anlæg med damme vil ødelægge helhedsbilledet, også selv om bygningerne søges skjult som beskrevet. Det må betones, at nedgravningen m. v. i sig selv er et indgreb. Endelig vil brugen af åvandet og dets ledning gennem dammene gøre hele det nedre åløb til en halv- eller helt død overløbskanal, den oprindelige tilstand i åen vil altså blive ødelagt.

Floraen i åen og tildels dens omgivelser (engene) er allerede påvirket markbart af det ret forurenede vand fra dambruget ved Højris Møllegaard og vil yderligere forringes i området neden for det planlagte dambrug. Stedkendte lystfiskere udtaler, at der stadig er gode fiskemuligheder i den del af åen, hvor dambrugene tankes anbragt, men at området nærmere Højris Møllegaard er næsten ødelagt som følge af vandforureningen nærmest dammene.

Naturfredningsrådet ønsker til slut at fremhæve, at Sønderup ådal med Skivum krat udgør en helhed af den største værdi, både i æstetisk henseende og naturvidenskabeligt. I

Nørrekrat er der en pavillon, hvor folk samles til sommerfester, og hele området er meget benyttet som fodtursterrain. Som ekskursionsområde er det fredede areal af meget stor værdi, da det indeholder en mængde forskellige biotoper tildels i en af kulturen meget uberørt tilstand. Det vil således få stigende betydning som videnskabeligt fredningsområde. Naturfredningsrådet har derfor den opfattelse, at den fredning, der er gennemført, bør fastholdes, måske endog udvides i forbindelse med en eventuel fredningsplan for egnen.

Med hensyn til den konkrete sag vil oprettelsen af dambrug ved Veggergaarde virke ødelæggende både på de æstetiske og videnskabelige værdier. Bilkørende turister får i øjeblikket et meget fint naturbillede af den brede eng mellem kratklædte skrænter og med let slyngede åløb, og naturforskere og skolelærere kan her som få steder demonstrere de geologiske processer, der formede landet."

I skrivelse af 23. august 1965 udbad overfredningsnævnet sig en fornyet udtalelse fra naturfredningsrådet, idet afsnit A i kendelsen af 21. februar 1949, iflg. overfredningsnævnets opfattelse ikke udelukkede anlæggelse af selve dammene, og da der for så vidt angik disse ikke syntes at være tale om indgreb på de af afsnit B omfattede arealer. Overfredningsnævnet henledte i skrivelsen opmærksomheden på, at fredningssagen ikke i sin tid syntes rejst særligt af vandforureningsmæssige årsager.

Ved skrivelse af 5. oktober 1965 til amtsfrednings-

5.

væsenet har naturfredningsrådet herefter begært fredningssagen for Sønderup å genoptaget i sin helhed med påstand om, at der afsiges tillægskendelse indeholdende forbud mod anlæg af dambrug ved åen.

Under hensyn til det foreliggende andragende og for at fremskynde behandlingen af dette har amtsfredningsnævnet foreløbig kun behandlet fredningsbegæringen for så vidt angår matr. nr. 2 dl, Veggergaarde, Skivum sogn. Da der forelå nogen uklarhed om, hvorvidt dette matr. nr. var omfattet af fredningen, blev sagen ved skrivelse af 20. november 1965 forelagt landinspektør Nellesmann, Aalborg, der ved skrivelse af 7. januar 1966 kunne oplyse, at dette matr. nr. var udstykket fra matr. nr. 2a, sst. og var omfattet af fredningen. Bekendtgørelse i medfør af naturfredningslovens § 10 om fredningsbegæringen for denne ejendom har været indrykket i Statstidende for 1. februar 1966. Den 7. marts s. å. afholdt amtsfredningsnævnet møde på ejendommen, hvortil foruden ejeren og panthaverne i ejendommen var indvarslet civilingeniør Hakon Frandsen, naturfredningsrådet, amtsrådet, sognerådet og fredningsplanudvalget.

I mødet modsatte såvel den ubetingede skødehaver, Jens Chr. Flyger, som civilingeniør Frandsen sig fredningsbegæringen og forbeholdt sig erstatning, såfremt dambruget hindredes.

På ejendommen hæfter et privat pantebrev, stort 48.500 kr., til fhv. gårdejer Anton Nielsen, Veggergaarde, en tidligere ejer af ejendommen. Panthaveren er afgået ved døden, og på fredningsmødet mødte 7 af panthaverens 11 børn, hvem pante-

brevet er udlagt i lige sameje, og erklærede, at de modsatte sig dambruget såvel af æstetiske som af økonomiske grunde.

I mødet redegjorde andrageren for sit projekt. Han oplyste, at han agtede at indrette 40-45 damme i engarealet langs åen. Han ansøgte om tilladelse til inden for det fredede område at opføre et mindre ^{hakkehus} ~~hakkehus~~, men erklærede sig villig til at anbringe dette hus i en mindre grusgrav på skråningen op mod indkørselsvejen og grave grunden ud, således at huset ikke ses fra Aalborg-Hvalpsund landevejen fra et sted, hvor der nu - øst for Halkærvejen - er en rød villa. Hakkehuset må anbringes nødvendigvis i umiddelbar nærhed af dammene, og en anbringelse af huset uden for det fredede areal vil være meget uhensigtsmæssig. Over dammene - til beskyttelse mod fugleangreb - ønskes anbragt sædvanlige beskyttelsesnet, men der vil iøvrigt ikke forekomme faste anlæg ved dambruget. En bolig for fiskemesteren agtes placeret uden for det fredede område, inde i det krat, der omgiver gården. På en kendelsen vedhæftet kopi af et luftfoto er huset for fiskemesteren betegnet "1", hakkehuset "2" og ommeldte villa ved landevejen "5". Andrageren har anført, at anlæget af dambruget vil muliggøre en effektiv afvanding af ejeren, Jens Chr. Flygers, resterende engareal og afvanding af engarealet under naboejendommen, matr. nr. 1a, smst., idet vandstanden lige neden for dambrugene ville blive sanket 35-40 cm. Andrageren har udtalt, at ejeren af matr. nr. 1a formentlig vil fremsætte erstatningskrav, såfremt dambruget ikke bliver udført.

Naturfredningsrådet var ikke repræsenteret i mødet, og sagen optoges til kendelse på det foreliggende grundlag.

7.

Til afgørelse foreligger herefter fredningsbegæringen for arealet med påstand om forbud mod dambrug, og såfremt fredningen ikke gennemføres, spørgsmålet om dispensation fra de gældende fredningsbestemmelser, i det omfang det foreliggende projekt kommer i strid med disse.

Amtsfredningsnævnet finder, at de for området allerede gældende fredningsbestemmelser, der i det væsentlige er fastsat overensstemmende med den i sin tid fremsatte fredningsbegæring, for nærværende areals vedkommende yder et tilstrækkeligt værn for de landskabelige værdier og findes ikke, at anlæg af dambrug som ansøgt vil virke skæmmende eller ødelæggende. Hensyn findes også at burde tages til de betydelige økonomiske interesser der er forbundet med dambrugets anlæg og til den for landbrugsdriften ønskelige afvanding der muliggøres ved dambrugets anlæg, selvom denne afvanding næppe med føje kan karakteriseres som normal afvanding jfr. kendelsens pkt.C.

Idet en fredning som begært herefter ikke i det foreliggende tilfælde findes fornøden, tages den af naturfredningsrådet fremsatte begæring om fredning ikke til følge.

Idet bemærkes, at der efter indholdet af overfredningsnævnets oft omtalte kendelse undtagelsesvis af dette navn kan tillades opførelse af også andre bygninger end de til landbrugs- og havebrugs drift nødvendige, skal nævnet indstille til over-fredningsnævnet, at det tillades andrageren at opstille et hakkehus inden for det fredede område på vilkår, at nævnte grusgrav tillades udgravet så meget, at hakkehuset - anbragt

her - stedse holdes skjult set fra et punkt på Aalborg-Hvalpsund landevejen, ca. 50 meter nordøst for Halkjarsvejens udmunding, at udgravningsplan, plan for vejtilførsel samt tegning af nævnte hakkehus med situationsplan først skal godkendes af amtsfredningsnævnet, der i fremtiden skal påse, at huset stedse

fremtræder så diskret som muligt, at det kun tillades over dammene at lade opsætte sædvanlige beskyttelsesnet mod fugleangreb, ligeledes efter forudgående godkendelse af nævnet, at fiskemesterboligen, beliggende uden for fredet område, stedse holdes i diskret farve, såfremt ^{den} ~~den~~ placeres således, at ^{den} ~~den~~ kan ses fra nævnte landevej, at reklame for dambruget ved skilting, selv på egen grund, ej er tilladt, og at de nævnte vilkår sikres gennem en deklaration, således at det påhviler ejeren at drage omsorg for, at den tinglyses med primær prioritet på matr. nr. 2d1 og for så vidt angår fiskemesterboligen matr. nr. 2a.

Et af nævnets medlemmer, der nærer ikke ringe betænkelighed ved, at dambrug tillades på det pågældende sted, vil som et afgørende yderligere vilkår i amtsfredningsnævnets henstilling tilføje, at det pågældende åløb fra indtagningsstedet højst må undrages 60 % af normal vandføring, således at det bugtende åløb stadig kan bibeholdes som en hovedbestanddel i det smukke landskab, og at den til enhver tid værende dambrugsejer ikke kan forvente tilladelse til yderligere indgreb i landskabet.

Thi bestemmes:

Den af naturfredningsrådet fremsatte begæring om yderligere fredning af matr. nr. 241, Veggergaarde, Skivum sogn, således at der ikke på denne ejendom kan indrettes dambrug, tages ikke til følge.

Ernst Vadgaard.

Laur. Rasmussen.

C. I. Schierbeck.

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1975, den 1. september, afsagde overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 799/48 om fredning af nogle arealer omkring Sønderup å - overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949.

T h i b e s t e m m e s :

Overfredningsnævnets kendelse skal ikke være til hinder for, at den eksisterende restaurationsejendom på matr.nr. 17 s, Skivum by og sogn, udvides ved tilbygning som vist på de af arkitektfirmaet Niels Krogh Madsen, Års, udarbejdede tegninger 1 - 4, dateret den 24. april 1975, idet det er en betingelse for den meddelte dispensation fra overfredningsnævnets kendelse, at enkeltheder i spørgsmålet om terrænarbejder forbundet med arbejdets udførelse og bygningens ydre fremtræden forudgående forelægges fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds til godkendelse.

Udskriftens rigtighed bekræftes

J. Fisker
J. Fisker

Aalborg, den 9. juni 1983.

Journal nr. 48/82.

Hr. tømrermester Jens Krimmelhave Christensen,
Hårhøj 7,
9240 Nibe.

Vedr. matr. nr. 5 i og 5 o Åstrupgårde, Veggerby. - Nåletræs-
plantning på areal fredet ved Overfredningsnævnets ken-
delse af 21. februar 1949 om fredning af nogle arealer
omkring Sønderup å.

Afgørelse.

Ved Fredningsnævnets kendelse af 22. november 1947 om
fredning af nogle arealer omkring Sønderup å blev bl.a. matr.
nr. 5 i Lyngsø (Åstrupgårde), Veggerby sogn, af areal 4,0240
ha og en 2,1700 ha stor parcel af matr. nr. 5 h sammenfaldt
fredet. Sidstnævnte parcel blev ved Landbrugsministeriets
tildeling af 25. januar 1951 forstykket matr. nr. 5 h om
matr. nr. 5 o, og matr. nr. 5 o og 5 h noteredes sam tidlig
som en samlet ejendom. Ifølge tingbogen er ingen af de nævnte
matr. nr.^{re} landbrug eller del af et sådant. Matr. nr. 5 i
og 5 o er - bortset fra et mindre areal af matr. nr. 5 i's
østlige del - på fredningskortet angivet med signatur for
lyng.

I fredningsbestemmelserne udtales i punkt 3: "De nu-
værende lyngarealer må ikke opdyrkes eller tilplantes."

Den 21. februar 1949 stadfæstede Overfredningsnævnet
(nr. 700/48) Fredningsnævnets kendelse med mindre ændringer,
herværende at punkt 3 ændredes til "De nuværende lyngarealer
må ikke tilplantes."

I 1981 konstaterede Fredningsnævnet, at der på matr. nr.
5 i og 5 o var plantet nåletrær.

Under nævnets besigtigelse den 22. april 1982 anmodede
Jens Krimmelhave Christensen, Hårhøj 7, 9240 Nibe, der ved
skøde tinglyst 7. maj 1979 havde købt matr. nr. 5 h, 5 i og
5 o, om tilladelse til fortsat at drive matr. nr. 5 i og 5 o
med juletrær, idet han gjorde gældende, at det af ham til-

plantede areal ved hans overtagelse var og ifølge kendelsen kunne drives som almindelig mark, og at han derfor kunne udnytte jordene til tilladt jordbrugsmæssig udnyttelse, herunder juletræsdyrkning, hvorefter han på det fredede havde plantet 7000 stk. rødgran i 1979, 6000 stk. rødgran i 1980 og 4500 stk. Normans gran i 1981. Subsidiært anmodede han om tilladelse til at tilplante arealet og den i den østlige side af matr. nr. 5 i værende gamle granplantning med blandet løvtræ.

Nordjyllands amtsråd, Amtsfredningskontoret, har indstillet, at plantningerne fjernes inden for en rimelig kort frist.

Naturfredningsrådet har i skrivelse af 24. november 1982 indstillet, at arealerne reetableres som lyngareal, at nåletræskulturerne afvikles, at området fremover henligge og bruges ved græsning eller afhøstes to gange om året med maskinstarter (juni og oktober) og med fjernelse af det afslåede materiale, alt med henblik på at sikre en lysåben jordoverflade som foring til, at den vegetation, der kan etableres, vokser påny.

Af Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Glovning kommune har et flertal ikke ønsket juletræskulturen uforenelig med fredningens intentioner, medens et mindretal har anbefalet, at nåletræskulturerne afvikles og arealerne føres tilbage til den oprindelige (lyngbevoksede) tilstand.

Danmarks Naturfredningsforenings hovedkontor har derefter henstillet, at de tilplantede arealer afdrives snarest.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet finder, at det efter Overfredningsnævnets kendelse klart fremgår, at de oprindeligt lyngbeklædte arealer skulle friholdes for træbevoksning, og at den skete tilplantning er i strid med fredningens formål, og at de tilplantede arealer herefter bør afdrives og fremtidigt henligge som dyrket landbrugsareal eller som udyrket areal med mulighed for at springe i lyng påny.

Nævnet finder dog efter omstændighederne - herunder ejerens angiveligt undskyldelige misforståelse og betydelige økonomiske og arbejdsmæssige indsats - at afdrivningen bør finde sted over et åremål og bestemmer herefter, at det

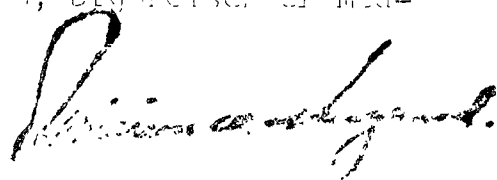
i 1979 med 7000 stk. rødgran tilplantede areal af matr.nr. 5 i skal være afdrevet inden udgangen af 1988, at det i 1980 med 6000 stk. rødgran tilplantede areal af matr.nr. 5 i og 5 o skal være afdrevet inden udgangen af 1990, og at det i 1981 med 4500 stk. Normans gran tilplantede areal af matr.nr. 5 o skal være afdrevet inden udgangen af 1993.

Fredningsnævnet finder ikke, at der ifølge Overfredningsrådets kendelse er mulighed for - som af Naturfredningsrådet indstillet - at pålægge ejeren at foretage plejeforanstaltninger, men nævnet finder ikke, at det vil stride mod kendelsen, at sådanne plejeforanstaltninger foretages af Nordjyllands amtsråd som plejemyndighed efter nærmere aftale med ejeren.

Ovennævnte afgørelse, der er en dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34, kan efter samme lovs § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, Fredningsstyrelsen, Nordjyllands amtsråd, Støvring kommunale styrelse og Danmark Naturfredningsforening.

Klageretten er åben for den del, afgørelsen er meddelt den pågældende klager er berørt.

Udkast af bilag til vedlægges.



Bilag.

E. Bruun de Neergaard.

til orientering, idet der vedlægges fotokopi af udkast af bilag 11.
x Fredningsstyrelsen, Amaliegade 11, 1256 København K., 5 eksempl.
Amtsfredningskontoret, Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Ø.
Jr.nr. 8-70-51-1/23-10.

Nordjyllands Amtskommune, Teknisk forvaltning,
Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksborg Runddel 1,
2000 København F.

DN, v./stud.scient. John Mønsted Jensen, Viborgvej 10, 9530 Støvring.

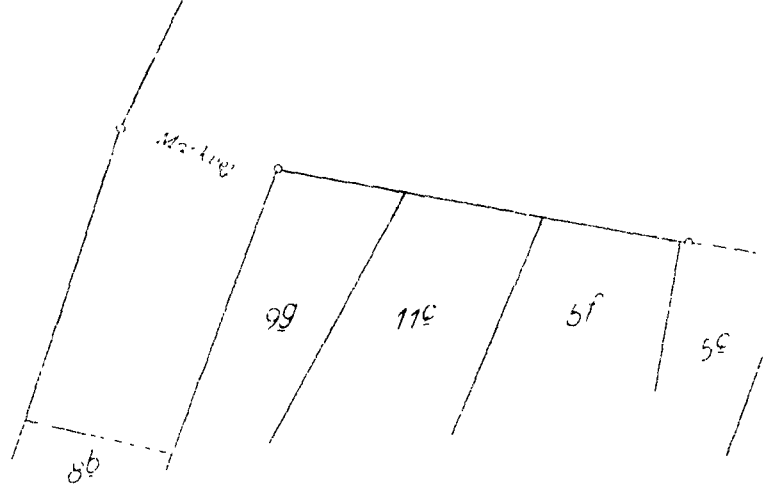
Naturfredningsrådet, Amaliegade 12, 1256 København K.
Jr.nr. 78/82 (465).

Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K.

Bilag.

E. Bruun de Neergaard.

Vegger Gårde
Skivum Sogn



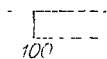
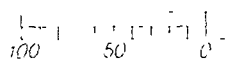
RØDGRAN

NORMAN



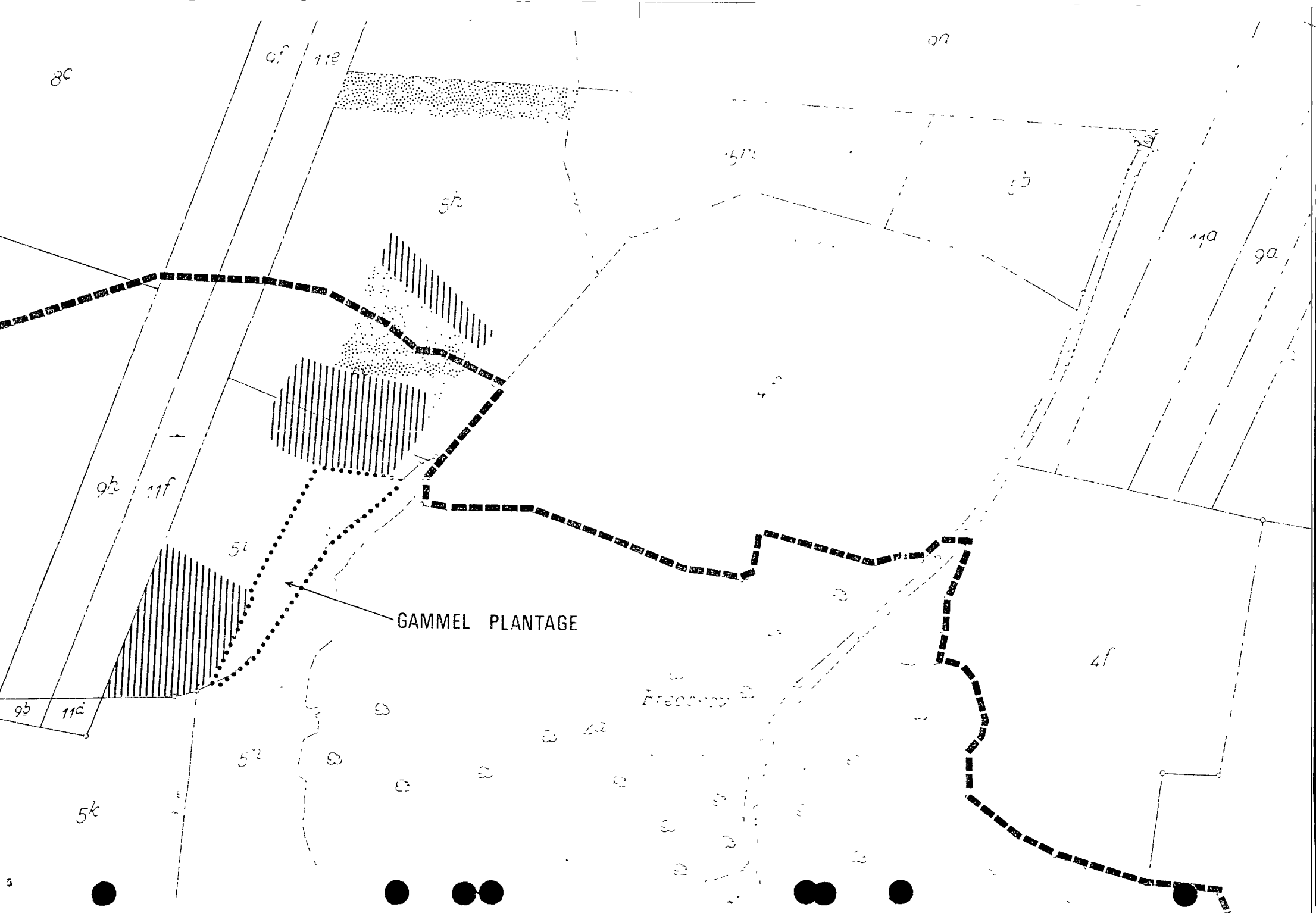
FREDNINGSGRÆNSE

Målforshold 1:4000



Omtegnet i 1970, à jour indtil

18.06.1971



Gårdejer Jacob Fischer

Højris Mølle

9240 Nibe

Dato: 24. oktober 1984

J. nr.: 2576 D/83

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts sydlige fredningskreds har i skrivelse af 15. juni 1983 truffet beslutning vedrørende ialt 11 fritidshuse, som på lejet grund er opført på Deres ejendom matr.nr. 4 a, Aastrupgaarde, Veggerby, på areal, som er omfattet af en fredningskendelse af 21. februar 1946. Ifølge fredningsnævnets afgørelse må husene anses for opført i strid med fredningskendelsen, og de vil derfor være at fjerne senest den 1. januar 1991.

Denne afgørelse er påklaget til overfredningsnævnet af ejerne af 6 af husene - nemlig de på en kortskitse anførte numre 3, 7, 11, 12, 16 og 18 - med påstand om, at husene tillades bibeholdt uden tidsbegrænsning, subsidiært at der meddeles dispensation for nuværende ejeres og ægtefælles levetid.

Sagens forhistorie er følgende:

I 1946 blev arealerne omkring Sønderup å ved Højris Mølle fredet for at hindre en fortsat fritidsbebyggelse i det meget smukke område. Fredningen omfattede ialt 9 ejendomme, hvorpå der allerede ifølge kendelsens oplysninger var opført ialt 4 fritidshuse. Fredningen blev gennemført i forståelse med ejerne, med hvem fredningsnævnet havde holdt møde i juni 1945 og februar 1946. Ved kendelsen blev alt byggeri med undtagelse af landbrugsbyggeri forbudt inden for det fredede.

I 1980 blev fredningsnævnet bekendt med, at der på det fredede matr. nr. 4 a, Aastrupgårde, var beliggende ialt 11 fritidsbebyggelser udover de i fredningskendelsen nævnte. Efter en række undersøgelser vedrørende disse bebyggelser udtalte Nordjyllands amtskommune, amtsfredningskontoret, i skrivelse af 1. december 1982, at samtlige huse, bortset måske fra nr. 7, uanset nogen usikkerhed med hensyn til de faktiske forhold måtte anses for ulovlig opført i forhold til fredningen. Under hensyn til at flere af husene havde været kendt

Miljøministeriet J. nr. F
07105-3

246 - 3 : 1984

af det daværende fredningsplanudvalg og kommunen i nogle år uden indgriben, anbefalede amtsfredningskontoret, at husene blev tilladt bibeholdt for nuværende ejeres levetid.

Fredningsnævnet har under hensyn til, at ingen af husene er anført på det fredningssagen vedlagte kort og til de fremkomne omend ufuldstændige oplysninger fundet, at samtlige bebyggelser må betragtes som ulovlige i relation til fredningen. Da bebyggelserne endvidere findes at være i strid med fredningens formål, har nævnet pålagt Dem som grundejer at bringe lejemålene til ophør senest 1. januar 1991, indtil hvilket tidspunkt husene bl.a. skal vedligeholdes på normal måde. Det bemærkes herved, at lejekontrakt vedrørende grundene er oprettet i 1977, og at udlejeren heri fralægger sig ethvert ansvar for det tilfælde, at offentlige myndigheder stiller krav om fjernelse af husene, ligesom han forbeholder sig ret til at ophæve kontrakten med det varsel, som måtte blive fastsat af det offentlige.

Fredningsnævnets afgørelse er som nævnt påklaget til overfredningsnævnet af 6 af de 11 huse, som afgørelsen vedrører. For overfredningsnævnet er for så vidt angår numrene 3, 7, 11, 12 og 18 nedlagt påstand om, at husene anses som lovligt opført før fredningen, subsidiært at der meddeles dispensation for nuværende ejeres og ægtefælles levetid. For hus nr. 16, som først er opsat i 1963, ønskes ikke-tidsbegrænset dispensation, subsidiært forlængelse af den af nævnet meddelte dispensation.

Under sagens behandling for overfredningsnævnet er der vedrørende hus nr. 12 fremsendt en af 3 andre berørte ejere underskrevet erklæring, hvorefter huset har ligget det pågældende sted inden fredningen. Vedrørende lb.nr. 18 er fremsendt BBR-ejermeddelelse fra kommunen, hvori 1942 er anført som opførelsesår.

Overfredningsnævnet har under sagens behandling søgt spørgsmålet om bebyggelserne i området nærmere belyst på grundlag af Geodætisk Instituts luftfotos for årene 1945, 1954, 1961, 1968 og 1979. En undersøgelse heraf har - efter samstemmende udtalelser fra fredningsstyrelsen og amtsfredningskontoret - sandsynliggjort, at der på grund nr. 7 og 11 kan have været bebyggelse i 1945, og at der måske har været et hus på nr. 3, medens bebyggelse på nr. 12, 16 og 18 først kan erkendes på billederne fra henholdsvis 1961, 1968 og 1961.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Indledningsvis bemærkes, at den i 1946 gennemførte fredning og omstændighederne i forbindelse hermed må antages at støtte det synspunkt, at der ikke på daværende tidspunkt fandtes fritidsbebyggelse på det fredede matr.nr. 4 a i

det omfang, som nu hævdes af klagerne. Fredningen gennemførtes efter aftale med ejerne, og disse havde ingen anledning til ikke at oplyse om de huse, der dengang lå på det fredede. På den anden side kan det næppe anses for helt udelukket, at der kan have været opstillet et par enkelte skure eller en beboelsesvogn i området, hvilket luftfoto-undersøgelserne kan give holdepunkt for.

På det således foreliggende grundlag finder overfredningsnævnet at måtte lægge til grund, at der ved fredningens gennemførelse har henstået en opklodset beboelsesvogn på nr. 7, hvorfor denne må anses for at være lovlig. Det må endvidere omend med nogen usikkerhed antages, at der har været nogen bebyggelse på nr. 3 og 11, som efter det oplyste senere er ombygget eller udvidet. Der findes herefter at burde meddeles dispensation til disse 2 huse med deres nuværende fremtræden.

Husene nr. 12 og 18 findes imidlertid ikke med blot nogenlunde sikkerhed at kunne anses for opført før fredningen, og disse huse er derfor ligesom hus nr. 16 ulovligt opført. Under hensyn til de foreliggende omstændigheder findes dispensation til disse 3 huse ikke at burde meddeles for en længere periode end til 1. januar 1991, hvor også de øvrige 5 huse på matr.nr. 4 a, for hvilke ikke er anket, vil blive fjernet.

Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes herefter for så vidt angår hus nr. 12, 16 og 18, medens afgørelsen for så vidt angår nr. 3, 7 og 11 ændres i overensstemmelse med det foranstående. Nærværende afgørelse samt fredningsnævnets afgørelse om fjernelse af de pågældende huse vil blive tinglyst på Deres ejendom i henhold til naturfredningslovens § 64.

De berørte myndigheder og ejere er herfra orienteret om ovenstående.

I sagens afgørelse har deltaget 9 af overfredningsnævnets medlemmer. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen


G. Hermann
Viceformand

Aalborg, den 15. juni 1983.

Journal nr. 317/80.

Hr. gårdejer Jacob Fischer,
Højris Mølle,
9240 Nibe.

Vedr. matr. nr. 4 a og 4 f Aastrupgaard, Veggerby. -
Fritidshuse opført på matr. nr. 4 a fredet ved
Fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 om
fredning af parterne omkring Sønderup å ved
Højris Mølle og på matr. nr. 4 f mest. i strid
med naturfredningslovens bestemmelser om bebyg-
gelse inden for skovbyggeplanen.

Ved Fredningsnævnets beslutning af den 4. december
1980 konstaterede Fredningsnævnet, at der på Deres oven-
nævnte ejendom inden Fredningsnævnets godkendelse var op-
ført flere fritidshuse uden indenfor det fredede område
og uden for dette, men inden for skovbyggeplanen.

Fredningsnævnet har i sagen antledt sig foretoget
undersøgelser med henblik på at fastslå om de bem. og ejede
og de pågældende fritidshuse, der alle er opført efter 1946
gjord på Deres ejendom.

De og ejerne af fritidshusene har herunder gjort
gældende, at i hvert fald nogle af husene er opført før
1946 under fredningsloven, og at alle husene er af æl-
dre dato og var henlagt til et af nydelighederne. Som
følge heraf er der indlagt påstand på, at husene bevares.

Fredningsnævnet har herefter igen Amtsfrednings-
kontoret, Amtsarkitektkontoret, Skovfoged Kommune og de
pågældende ejere forlagt at få fastslået husenes opførel-
seshid og lovlighed i forhold til bygningsmyndighederne.
Husenes omtrentlig beliggenhed fremgår af vedlagte kort-
skitse (sagens bilag 4).

Fredningsnævnets undersøgelser er mandet ud i føl-
gende, hvorved bemærkes, at det ikke er lykkedes med fuld
nøjagtighed at fastslå alle de omhandlede husenes opførel-
sestid.

A: Huse beliggende indenfor det fredede matr. nr. 4 a.
Det fremgår af fredningskendelsen af 21. februar 1946,

at der ikke på det fredede må opføres yderligere bebyggelse - bortset fra de til landbrugets bedrift nødvendige bygninger, hvortil tegning og beliggenhed dog skal godkendes af nævnet - og at der ikke må anbringes boder, master eller lignende, der kan virke skæmmende. Det fremgår af fredningssagen, at denne påbegyndtes i 1944, og på et til brug for fredningssagen i februar 1945 af en landinspektør udfærdiget kort findes ingen af de i denne sag omhandlede bebyggelser indtegnet.

Hus nr. 5.

Driftsmester Conny Pedersen, Vester Vænge Allé 24, 9000 Aalborg. Huset er opført i sommeren 1945 og ombygget i 1970/71. I 1977 blev et 8 m stort redskabshus revet ned og erstattet med et nyt på 10 m.

Hus nr. 7.

Tidligere tilhørende pensionist A. Nielsen, Aalborg, og nu tilhørende film- og pressefotograf Georg V. Nielsen, Vester Vænge Allé 25, Farum. Huset er en stationær bestillets træbørnevogn, erhvervet af den tidligere ejer, A. Nielsen, som er blevet ombygget og anvendt som bryllupsbureau før den tid.

Hus nr. 11.

Holger B. Pedersen, Konvalvej 11, Aalborg.

Angiveligt opført i 1938 og under fredningssagens behandling som et lille træhus beliggende i krattet og tilhørende Gys Pedersen, fra hvem den nuværende ejer overtog huset i 1960. I 1967/68 blev et udhus fjernet og et nyt og større udhus indeholdende køjerum tilbygget det oprindelige eksteriør, således at huset nu fremtræder som et vinkehus.

Hus nr. 19.

Søren Chr. Bie, Skovkrogen 20, Vejle.

Huset er opført omkring 1952/53 og i forbindelse med reparation i efteråret 1979 udvidet med ca. 3 m².

Hus nr. 21.

Tømrermester Svend Thomsen, Lemvigvej 65, Aalborg. Huset er angiveligt opført i sommeren 1945 og i 1952 udvidet med ca. 8 m². Den nuværende ejer købte huset i 1967 og har beklædt huset udvendigt og udskiftet taget.

Hus nr. 23.

Else Pedersen, Jyttevej 19, Skovlunde.

Huset er angiveligt opført i 1950. I 1978 udbedret efter

svampeskade og forøget med grundareal på 14 m².

Hus nr. 18.

Kemiingeniør Per Brand Andersen, Æblerosevej 7^I tv., Grenaa. Huset er angiveligt opført under 2. verdenskrig eller umiddelbart herefter. I 1973 udsiftedes bærende konstruktioner, døre og vinduer.

Hus nr. 20.

Afdelingsingeniør Ernst Westergaard, Siriusvej 7, Aalborg. Jagthytte opstillet i 1974.

Hus nr. 12.

Marerøvd Hendning Norre Larsen, Godske Lindenovsvej 250, Aalborg. Erhvervet i 1963 og kort efter udvidet med toiletbygning. Huset angives opført før 1945.

Hus nr. 14.

Bygningssnedker Hans Frederiksen, Sommerly, Kongevejen 62, Lønloft, Fredensborg. Arbejdskur flyttet til grunden i 1963 og omgjort til fritidshus.

Hus nr. 16.

Den frider Jenny Nielsen, Jyllandsgade 19^{III}, Aalborg. Arbejdskur flyttet til grunden i 1972 og omgjort til fritidshus.

Ansøgningssituationen kan i relation til bygningslovgivningen ikke ment eller har ikke - under hensyntagen til den lange tid, der er gået, uden at nogen myndighed har grebet ind - fundet det rimeligt at træffe foranstaltninger efter bygningslovgivningen overfor husene eller de mindre tilbygninger eller ombygninger til disse, bortset fra hus nr. 20, som klart må betragtes ulovligt i henhold til zone-loven.

Amtsfredningskontoret har efter de foreliggende oplysninger anset husene nr. 3, 11, 19, 21, 23, 12, 14, 16, 18 og 20 lovligt opførte og udtalt, at hus nr. 7 muligvis må betragtes som lovligt, samt anført, at husene 3, 11, 19, 21 og 23 har været kendt af Fredningsplanudvalget siden 1971, og at disse og husene 7, 12, 14, 16 og 18 har været kendt af Støvring kommune siden oprettelse af bygnings- og boligregistret, uden at der er grebet ind, hvorfor man - under hensyntagen til at husene ikke i væsentlig grad belastet landskabet - har foreslået, at husene forbliver i de nuværende ejeres levetid på nærmere angivne betingelser.

B: Huse på matr. nr. 4 f inden for skovbyggelinien.

Hus nr. 8.

Arbejdsmand Arne Larsen, Th. Saursevej 15 A, Aalborg.
Opført i 1958 uden Fredningsnævnets godkendelse.

Hus nr. 4.

Maskinmester Jørgen Christensen, 9610 Nørager.
Huset er angiveligt opført i 1962 formentlig uden bygge-
tilladelse og uden Fredningsnævnets godkendelse.

Hus nr. 2.

Maskinmester Jørgen Christensen, 9610 Nørager.
Mobil Home anbragt omkring 1973 og omtrent samtidigt op-
ført ca. 10 m stort redskabskur med overdækket altan, alt
uden tilladelse fra amtet i henhold til zone-loven og uden
Fredningsnævnets godkendelse.

Hus nr. 24.

Kranfører Tage Larsen, Ryegade 32, Aalborg.
Formentlig opført og ændret efter 1958.

Amtsarkitektkontoret har udtalt, at husene nr. 8 og 4
ikke giver anledning til indgriben i medfør af bygnings-
lovgivningen. Nævn må anse, at det samme må gælde for
hus nr. 24.

Amtets tekniske afdeling har udtalt, at hus nr.
24 (herunder terrasser og tilhørende udskudt og
terrasse) klart er ulovligt efter zone-loven.

Amtsfredningskontoret har fundet, at husene nr. 4, 8
og 24 - som opførte før zone-loven - kan godkendes af næv-
net på nærmere angivne vilkår, og at hus nr. 2 bør forlan-
ges fjernet i henhold til zone-loven.

C: Grundejeren, gærd ejer Jacob Fischer, har oplyst, at
der i 1977 blev oprettet lejekontrakter vedrørende grundene,
og at alle kontrakterne (muligt bortset fra jagthuset nr.
20) er ens. Det fremgår af lejekontrakterne, at disse er
gældende for 10 år og med opsigelighed fra ejerens side og
derefter med forlejeret for lejerne. Det fremgår endvidere
af kontrakterne, at ejer fralægger sig ethvert ansvar og
risiko for det tilfælde, at der fra offentlig myndigheds
side vil blive stillet krav om, at det på den hermed bort-
lejede parcel opførte hus skal fjernes, og ejeren forbe-
holder sig ret til at ophæve kontrakten med det varsel, som
måtte blive fastsat af det offentlige.

Fredningsnævnet skal udtale:

I ad husene på matr. nr. 4'a.

Foreløbigt bemærkes, at jagthuset nr. 20 i lighed med de øvrige huse ikke i væsentlig grad skæmmer landskabet.

Fredningsnævnet finder under hensyntagen til, at fredningsrådet ikke udviser nogen af de nævnte bebyggelser og til de indhentede - omend ufuldstændige oplysninger - at samtlige bebyggelser må betragtes som ulovlige i relation til fredningen og i strid med dennes formål og pålægger Dem som grundejer i overensstemmelse med den i lejekontrakterne nævnte bestemmelse at bringe lejemålene til ophør og husene fjernet senest 1. januar 1991 med tilføjende, at husene indtil lejemålenes ophør skal vedligeholdes på normal måde, at husenes farver skal holdes inden for jordfarveskalaen, og at husene ikke efter nærværende afgørelse udvides eller ombygges, samt at der for at bevare jagthuset - hus nr. 20 - endvidere indhentes fornøden godkendelse fra amtet i henhold til by- og landzoneloven.

II ad husene inden for skovbygdelinien.

Nævnet godkender husene nr. 3, 4 og 24 på vilkår

1: at husene vedligeholdes på normal måde.

2: at husenes farver holdes inden for jordfarveskalaen.

3: at den omkring husene værende beplantning vedligeholdes ved efterplantning, og

4: at taget over den til hus nr. 24 tilbyggede, overdækkede terrasse inden 1. oktober 1983 fjernes eller erstattes med tag af samme materiale og farve som taget på huset.

Med hensyn til den under hus nr. 2 beskrevne bebyggelse udsættes sagen, indtil amtets afgørelse i henhold til by- og landzoneloven foreligger med tilføjende, at nævnet næppe vil være sindet at godkende bevarelsen af det opstillede Mobil Home, og at nævnet vil være sindet at godkende det opstillede redskabshus med terrasse på de ovenfor under 1-3 nævnte vilkår.

Ovennævnte godkendelse, der for så vidt angår de under I nævnte, er dispensation efter naturfredningslovens § 34, og for så vidt angår de under II nævnte, er dispensation fra naturfredningslovens § 47, kan i medfør af samme lovs § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, Fredningsstyrelsen, Nordjyllands amtsråd, Støvring

kommunalbestyrelse og Danmarks Naturfredningsforening.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Vedlagte klageberettigede

Bilag.

E. Bruun de Neergaard.

Til orientering, idet der vedlægges kopi af bilag 4.

- × Fredningsstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 København K., 5 eksempl.
Nordjyllands Amtskommune, Teknisk forvaltning,
Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg SØ. Jr.nr. 8-70-10/23-3.
Naturfredningskontoret, Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg SØ.
Jr.nr. 8-70-51-4/10-1-82.
Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksborg Runddel 1,
2000 København F.
DN, v./stad. sekret. John Monsted Jensen,
Viborgvej 10, 9500 Støvring.
Støvring Kommune, 9530 Støvring.
Driftsmester fru Conny Pedersen, Vester Vange Allé 24,
9000 Aalborg.
Film- og pressefotograf Georg V. Nielsen,
Fensmarks Allé 20, 3520 Farum.
Hr. Holger S. Pedersen, Kongevalvej 40, 9000 Aalborg.
Hr. Jørgen Ege, Skovkroen 20, 7100 Vejle.
Hr. Leif Christensen Svend Thomsen, Lemvigvej 65, 9000 Aalborg.
Hr. Else Pedersen, Jylvej 19, 2740 Skovlunde.
Kontorleder Per Brund Andersen, Ambrosøvej 7, 1500 Grenaa.
Arbejdsløstcenter Birgitte Christensen, Jylvej 7, 9000 Aalborg.
Mønsterværd Henrik Nord Larsen, Gudske Landevej 20,
9100 Aalborg SØ.
Arbejdsløstcenter Hans Peter Riksen, "Sønderly",
Kongevalvej 2, 1500 Aalborg.
Driftsleder Jenny Nielsen, Jyllandsgade 19, 9000 Aalborg.
Arbejdsløstcenter Arne Larsen, Th. Saursvaj 15 A, 9000 Aalborg.
Maskinmester Jørgen Christensen, 9610 Nørager.
Kranfører Tage Larsen, Ryegade 32, 9000 Aalborg.

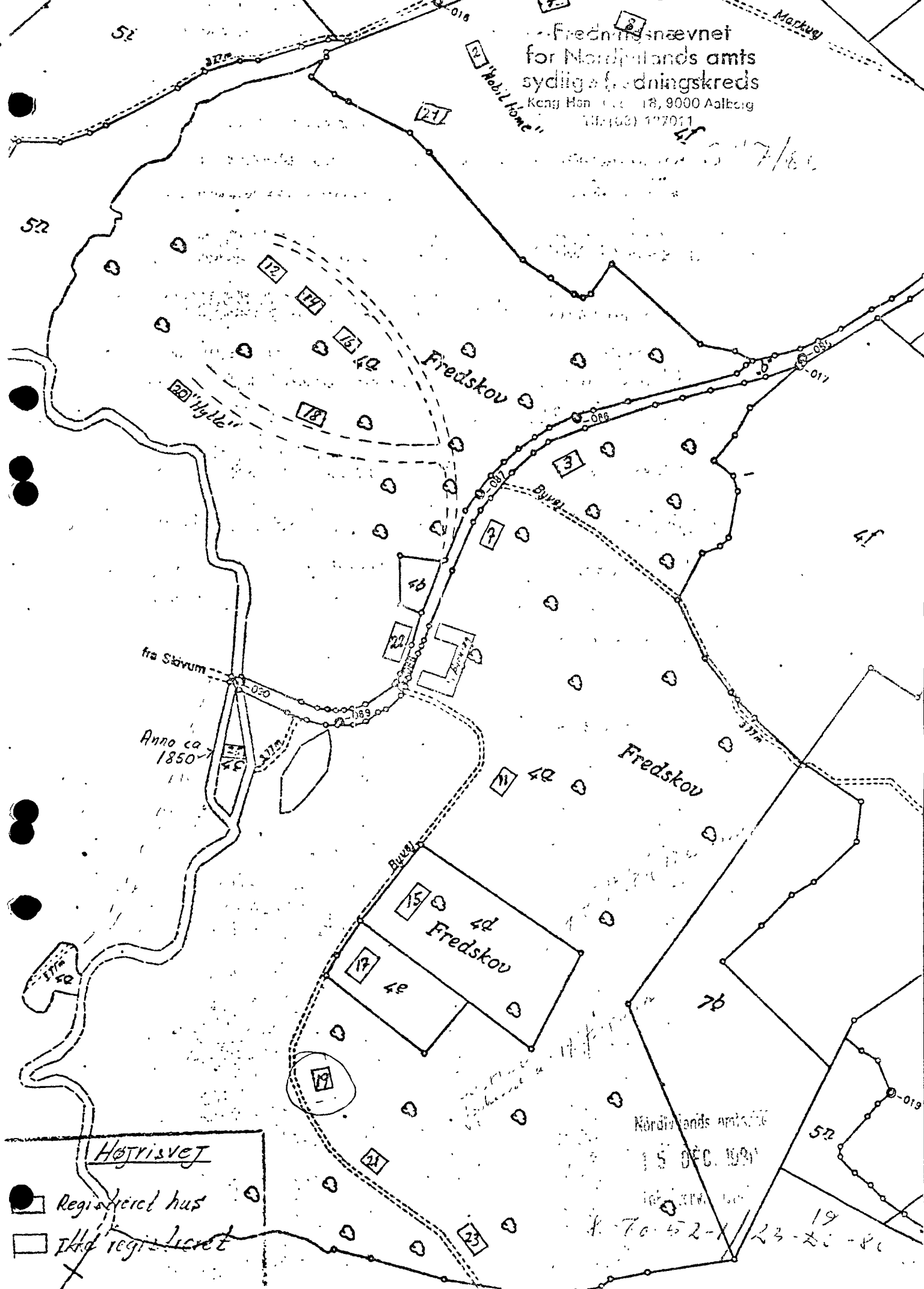
Bilag.

E. Bruun de Neergaard.

Fredningsnævnet
for Nordjyllands amts
sydlige Fredningskreds

Kong Mønt 18, 9000 Aalborg
Tlf. (068) 197011

15.12.1991



fra Sløvum

Anno ca 1850

Højrisvej

Registreret hus
Ikke registreret

Nordjyllands amt, 15. DEC. 1991

70-52-1/23-20-80

Fredningsnævnet
for Nordjyllands amts
sydlige fredningskreds

Tinghuset, Gammeltorv 6
9000 Aalborg, Tlf. 08 12 71 11

Aalborg, den 16. januar 1991.

Per Brand Andersen,
Syrenvej 14,
8500 Grenå

Vedr. bygning på lejet grund af matr.nr. 4 a Aastrupgårde,
Veggerby.

Ved fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 blev arealerne omkring Højris Mølle fredede, bl.a. således, at yderligere bebyggelse - bortset fra bygninger til landbrugsformål - ikke var tilladt. Det fremgår af fredningsnævnets protokol, at arealerne inden kendelsen på flere møde i nævnet var besigtiget og gennemgået, og der herunder var konstateret tilstedeværelsen af enkelte sommerhuse i området.

I 1980 konstaterede nævnet, at der på matr.nr. 4 a Aastrupgaarde, Veggerby - indenfor det fredede område - var opført et antal fritidshuse på lejede parceller. Der foretoges besigtigelse og foretoges omfattende undersøgelser til konstatering af, hvornår de enkelte huse måtte være opført, idet det til dels gjordes gældende, at opførelsen havde fundet sted inden fredningssagens rejsning.

Ved skrivelse af 15. juni 1983 (j.nr. 317/80) pålagdes det gdr. Jacob Fischer som ejer af ejendommen at drage omsorg for, at bl.a. det sommerhus - betegnet nr. 18 på en til sagen udarbejdet skitse - som De nu er ejer af inden 1. januar 1991 blev fjernet som opført i strid med fredningskendelsen, idet huset ikke var angivet på fredningskortet og det ikke ved oplysningerne for fredningsnævnet iøvrigt fandtes sandsynligtgjort, at huset eksisterede inden fredningen.

Overfredningsnævnet stadfæstede den 24. oktober 1984 afgørelsen for så vidt angår hus nr. 18, idet det yderligere anførtes, at dette hus ikke havde kunnet konstateres på luftfotos fra 1945 og 1954 men først i 1961.

Ved skrivelser af maj 1990 og 18. november 1990 har De anmodet nævnet om genoptagelse af sagen til ophævelse af pålægget eller forlængelse af dispensationen, idet De dels har henvist til de tidligere oplysninger, dels til nye oplysninger om opførelses-tidspunktet.

I et møde den 6. december 1990 har Thorkill Pedersen afgivet forklaring og nævnet har derefter genoptaget sagen.

Nordjyllands Amt, landskabskontoret har i december 1990 overfor de øvrige sommerhusejere i området indskærpet fjernelsespligten men har under hensyn til genoptagelsen stillet sagen i bero i forhold til Dem.

Den 3. januar 1991 har nævnet foretaget en besigtigelse af området.

Jeg vedlægger udskrift af nævnets protokol for den 6. december 1990 og den 3. januar 1991 og under henvisning til voteringen i sidstnævnte udskrift, som nævnets kommunalvalgte medlem har tilsluttet sig, finder nævnet ikke grundlag for at ændre det tidligere meddelte pålæg om fjernelse af hus nr. 18. Fristen for fjernelse forlænges til 1. maj 1991.

Nævnets afgørelse, der er truffet i medfør af naturfredningslovens § 34 stk. 1 kan i medfør af § 34 stk. 2 jfr. § 58 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af den, der har begæret nævnets afgørelse, Skov- og Naturstyrelsen, Nordjyllands amtsråd, Støvring kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet
for Nordjyllands amts
sydlige fredningskreds

Tinghuset, Gammeltorv 6
9000 Aalborg, Tlf. 09 12 71 11

REG. NR. 1016.00

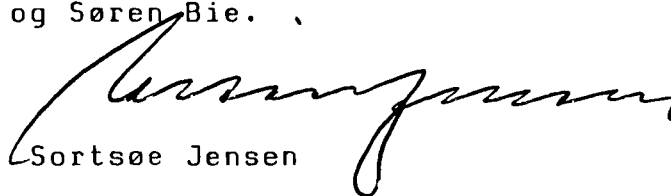
Aalborg, den 15. marts 1991.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

1 8 MAR. 1991

Vedr. bygning på lejet grund af matr.nr. 4 a Aastrupgårde, Veggerby.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse d.d.
til Henning Norre Larsen og Søren Bie. .


Sortsøe Jensen

- ✓ Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
- Nordjyllands amtskommune, landskabskontoret, Niels Bohrsvej
30, 9220 Aalborg Øst.
- Støvring kommune, 9530 Støvring.
- Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
- Danmarks Naturfredningsforening ved Ole Bjerregaard, Isaksvej
10, 9530 Støvring.
- Jens Nielsen, Plantagevej 17, 9230 Svenstrup.
- Frede Thomsen, Lærkevej 16, 9530 Støvring.
- Gert Fischer, Veggerbyvej 2, 9541 Suldrup.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN
Akt. nr.

211/14-6015
2.

Blt. ✓

105
34

**Fredningsnævnet
for Nordjyllands amts
sydlige fredningskreds**

Tinghuset, Gammeltorv 6
9000 Aalborg, Tlf. 98 12 71 11

Aalborg, den 15. marts 1991.

Henning Norre Larsen
Godske Lindenovsvej 259
9210 Aalborg SØ

Vedr. sommerhus nr. 12 på matr.nr. 4 a Åstrupgårde, Veggerby.

Ved fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 blev area-
lerne omkring Højris Mølle fredede, bl.a. således, at yder-
ligere bebyggelse - bortset fra bygninger til landbrugsfor-
mål - ikke var tilladt. Det fremgår af fredningsnævnets
protokol, at arealerne inden kendelsen på flere møder i næv-
net var besigtiget og gennemgået, og der herunder var konsta-
teret tilstedeværelsen af enkelte sommerhuse i området.

I 1980 konstaterede nævnet, at der på matr.nr. 4 a Aastrup-
gårde, Veggerby - indenfor det fredede område - var opført
et antal fritidshuse på lejede parceller. Der foretoges besig-
tigelse og foretoges omfattende undersøgelser til konstatering
af, hvornår de enkelte huse måtte være opført, idet det til
dels gjordes gældende, at opførelsen havde fundet sted inden
fredningssagens rejsning.

Ved skrivelse af 15. juni 1983 (j.nr. 317/80) pålagdes det
gdr. Jacob Fischer som ejer af ejendommen at drage omsorg for,
at bl.a. det sommerhus - betegnet nr. 12 på en til sagen ud-
arbejdet skitse - som De nu er ejer af inden 1. januar 1991
blev fjernet som opført i strid med fredningskendelsen.

Afgørelsen stadfæstedes af Overfredningsnævnet den 24. okto-
ber 1984.

De har nu ved skrivelse af 27. december 1990 anmodet om til-
lædelse til fortsat at bibeholde sommerhuset.

Da der ikke er fremkommet nye oplysninger, har frednings-
nævnet besluttet ikke at genoptage sagen for så vidt angår

det nævnet huse.

Fristen for fjernelse af sommerhuset forlænges til den 1. maj 1991.

Jeg kan oplyse, at kravet om fjernelse er opretholdt for samtlige huse der var omfattede af Overfredningsnævnets påbud.

Nævnets afgørelse, der er truffet i medfør af naturfredningslovens § 34 stk. 1 kan i medfør af § 34 stk. 2 jfr. § 58 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af den, der har begæret nævnets afgørelse, Skov- og Naturstyrelsen, Nordjyllands amtsråd, Støvring kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet
for Nordjyllands amts
sydlige fredningskreds

Tinghuset, Gammeltorv 6
9000 Aalborg, Tlf. 09 12 71 11

Aalborg, den 15. marts 1991.

Forstander Søren Bie
Blæsbjergvej 15, Langelund,
7323 Give

Vedr. sommerhuse nr. 19 og nr. 23 på matr.nr. 4 a Åstrupgaard, Veggerby.

Ved fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 blev area-
lerne omkring Højris Mølle fredede, bl.a. således, at yderli-
gere bebyggelse - bortset fra bygninger til landbrugsformål - ikke
var tilladt. Det fremgår af fredningsnævnets protokol, at area-
lerne inden kendelsen på flere møder i nævnet var besigtiget
og gennemgået, og der herunder var konstateret tilstedeværel-
sen af enkelte sommerhuse i området.

I 1980 konstaterede nævnet, at der på matr.nr. 4 a Aastrupgaard,
Veggerby - indenfor det fredede område - var opført et antal
fritidshuse på lejede parceller. Der foretoges besigtigelse og
foretoges omfattende undersøgelser til konstatering af, hvor-
når de enkelte huse måtte være opført, idet det til dels gjor-
des gældende, at opførelsen havde fundet sted inden frednings-
sagens rejsning.

Ved skrivelse af 15. juni 1983 (317/80) pålagdes det gdr. Jacob
Fischer som ejer af ejendommen at drage omsorg for, at bl.a.
de/ sommerhuse - betegnet nr. 19 og nr. 23 på en til sagen ud-
arbejdet skitse - som ejes af Dem og Else Pedersen inden
1. januar 1991 blev fjernet som opført i strid med frednings-
kendelsen.

Afgørelsen stadfæstedes af Overfredningsnævnet den 24. oktober 1984.

De har nu ved skrivelse af 29. december 1990 - på egne og Else Pedersens vegne - anmodet om tilladelse til fortsat at bibeholde sommerhusene.

Da der ikke er fremkommet nye oplysninger har fredningsnævnet besluttet ikke at genoptage sagen for så vidt angår de nævnte huse.

Fristen for fjernelse af husene forlænges til den 1. maj 1991.

Jeg kan oplyse, at kravet om fjernelse er opretholdt for samtlige huse, der var omfattede af Overfredningsnævnets påbud.

Nævnets afgørelse, der er truffet i medfør af naturfredningslovens § 34 stk. 1 kan i medfør af § 34 stk. 2, jfr. § 58 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af den, der har begæret nævnets afgørelse, Skov- og Naturstyrelsen, Nordjyllands amtsråd, Støvring kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
Gammel Torv 6,
9000 Aalborg.
Telefon 98-12.71.11

Dato 19.08.92.

Nordjyllands amt,
Landskabskontoret,
Niels Bohrs Vej 30,
9220 Aalborg Ø.

Vedr.FS 23/1992: matr.nr. 1 i Skivum by, Skivum. - Etablering af grødeoptagningsplads på areal omfattet af åbeskyttelseslinie og deklaration tinglyst 6. marts 1946. (Deres j.nr. 8-70-51-31-861-2-92.)

Under henvisning til Deres skrivelse af 1. april 1992 og besigtigelse den 30. juli 1992, hvoraf udskrift vedlægges, godkender nævnet, at der på ovennævnte ejendom etableres en grødeoptagningsplads i overensstemmelse med fremsendte tegninger og beskrivelse.

Nævnets afgørelse, der er truffet i medfør af naturfredningslovens § 34 og § 47 a, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage indgives skriftligt til nævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, og rettidig klage har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Sortsøe Jensen.

1211/14-0015

3

205
111

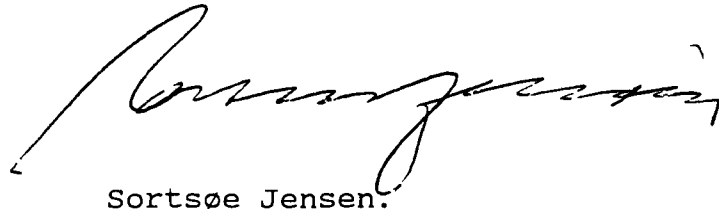
FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT,
Gammel Torv 6,
9000 Aalborg.
Telefon 98-12.71.11

REG. NR. 10 16.00

Dato den 18. januar 1994.

FS 84/1993: Vedr.matr.nr. 4 i m.fl. Åstrupgårde, Veggerby.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d.
til Danmarks Naturfond tilligemed udskrift af besigtigelsen
den 16.december 1993.



Sortsøe Jensen.

- 1. Skov- og Naturstyrelsen.
- 2. Nordjyllands amt, Landskabskontoret.
- 3. Støvring kommune.
- 4. Års kommune.
- 5. Danmarks Naturfredningsforening.
- 6. Danmarks Naturfredningsforening ved Eilif Holle Jørgensen, Års.
- 7. Danmarks Naturfredningsforening ved Ole Bjerregaard, Støvring.
- 8. Buderupholm Statsskovdistrikt.
- 9. Holger L. Holm.
- 10. Peter Mikkelsen, Års.
- 11. Frede Thomsen, Støvring.

ad
4 124/14-0015 .x/

105/21

**FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT,**

Gammel Torv 6,
9000 Aalborg.
Telefon 98-12.71.11

Dato 18. januar 1994.

Danmarks Naturfond,
Nørregade 2,
1165 København K.

FS 84/1993: Vedr.matr.nr. 4 i m.fl. Åstrupgårde, Veggerby.
Deres j.nr. 0915-5.

Under henvisning til Deres ansøgning af 30. november 1993, besigtigelse den 16. december 1993 samt Deres skrivelse af 22. december 1993 skal herved meddeles, at fredningsnævnet har truffet følgende afgørelse:

Nævnet tillader, at der som ansøgt etableres stianlæg med tilhørende spange og plantes egekrat på et areal mod nord.

Nævnet godkender endvidere, at der etableres overnatningsplads på det areal, der er vist på kortbilaget til Deres skrivelse af 22. december 1993.

Med hensyn til det areal mod syd, hvor der ligeledes ønskes tilplantning med eg, skal nævnet udtale, at beplantning efter nævnets opfattelse kan ske uden nævnets tilladelse, idet arealet på fredningens tidspunkt var beplantet.

Ved sin afgørelse har nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt dispensationer fra Overfredningsnævnets kendelser af 21. februar 1949 og 9. december 1982.

Afgørelsen kan inden 4 uger indbringes for Naturklagenævnet, der evt. kan henskyde klagen til miljøministerens afgørelse. Tilladelserne må ikke udnyttes inden klagefristens udløb, og rettidig klage har opsættende virkning. Tilladelserne bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden 3 år.

Klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen.

11/10 ministeriet 1.4.94 1211/14 0001

14 JAN. 1994

AKL nr.

79

År 1993, torsdag den 16. december kl. 14.00 foretog
Fredningsnævnet for Nordjyllands amt besigtigelse i

**FS 84/1993: Vedr. matr.nr. 4 i m.fl. Åstrup gårde, Veggerby.
Etablering af stianlæg, overnatningsplads, samt beplantning på
arealer omfattet af Overfredningsnævnets kendelser af 21.
februar 1949 og 9. december 1982.**

Mødt var nævnet ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det
amtsrådsvalgte medlem, Holger L. Holm, og det for Støvring
kommune valgte medlem, Frede Thomsen. Det for Års kommune
valgte medlem havde meldt forfald.

For Nordjyllands amt mødte Aase Pedersen.

For Støvring kommune mødte kommuneingeniør Hjørne.

For Aars kommune mødte Harry Nielsen og kommuneingeniør
Seidenfaden.

For Danmarks Naturfredningsforening, Aars, mødte Rosa Brandi.

For Danmarks Naturfredningsforening, Støvring, mødte Børge
Henningsen.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jørgen Hansen og H.
Staun.

Der fremlagdes:

- 1-5. Skrivelse af 15. november 1993 fra Danmarks
Naturfredningsforening med 4 bilag.
- 7-8. Skrivelse af 30. november 1993 med 1 bilag fra Danmarks
Naturfredningsforening.
9. Kopi af skrivelse af 7. december 1993 fra Buderupholm

statsskovdistrikt til H. Staun.

Jørgen Hansen redegjorde for Danmarks Naturfonds erhvervelse af arealer omkring Højris Mølle. Det er Danmarks Naturfredningsforenings hensigt at foretage naturpleje og gøre området bedre tilgængeligt for offentligheden. Som led i naturplejen ønsker man at skabe egekrat på et areal mod nord, som ikke tidligere har været beplantet, men har henligget som græs. Man ønsker endvidere at plante egekrat på et areal mod syd, som tidligere har været beplantet.

Området indgår i amtets stisystem. For at muliggøre en rundtur i området er det tanken at etablere et par trampestier samt 2 steder spange over åen. Endvidere ønsker man at etablere en primitiv overnatningsplads. Man forestiller sig et areal på 10 x 20 meter omgivet af et fodhegn. Der skal etableres et multtoilet, vandhane, bålplads samt borde og bænke.

Aase Pedersen oplyste, at amtet ser positivt på forslaget og indstillet på at meddele de fornødne tilladelser. Man er dog betænkelig ved den foreslåede tilplantning af det trekantede areal mod syd. Dette område er nationalt geologisk interesseområde, og man finder, at en tilplantning vil sløre de særlige geologiske forhold.

Uffe Laursen bemærkede, at Skov- og Naturstyrelsen støtter den foreslåede etablering af egekrat. Arealet mod syd er omfattet af skovlovens bestemmelser om fredskovspligt. Han ville ikke afvise, at særlige geologiske forhold kunne begrunde, at arealet eller dele heraf ikke blev genplantet, men han opfordrede amtet til nærmere at redegøre for disse forhold.

H. Staun bemærkede, at Danmarks Naturfredningsforening ønsker at samarbejde med amtet også vedrørende det trekantede areal mod syd, men pegede på, at arealet af sig selv vil springe i skov, hvis der intet sker.

Hjørne oplyste, at Støvring kommune finder, at der er tale om

et godt projekt, som man gerne ser fremmet.

Rosa Brandi oplyste, at Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteer ligeledes anbefaler forslaget.

Nævnsformanden bemærkede, at fredningskendelsen fra 1949 næppe er til hinder for genplantning på arealer, der var beplantede på kendelsens tidspunkt. I så fald kan nævnet ikke forbyde tilplantning af arealet mod syd, og spørgsmålet bør derfor forhandles direkte mellem ejeren og amtet og skovmyndighederne.

Han spurgte endvidere, om man havde overvejet andre placeringsmuligheder for overnatningspladsen end den foreslåede, der ligger ganske tæt ved et tidligere, meget omtvistet sommerhus, som nævnet har krævet fjernet.

Jørgen Hansen oplyste, at man ikke nærmere har overvejet andre placeringsmuligheder. Den foreslåede placering er valgt efter flere hensyn, herunder beliggenheden tæt ved stien, og muligheden for vandforsyning. Man var dog naturligvis indstillet på at overveje andre placeringsmuligheder.

Nævnet voterede.

Der var enighed om, at det vil være ubetænkeligt at tillade stianlægget med tilhørende 2 spange samt at tillade etablering af egekrat på arealet mod nord. Der var endvidere enighed om at lægge til grund, at beplantning på arealet mod syd kan foretages uden nævnets samtykke.

Med hensyn til overnatningspladsen var der enighed om, at den foreslåede placering i skovbrynet, hvor nævnet tidligere har afvist bebyggelse, vil være uheldig, og at det derfor bør henstilles til ansøgeren at finde andre placeringsmuligheder.

Sagen udsat på forelæggelse for det for Støvring kommune valgte nævnsmedlem.

Sagen udsat.

Sortsøe Jensen.

**FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT**

Gammeltorv 6,
9000 Aalborg
Telefon 98-12.71.11

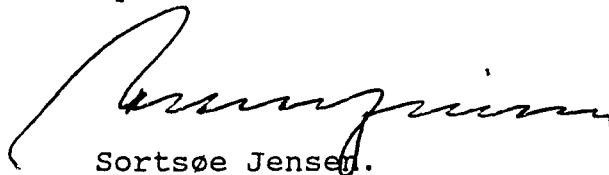
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Dato 17.april 1996.

X
REG. NR. 1016.00

FS 43/1995: Indretning af primitiv overnatningsplads ved Højris Mølle, Højrisvej 19, Veggerby, på matr.nr. 4 i m.fl. Åstrup gårde, Veggerby, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21.februar 1946.

Til orientering fremsendes hoslagt kopi af skrivelse af d.d. til Danmarks Naturfond tilligemed udskrift af nævnets besigtigelse den 2. april 1996.


Sortsøe Jensen.

1. Skov- og Naturstyrelsen.
2. Danmarks Naturfredningsforening.
3. Danmarks Naturfredningsforening ved Ole Bjerregaard, Støvring.
4. Nordjyllands amt, Landskabskontoret.
5. Støvring Kommune.
6. Holger L. Holm.
7. Peer Lindof.
8. Buderupholm Statsskovdistrikt.

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996 - 1211/14.0007 BH.
Akt. nr. 1

Tirsdag den 2. april 1996 kl. 11.00 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands amt besigtigelse og forhandling i

FS 43/1995: Indretning af primitiv overnatningsplads ved Højris Mølle, Højrisvej 19, Veggerby, på matr.nr. 4 i m.fl. Åstrup gårde, Veggerby, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem, Holger L. Holm, og det kommunalvalgte medlem, Peer Lindof.

For Nordjyllands amt, Landskabskontoret, mødte Per Hounum.

For Danmarks Naturfond mødte Jørgen Hansen.

For Støvring kommune mødte kommuneingeniør Hjørne.

For Buderupholm Statsskovdistrikt mødte Jan Christensen.

Der fremlagdes

skrivelse af 18. juli 1995 fra Danmarks Naturfond med 2 bilag,

kortbilag nr. 4-6,

skrivelser af 21. december 1995 og 23. februar 1996,

skrivelse af 20. februar 1996 fra Nordjyllands amt med 3 bilag, og

skrivelse af 24. august 1995 fra Støvring Kommune.

Formanden påtalte, at der var sket fældninger på skovskrænten og afsat et skæmmende kørespor i forbindelse med fjernelse af det gamle sommerhus, særligt under hensyn til, at ejerens

opmærksomhed ved nævnets skrivelse af 1/8 1995 var henledt på kendelsens bestemmelser om skovskrånterne og terrændringer.

Jørgen Hansen påviste den påtænkte placering af overnatningspladsen af et areal på ca. 8 x 15 m. Naturfonden er indstillet på at aftale med amtet i hvilken grad, der skal foretages udjævning af terrænet, samt hvorvidt der skal tillades gravet en rende i skyggesiden af arealet med henblik på afvanding.

Hjørne og Jan Christensen havde ingen indvendinger mod placering af lejrpladsen.

Nævnet voterede og besluttede at godkende etablering af en lejrplads på ca. 8 x 15 m under forudsætning af, at der foretages retablering af terrænet, således at der i samarbejde med amtet udarbejdes en plan for evt. etablering af plateau, retablering af terræn samt græsdækning. Denne plan skal forelægges for fredningsnævnet til endelig godkendelse.

Således passeret.

Sortsøe Jensen.

**FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT**
Gammeltorv 6,
9000 Aalborg
Telefon 98-12.71.11

Dato 22.april 1996.

Danmarks Naturfond,
Nørregade 2,
1165 København K.

FS 43/1995: Indretning af primitiv overnatningsplads ved Højris Mølle.

Ved skrivelse af 18. juli 1995 har De anmodet om fredningsnævnets dispensation til indretning af primitiv overnatningsplads på matr.nr. 4 i m.fl. Åstrupgårde, Veggerby.

Arealet er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946, hvoraf bl.a. fremgår, at "de med Skov, Krat og Lyng bevoksede Arealer samt udyrkede Skrænter skal opretholdes i deres nuværende Tilstand, således at de træbevoksede Arealer, herunder Krattene, bevares som sådanne." og "Gravning af Grus, Sten, Sand, Kalk, Mergel o.a. må ikke finde Sted, ligesom Afgravning eller Planering af den naturlige Jordsmon er forbudt."

Nævnet besigtigede arealet den 2. april 1996, hvoraf udskrift vedlægges, og besluttede at imødekomme ansøgningen under forudsætning af, at der foretages retablering i terrænet, og således at der i samarbejde med amtet udarbejdes en plan for evt. etablering af plateau, retablering af terræn samt græsdækning. En endelig plan skal forelægges fredningsnævnet.

Dispensationen meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indsendes til fredningsnævnet. Dispensationen, der bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år, må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Sortsøe Jensen.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
GL.TORV 6, 9000 AALBORG
TELEFON 98 12 71 11.

REG. NR. 1016.00

Aalborg, den 17. juli 1996.

Nordjyllands amt,
Landskabskontoret,
9220 Aalborg Ø.

FS 43/1995: matr.nr. 4 i m.fl. Åstrupgårde, Veggerby - indretning af primitiv overnatningsplads ved Højris Mølle, Højrisvej 19, Veggerby, der er omfattet af fredningskendelse af 21. februar 1946.
Amtets j.nr. 8-70-50-73-845-4-95.

Med skrivelse af 25. juni 1996 har De fremsendt en plan til retablering efter etablering af primitiv overnatningsplads på matr.nr. 4 i m. fl. Åstrupgårde, Veggerby, jfr. nævnets dispensation af 22. april 1996.

Det meddeles herved, at planen kan godkendes.

Sortsøe Jensen

kopi til

- 1.Skov- og Naturstyrelsen.
- 2.Danmarks Naturfredningsforening.
- 3.Danmarks Naturfredningsforening v/O.Bjerregaard, Støvring.
- 4.Støvring kommune.
- 5.Holger L. Holm.
- 6.Peer Lindof.
- 7.Buderupholm Statsskovdistrikt.

Skov- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996 - 1211/14-0007 Bt.
Akt. nr. 2

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
GL.TORV 6, 9000 AALBORG
TELEFON 98 12 71 11.

REG. NR. 1016.00

Aalborg, den 31. juli 1996.

Nordjyllands amt,
Landskabskontoret,
Niels Bohrs vej 30,
9220 Aalborg Ø.

FS 33/1996: Etablering af kvægtunnel under Hyldal Møllevej på matr.nr. 1, 2a og 5 Hyldal by, Suldrup, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 25. maj 1972 om fredning af Sønderup å-dal.

Ved skrivelse af 17. juni 1996 har De på vegne Dorthe Rasmussen anmodet om fredningsnævnets tilladelse til, at der etableres kvægtunnel som ovenfor nævnt.

Under besigtigelse den 25. juli 1996 oplystes det, at der på ejendommen er ca. 40 dyr, der ikke er malkekøer, og at etableringen af en kvægtunnel ville kræve fjernelse af ca. 320 kubikmeter jord. Ejeren ønskede ved kvægtunnelen at sikre en jævn afgræsning i hele det fredede område navnlig om vinteren.

Kopi af mødereferat vedlægges.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 25. maj 1972, hvorefter området skal bevares i den da eksisterende stand, således at terrænændringer ikke må foretages.

Efter votering har nævnet besluttet ikke at imødekomme det ansøgte, idet de økonomiske og dyrkningsmæssige interesser ved etablering af kvægtunnelen ikke har tilstrækkelig vægt i forhold til de fredningsmæssige interesser og formål. Der lægges herved bl.a. vægt på omfanget af den påtænkte udgravning set i forhold til kvægholdets størrelse.

Fredningsnævnets afgørelse, der er truffet i henhold til Naturbeskyttelseslovens paragraf 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage fremsættes skriftligt til fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

SN 1996 / 14 - 0011

Torsdag den 25. juli 1996 kl. 10.45 foretog Fredningsnævnet for Nordjyllands amt besigtigelse og forhandling i

FS 33/1996: Etablering af kvægtunnel under Hyldal Møllevej på matr.nr. 1, 2 a, og 5 Hyldal by, Suldrup, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 25. maj 1972 om fredning af Sønderup å-dal.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, suppleanten for det amtsrådsvalgte medlem, Holger L. Holm, og det kommunalvalgte medlem, Peer Lindof.

For Nordjyllands amt, Landskabskontoret, mødte Per Hounum.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Ole Bjerregaard.

Ejeren var repræsenteret.

Der fremlagdes

skrivelse af 17. juni 1996 fra Nordjyllands amt med bilag A med underbilag 1-5.

Ejeren påviste den ønskede placering af tunnelen, der skal have som format at sikre kvægets frie adgang til græsning på hele ejendommen, hvilket vil sikre en mere jævn afgræsning i det fredede areal navnlig om vinteren. Besætningen er på ca. 40 dyr, der ikke er malkekøer.

Per Hounum oplyste, at der til etablering af en rimelig tunnel skal fjernes i alt ca. 320 kubikmeter jord, hvorfor projektet er temmelig kostbart. Ramperne vil strække sig ca. 25 meter ind på arealerne på begge sider af vejen.

Nævnet **voterede** og tilkendegav, at man fandt projektet for indgribende, og at der var misforhold mellem ejerens driftsmæssige interesse og fredningsinteresserne i området, hvorfor dispensation ikke kunne meddeles.

Ejeren vejledtes om klageadgang.

Sagen sluttet.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg.
TELEFON 96 30 70 00

REG. NR. 1016.00

Aalborg, den 18. august 1997.

Danmarks Naturfond
Nørregade 2
1165 København K.

Vedr. FS 34/1997: Ansøgning om tilladelse til at opføre et fårehus på skovejendommen Højris Mølle, matr.nr. 1 k Skivum by, Skivum, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 (j.nr. 0671-8)

Ved brev af 8. juli 1997 har De søgt om nævnets tilladelse til at opføre et fårehus på ovennævnte ejendom til brug ved plejen af arealerne. Huset, der er projekteret til ca. 2,5 x 3,5 meter, vil blive opført i nye træmaterialer, som males svensk-rød eller sort, og taget vil bestå af en sort stålplade. Huset vil blive placeret på arealet i hjørnet mod Højrisvej og vil blive fjernet, hvis arealet overgår til anden driftsform.

Af kendelsen fremgår, at der ikke på det fredede areal må opføres yderligere bebyggelse bortset fra de til landbrugs- og havebrug nødvendige bygninger dog med nævnets godkendelse.

Nævnet har skriftligt behandlet sagen og har besluttet at meddele tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at husets vægge males sorte eller med en mørk jordfarve.

Afgørelsen, der er truffet i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage fremsendes skriftligt til fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes, inden klagefristen er udløbet og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen

1996 - 1211 / 14 - 0007.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT

BADEHUSVEJ 17, 9000 AALBØRG

TELEFON 96 30 70 00

Aalborg, den 22.12.97.

REG. NR. 1016.00.

Nordjyllands amt
Landskabskontoret
Niels Bohrs vej 30
9220 Aalborg Ø.

FS 59/1997: Matr.nr. 4 k Åstrup gårde, Veggerby.

Amtets j.nr. 8-52-54-845-1-96.

De har den 28. november 1997 anmodet om tilladelse til opstilling af tre informationsplancher ca. 70 x 100 cm på matr.nr. 4 k Åstrup gårde, Veggerby, ved Torndalsvej.

Ejendommen tilhørende Danmarks Naturfond er omfattet af fredningskendelse af 21. februar 1946 vedrørende arealer ved Højris Mølle i Sønderup å-dal.

Skov- og Naturstyrelsen (Buderupholm Statsskovdistrikt) har været inddraget i sagen.

Sagen er behandlet i medfør af forretningsordenens § 9, stk. 4.

Fredningsnævnet meddeler herved dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50. Denne afgørelse kan inden 4 uger indbringes for Naturklagenævnet. Skriftlig klage skal indsendes til Fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen.

1996-1211/14-0007.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT
BADEHUSVEJ 17, 9000 AALBORG
TELEFON 96 30 70 00

Aalborg, den 20.03.98.

Landinspektør Birgitte Juhl
Jyllandsgade 33,
9600 Aars

REG. NR. 1016.00.

FS 11/1998: Vedr. vandledning over matr.nr. 5 g Skivum.

Ved skrivelse af 12.februar 1998 har De ansøgt om lovliggørelse ved dispensation af en vandledning, de er nedgravet over matr.nr. 5 g, 19 f, 1 k og 5 v Skivum.

Ejendommene er omfattede af fredningsnævents kendelser af 21. februar 1946 og 26. marts 1979, der indeholder bestemmelser om, at lyng- og skovarealer skal henligge bl.a. uden terrænændringer

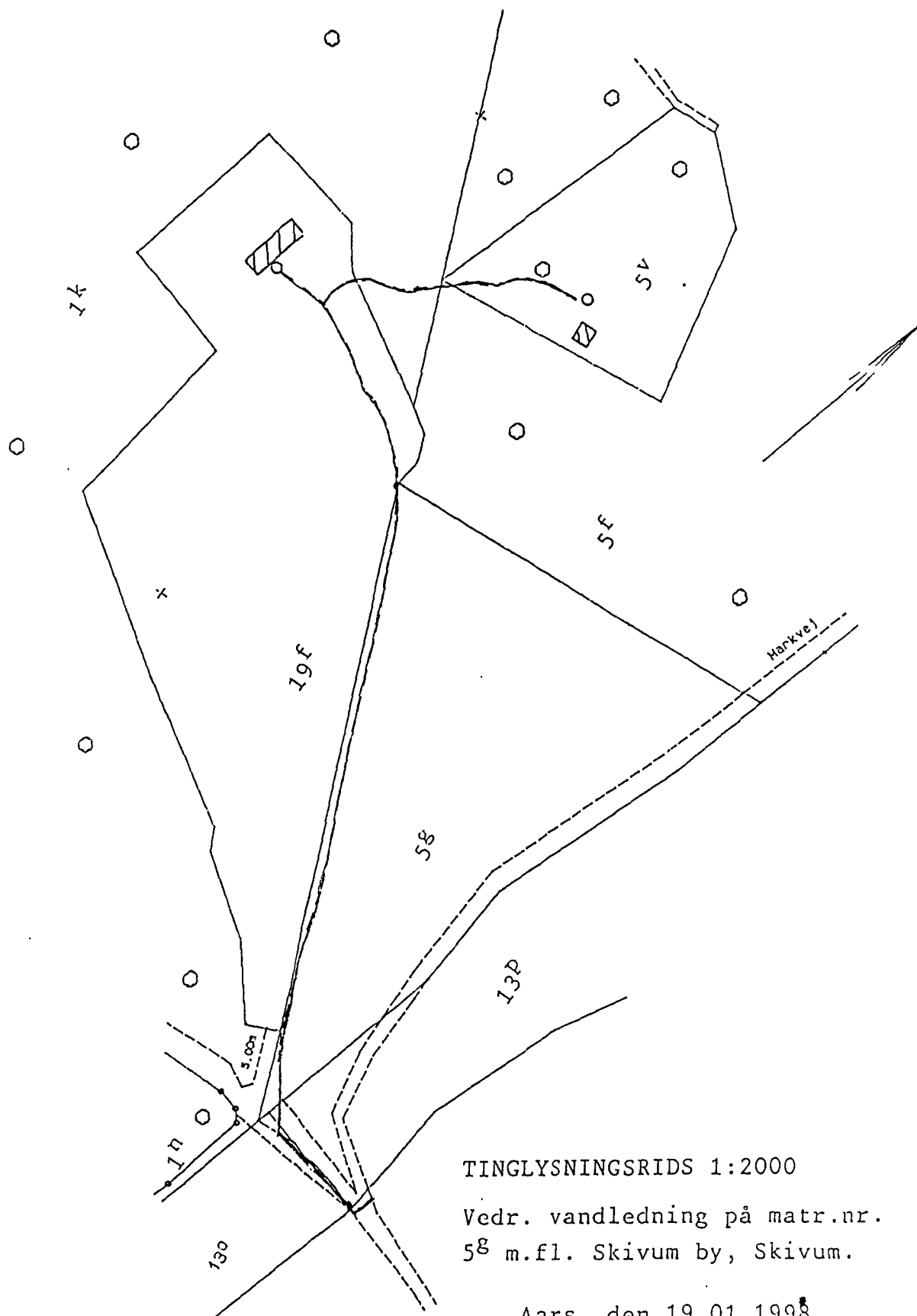
Efter en besigtigelse kan jeg konstatere, at det oprindelige terræn i det væsentlige er retableret, og at der kun i beskedent omfang er sket indgreb i bevoksningen.

Der meddeles hermed dispensation til lovliggørelse. Det forudsættes, at der foretages afsluttende udjævning, hvor nedgravningen er sket, og at der er indhentet samtykke fra lodsejerne.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

Dispensationen er meddelt i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage fremsættes skriftligt til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen



TINGLYSNINGSRIDS 1:2000

Vedr. vandledning på matr.nr.
58 m.fl. Skivum by, Skivum.

Aars, den 19.01.1998

B. Jørgensen
Landinspektør

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT
BADEHUSVEJ 17, 9000 AALBORG
TELEFON 96 30 70 00

Aalborg, den 02.04.98.

REG. NR. 1016.00.

Støvring Kommune
9530 Støvring

FS 14/98: ladebygning på matr.nr. 6 e Åstrup gårde, Veggerby.

Deres j.nr. 052/98-980226f.

Den 26. februar 1998 har De for Bodil og Helge D. Jensen forelagt fredningsnævnet en anmeldelse om opførelse af en tilbygning til laden på ejendommen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949, der tillader opførelse af nødvendige driftsbygninger.

Ladebygningen vil ifølge fremsendte tegninger m.v. få et areal på 246 kvadratmeter.

Ejerne har over for nævnets formand oplyst, at tilbygningen vil blive gulkalket som den eksisterende lade, få samme højde, bredde og taghældning som denne, samt tilsvarende tagdækning, og at maskiner m.v. på arealet vil blive bragt under tag.

Nævnet har herefter ingen indvendinger mod det ansøgte.

Sortsøe Jensen

1996-1211/14-0007.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 07. 12. 99

Nordjyllands amt
Natur- og Miljøkontoret
Niels Bohrs vej 30
9220 Aalborg Ø.

FS 72/1999: Vedrørende ombygning på matr.nr. 4 a Åstrup gde., Veggerby.

J.nr. 8-70-21-1-845-0020-99.

De har til nævnet fremsendt en ansøgning fra Anne-Sofie Forfang og Peter Sørensen om godkendelse af to kviste i den vestvendte tagflade i forbindelse med oplægning af nyt stråtag, samt en ny terrassedør.

Ejendommen er omfattet af nævnets kendelse af 21. februar 1946, hvorefter ændringer af eksisterende bygninger kan ske med nævnets tilladelse.

De ønskede kviste har en ydre bredde på 3 meter, indre bredde på 2 meter og en højde på 1,2 meter og indpasses med buet overdel i stråtaget. Terrassedøren udføres, så den harmonerer med eksisterende vinduesrække.

Sagen er behandlet efter forretningsordenes § 9, stk. 4.

Nævnet meddeler herved i henhold til kendelsen tilladelse til det ansøgte.

Tilladelsen kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 15. august 2001.

Nordjyllands Amt
Natur- og Miljøkontoret
Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300
9220 Aalborg Øst.

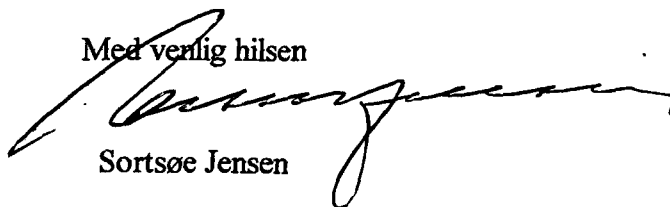
Vedrørende FS 35/2001: Ansøgning om tilladelse til at opføre tilbygning til matr. nr. 5v Skivum by, Skivum, der er omfattet af fredningskendelse af 21. februar 1946 om fredning af et område omkring Sønderup Å ved Højris Mølle.

Ved skrivelse af 13. juni 2001 har De på vegne ejeren af matr. nr. 5v Skivum by, Skivum, John A. Korstgård anmodet om tilladelse til ovennævnte tilbygning.

Fredningsnævnet afholdt den 8. august 2001 besigtigelse og forhandling på stedet. Udskrift af protokollen vedlægges. Det fremgår heraf, at det ansøgte i princippet er imødekommet under forudsætning af, at tegninger kan godkendes af nævnet.

Klagevejledning fremgår af udskriften.

Med venlig hilsen



Sortsøe Jensen

J.nr. SN 2001 - 1211/14-0026
20 AUG. 2001

Akt. nr. 2

Onsdag, den 8.august 2001 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse og forhandling i

FS 35/2001:

Ansøgning om tilladelse til at opføre tilbygning til matr. nr. 5v Skivum by, Skivum, der er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 om fredning af et område omkring Sønderup Å ved Højris Mølle.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsø Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Holger L. Holm og det kommunaltvalgte medlem Hans Simonsen.

For Nordjyllands Amt, Natur- og Miljøkontoret mødte Annemarie Christensen.

For Års Kommune mødte Bjerregaard.

Ejeren, John A. Korstgaard var mødt.

Der fremlagdes:

1. skrivelse af 13. juni 2001 fra Nordjyllands Amt, Natur- og Miljøkontoret
2. skrivelse af 14. maj 2001 fra samme
3. skrivelse af 3. maj 2001 fra Aars Kommune
4. ansøgning til Aars Kommune af 1. maj 2001 med bilag 1-2
5. brochuremateriale
6. skrivelse af 28. juni 2001 fra Buderupholm Statsskovdistrikt.

Formanden orienterede kort om den på arealerne hvilende kendelse, der som udgangspunkt skal sikre den landskabelige skønhed omkring Sønderup Å. Der må ikke opføres yderligere bebyggelse bortset fra landbrugsdriftsbygninger. Eksisterende huse kan ombygges med Fredningsnævnets godkendelse, der dog kan nægtes, hvis ombygningen vil medføre væsentlige ændringer i husets ydre fremtræden.

Ejeren oplyste, at det eksisterende sommerhus er på 48 m² bebygget areal og ønskes udvidet med 22 m² i form af et anneks forbundet med det eksisterende hus. Han henviser til den fremlagte brochure, der danner udgangspunkt for de overvejelser han har gjort sig med hensyn til opførelse af en anneksbygning, der isoleres udenpå de på brochuren viste ydervægge og bliver beklædt med træ på klink i samme farve som det eksisterende hus. Han har ikke i sinde at leje huset ud.

Annemarie Christensen bemærkede, at nybygningen på grund af beliggenheden i skov ikke vil kunne ses fra Ådalen. Hun foreslog, at ejeren engagerer en arkitekt til at udforme en tilbygning vinkelret på den eksisterende bygning, sammenbygget med denne og med samme udformning og fremtræden.

Aars Kommune havde ingen indvendinger imod den ønskede bygning.

J.nr. SN 2001 - 1211/14-0026

20 AUG. 2001

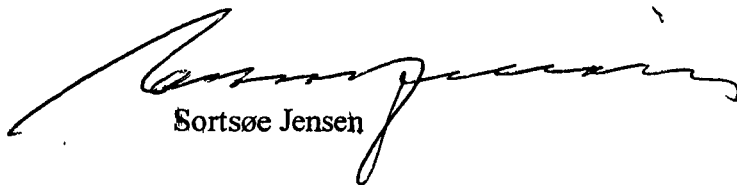
Akt. nr. 2

Ejeren erklærede sig indforstået med at ville kontakte en arkitekt med henblik på at få udarbejdet tegninger til en tilbygning vinkelret på det eksisterende hus. Disse tegninger forelægges Fredningsnævnet.

På denne baggrund voterede nævnet og meddelte principgodkendelse til en tilbygning af den ansøgte størrelse i samme materialer og farve som det eksisterende hus og under forbehold af nævnets censur med hensyn til udformningen.

Principgodkendelsen, der er meddelt i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til Fredningsnævnet.

Således passeret.



Sortsøe Jensen

**Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.**

Aalborg, den 18. december 2001.

Nordjyllands Amt
Natur- og Miljøkontoret
Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300
9220 Aalborg Øst.

FS 57/2001: Vedrørende ansøgning om tilladelse til udvidelse af restaurant Skivum Krat på matr. nr. 17 s, Skivum.

Deres journal nr. 8-70-51-8-861-0005-01.

De har ved skrivelse af 15. november 2001 fremsendt en ansøgning fra arkitektfirmaet Niels Krogh Madsen af 8. juni 2001 vedrørende en udvidelse af restaurationsbygningerne på matr. nr. 17 s, Skivum by.

Der vedlægges udskrift af nævnets protokol.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 med til-lægskendelse af 1. september 1975.

Nævnet har ikke kunnet godkende det fremsendte projekt til udvidelse af restaurationsbygningerne særligt mod nord og vest. Der henvises til det i protokolatet anførte, hvorefter nævnet ikke har kunnet dispensere særligt under hensyn til de meget voldsomme indgreb i skovskræn-terne omkring bygningerne.

Nævnets afgørelse, der er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt afholdt onsdag den 12. december 2001 kl. 12.00 besigtigelse og forhandling i

FS 57/2001:

Vedrørende ansøgning om tilladelse til udvidelse af restaurant Skivum Krat på matr. nr. 17 s, Skivum by, omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 om fredning af arealer omkring Sønderup Å.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Holger L. Holm og det kommunaltvalgte medlem Hans Simonsen.

For Nordjyllands Amt, Natur- og Miljøkontoret mødte Anne Marie Christensen.

For Års kommune mødte Bjerregaard.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jørgen Grøn.

Fra arkitektfirmaet Niels Krogh Madsen mødte Svend Andersen

Restauratør Claus Ficher var mødt.

Der fremlagdes amtets indstilling af 15. november 2001 og ansøgning fra arkitektfirmaet Niels Krogh Madsen af 8. juni 2001 med bilag.

Formanden bemærkede, at Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1949 indeholder forbud mod bebyggelse bortset fra landbrugsbygninger og bestemmelse om, at de med skov, krat eller lyng bevoksede arealer samt udyrkede skrænter skal opretholdes i deres nuværende tilstand. Træbevoksede arealer skal bevares og afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt.

Ved overfredningsnævnets tillægskendelse af 1. september 1975 er tilladt en udvidelse af restaurationsejendommen på matr. nr. 17 s og Fredningsnævnet har den 13. november 1975 taget stilling til spørgsmålet om udgravninger og bygningens nærmere udformning.

Under besigtigelsen konstateredes, at bygningskompleksets nordøstlige længe og nordgavlen af de centrale bygninger tildels er indgravet i skovskrænten mod nord. Skovskrænterne fortsætter vest om bygningskomplekset, således at der mellem skrænterne her og de eksisterende bygningers vestfacade ligger et ubevokset areal i niveau ca. 3 meter over vestfacadens sokkel.

Arkitekt Svend Andersen redegjorde for det ansøgte, der omfatter en forlængelse af den nordøstlige længe med ca. 4,5 meter mod øst, en tilbygning langs de nuværende bygningers nordside i hele udstrækningen på 2 1/2 - 3 meters bredde og en tilbygning vest for de eksisterende bygninger i disses hele længde på 8 meters bredde og 23 meters længde. Nord for tilbygningerne mod nord er påregnet udgravning til sokkeloverkant af en ca. 2 meter bred passage. Dette vil medføre, at det bliver nødvendigt at opføre en støttemur nord for bygninger-

ne mod skovskrænten efter afgravning på ca. 7 meters højde og at der ovenfor denne støttemur i en højde på ca. 3 meter foretages terrænreguleringer til anlæg 1 til 1 ind i skovskrænten. Opførelsen af den vestlige længe vil medføre ikke ubetydelige indgreb i den oprindelige skovskrænt særlig mod nordvest men også i det sydvestlige hjørne.

Ansøgeren oplyste, at udvidelserne er nødvendige dels for at skaffe personalerum og lagerkapacitet og dels for at skaffe en udvidelse af selskabslokalerne herunder med mulighed for adgang for handicappede.

Danmarks Naturfredningsforening kunne ikke tiltræde det ansøgte, idet det ville medføre et for voldsomt indgreb særligt i skovskrænterne.

Anne Marie Christensen oplyste, at der nu var meddelt zonetilladelse, men at hun for Natur- og Miljøkontoret måtte have samme indstilling til det ansøgte som Danmarks Naturfredningsforening.

Års kommune havde i princippet ingen indvendinger mod byggeriet men var dog betænkelig ved, at der må etableres en støttemur af det beskrevne omfang. En del af murens højde må kunne erstattes ved terrænreguleringer selvom disse vil medføre større indgreb i skovskrænterne.

Efter votering tilkendegav nævnet, at der ikke kunne meddeles dispensation til det ansøgte, idet dette særligt ville medføre meget voldsomme indgreb i skovskrænterne nord for byggeriet. Nævnet ville ikke på forhånd modsætte sig en mindre tilbygning på bygningskomplekssets vestside, såfremt denne ville kunne udformes, uden at der herved blev nødvendiggjort indgreb i de oprindelige skovskrænter vest om bygningskomplekset. Inden den endelige stillingtagen måtte nævnet forbeholde sig forelæggelse af et nyt og reduceret projekt.

Sortsøe Jensen

SCANNET

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.

REG. NR. 1016.00

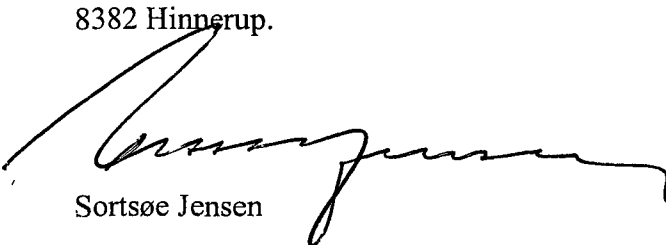
Aalborg, den 12. september 2002.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

13 SEP. 2002

FS 35/2001: Vedrørende ansøgning om tilbygning til sommerhus.

Vedlagt fremsendes til orientering kopi af skrivelse af d.d. til John A. Korstgård, Vittenvej 23, 8382 Hinnerup.



Sortsøe Jensen

1. Holger L. Holm, Svinget 6, 9520 Skørping
2. Jens Orla Nielsen, Søttrupvej 31, Søttrup, 9600 Aars
3. Nordjyllands Amt, Natur- og Miljøkontoret, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst,
J. nr. 8-70-51-43-861-0002-01
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøvej 20, 2100 København Ø
5. Danmarks Naturfredningsforening v/Hanne Munch Bertelsen, Skovvænget 13, Gundersted
9240 Nibe
6. Aars Kommune, Himmerlandsgade 27, 9600 Aars
7. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/14 - 0026
Akt. nr. 5 Bil.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00.

Aalborg, den 12. september 2002.

John A. Korstgård
Vittenvej 23
8382 Hinnerup.

FS 35/2001: Vedrørende ansøgning om tilbygning til sommerhus.

Den 15. august 2001 meddelte fredningsnævnet principgodkendelse til en tilbygning til sommerhus på matr. nr. 5 v Skivum omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 om fredning ved Sønderup Å på vilkår af nævnets godkendelse af den nærmere udformning.

De har nu ved skrivelse af 29. juli 2002 fremsendt tegninger og beskrivelse.

Sagen har været skriftligt behandlet og nævnet kan godkende den beskrevne udformning.

Sortsøe Jensen.

SCANNET

REG. NR.

1016.00

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
telefon 96307000

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

31 JAN. 2003

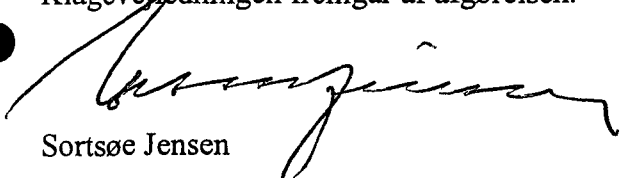
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Aalborg, den 30/01-2003

Vedrørende FS 2/2003, tilladelse til at ændre kvist på stuehus samt ændring af tagrejsning på udhus på matr.nr. 4 e Aastrup Gårde, Veggerby, beliggende Højrisvej 33, Højris.

Hoslagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse i ovennævnte sag tillige med kopi af skrivelse af d.d. til Peter Schøtt Jørgensen.

Klagevejledningen fremgår af afgørelsen.


Sortsø Jensen

1. Knud Erik Jeppesen
2. Niels Thomsen
3. Nordjyllands Amt, naturkontoret
4. Danmarks Naturfredningsforening, København
5. Danmarks Naturfredningsforening v/ Ole Bjerregaard
6. Støvring Kommune
7. Skov- og Naturstyrelsen

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 -

Akt. nr.

1211/14-0026

Bil. 2

6

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
Telefon 96307000

Peter Schøtt Jørgensen
Højrisvej 33, Højris

Aalborg, den 30/01-2003

Vedr. FS 2/2003, tilladelse til at ændre kvist på stuehus samt ændring af tagrejsning på udhus på matr.nr. 4 e Aastrup Gårde, Veggerby, beliggende Højrisvej 33, Højris, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. Februar 1946.

Den 30. December 2002 har De ansøgt om det ovenfor ansøgte og under besigtigelsen den 23. Januar 2003 tillige om tilladelse til udskiftning af vinduer og udskiftning af terrassedør.

Nævnet har under besigtigelsen tilladt det ansøgte som anført i protokoludskrift, der vedlægges.

Tilladelsen, der er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen_

J nr SN 2001 1211/14-0026

AKL 11

6

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
telefon 96307000

År 2003 den 23. Januar kl. 9.30 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse i FS 2/2003, sag om tilladelse til at ændre kvist på stuehuset samt ændring af tagrejsning på udhus på matr.nr. 4 e Aastrup Gårde, Veggerby, beliggende Højrisvej 33, Højris, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 21. Februar 1946.

Fredningsnævnet bestod af formanden dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Knud Erik Jeppesen og det kommunalt valgte medlem Niels Thomsen.

For Nordjyllands amt, naturkontoret mødte Annemarie Christensen.

For Støvring kommune mødte Anne Grethe Andreassen.

For Danmarks Naturfredningsforening havde Ole Bjerregaard tidligere meddelt, at han havde foretaget besigtigelse og ikke havde indvendinger.

Ejeren Peter Schøtt Jørgensen var mødt.

Der fremlagdes ansøgning.

Formanden redegjorde for kendelsen. Det oplystes, at matr.nr. 4e er udstykket fra matr.nr. 4a m.fl.

Peter Schøtt Jørgensen redegjorde for ansøgningen. Arbejderne var under udførelse og omfatter udskiftning af tagdækningen med matte sorte cementtagsten, udskiftning af kvist, skalmuring af garage og ændring af tagkonstruktionen med oplægning af sorte cementtagsten. Endvidere ansøgte om tilladelse til udskiftning af vinduer, herunder isætning af terrassedør i stedet for det ene vindue på vestsiden af huset.

Der var ikke indsigelser mod det ansøgte.

Efter votering tillod nævnet det ansøgte på vilkår, at vinduerne bliver udført med sprosser, herunder i kvisten, i det væsentlige svarende til de eksisterende og at træværk i og omkring vinduerne og terrassedøren samt i kvisten farves mørkt brune eller svarende til tagstenenes farve.

Nævnet har lagt vægt på, at der hidtil har været kvist mod vest, og til at ændringerne af tagene vil give bebyggelsen et bedre helhedspræg.

Det pålagdes ejeren at indsende tegning over udformning af vinduer og terrassedør.

Sagen sluttet

Sortsøe Jensen

J.nr SN 2001 . 1211/14-0026

31 JAN 2003

AKK. III

6

**Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
Telefon 96 30 70 00.**

REG. NR. 10 16.00

Nordjyllands Amt,
Naturkontoret,
Niels Bohrs Vej 30,
Postboks 8300,
9220 Aalborg Øst.

Aalborg, den 18. maj 2004

FS. 14/2004 :

**Ansøgning om tilladelse til at etablere træterrasse og dobbelt terrasse-
dør på matr.nr. 4 a Åstrup Gårde, Veggerby, der er omfattet af fred-
ningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 vedr. Højris Mølle.**

Ved skrivelse af 23. marts 2004 har De på vegne af ejeren af ovennævnte
ejendom fremsendt ansøgning om tilladelse til at etablere en træterrasse og
en dobbelt terrassedør på stuehusets sydgavl.

Nævnets 2 medlemmer foretog den 28. april 2004 besigtigelse og forhand-
ling på stedet. Udskrift af forhandlingsprotokollen vedlægges til orientering.
Sagen har derefter været forelagt nævnets tredje medlem til udtalelse.

Ejendommen er beliggende i et område, der er omfattet af fredningsnævnets
kendelse af 21. februar 1946 vedr. Højris Mølle. Det fremgår heraf, at der
kun med fredningsnævnets godkendelse må ske ændringer i ejendommens
udseende og beliggenhed.

Da terrassedøren udformes med sprosser som de eksisterende vinduer og un-
der forudsætning, at terrassen udføres af udbehandlet lærk eller af træ med
mørk jordfarve, samt at beplantningen mod syd i haven opretholdes, tillades
det ansøgte.

Afgørelsen er truffet i henhold til kendelsen og kan inden 4 uger påklages til
Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre
foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der
indbetales et gebyr på 500 kr.

Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fred-

ningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen.

kopi er tilsendt :

1. Knud Erik Jeppesen,
2. Niels Thomsen,
3. Støvring Kommune, Teknisk Forvaltning,
4. Danmarks Naturfredningsforening, København,
5. Danmarks Naturfredningsforening att. Ole Bjerregaard,
6. Skov- og Naturstyrelsen,
7. Anne-Sofie Forfang.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
Telefon 96307000

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Aalborg, den 18. maj 2004

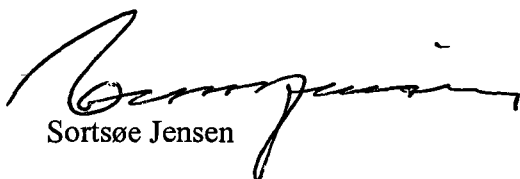
Lus.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

24 MAJ 2004

FS 14/2004 - ansøgning om tilladelse til at etablere træterasse og dobbelt terrassedør på matr.nr. 4 a Åstrup Gårde, Veggerby.

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse i ovennævnte sag. Protokoludskrift vedlægges. Klagevejledning fremgår af afgørelsen.


Sortsøe Jensen

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/14 - 3326
Akt. nr. 9 Bth

Støvring Kommune,
Teknisk Forvaltning,
Hobrovej 88,
9530 Støvring.

Aalborg, den 29. november 2005

Vedr. FS 71/2005:

Ansøgning om tilladelse til at opføre en tilbygning til matr.nr 4 c og 4 e Aastrup gaarde, Veeggerby, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 vedrørende fredning af Sønderup Ådal.

På vegne af ejeren af ovennævnte ejendom har De den 24. oktober 2005 fremsendt anmodning om tilladelse til at opføre en tilbygning mod vest.

Onsdag, den 23. november 2005 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse og forhandling i ovennævnte sag.

Udskrift af forhandlingsprotokollen vedlægges til orientering.

Ejendommen, hvorpå der ønskes opført en tilbygning er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 vedrørende fredning af Sønderup Ådal. Det fremgår heraf, at der ikke må opføres bygninger i det fredede område.

Henset til størrelse og placering af den projekterede tilbygning, der ikke kan ses fra ådalen og til hvis opførelse, der alene kræves gravearbejder i mindre omfang besluttede nævnet at imødekomme det ansøgte.

Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr.

Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sagen sluttet.

Sortsøe Jensen.

2001-1211/14 - 00 26
//

Kopi er fremsendt til :

1. Knud Erik Jeppesen,
2. Niels Thomsen,
3. Nordjyllands Amt, Naturkontoret,
4. Danmarks Naturfredningsforening, København,
5. Danmarks Naturfredningsforening, att. Ole Bjerregaard,
6. Skov- og Naturstyrelsen,
7. Peter Schøtt Jørgensen.

Onsdag, den 23. november 2005 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse og forhandling i

FS 71/2005 .

Ansøgning om tilladelse til at opføre en tilbygning til matr.nr. 4 c og 4 e Aastrup Gaarde, Veggerby, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1946 vedrørende fredning af Sønderup Ådal.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Knud Erik Jeppesen og det kommunaltvalgte medlem Niels Thomsen.

Ejeren Peter Schøtt Jørgensen var mødt.

Der fremlagdes skrivelse af 24. oktober 2005 fra Støvring Kommune med bilag 1 - 2, skrivelse af 22. november 2005 fra Nordjyllands Amt samt udateret skrivelse fra ejeren med tegning.

Nævnens formanden orienterede indledningsvist om fredningskendelsen, hvorefter der ikke må opføres bebyggelse bortset fra de til landbrugs- og havebrugsdrift nødvendige bygninger med fredningsnævnets accept.

Peter Schøtt Jørgensen oplyste, at den projekterede tilbygning er 3 x 6 meter med ca. 3 meter fælles vestmur med garagebygningen medens resten er beliggende på gårdspladsen. Opførelsen kræver lidt gravearbejde i brinken mod vest, men ingen fældning af bevoksning. Bygningen, der skal anvendes som fyrrum og vil få adgang fra gårdspladsen, opføres i samme materialer som eksisterende bebyggelse, således i gule sten med lærke klinkebeklædning på gavle og udhæng samt over vinduer medens taget bliver i sorte matte cementsten.

Nævnet voterede og besluttede at imødekomme det ansøgte.

De mødte blev gjort bekendt med klageadgangen.

Sagen sluttet.

Sortsøe Jensen.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
Telefon 96 30 70 00.

REG. NR. 1016.00

Nordjyllands Amt,
Naturkontoret,
Niels Bohrs Vej 30,
Postboks 8300,
9220 Aalborg Øst.

Aalborg, den 19. oktober 2006.

Vedr. FS 71/2006 :

Ansøgning om naturgenopretning ved Sønderup Mølle Dambrug på matr.nr. 1 i Skivum og 4 c Astrup Gde., Veggerby, der er omfattet af Aalborg Amts kendelse af 21. februar 1946 om fredning af arealer omkring Sønderup Å ved Højris Mølle og Overfredningsnævnets kendelse af 9. december 1982 om supplerende fredning af arealer ved Sønderup Å.

Ved skrivelse af 7. september 2006 har De under Deres j.nr. 8-44-861009-0001-02 anmodet om fredningsnævnets tilladelse til et naturgenopretningsprojekt ved Højris Mølle Dambrug.

Nævnet afholdt den 27. september 2006 besigtigelse af sagen, der senere har været skriftligt behandlet med nævnets ene lokale medlem.

Der blev til sagen fremlagt en projektbeskrivelse, der ønskedes gennemført med den ændring, at en jernkonstruktion over stemmeværket fjernes.

Nævnet har besluttet at tillade det ansøgte projekt med denne ændring.

Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk.1 og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

SMS - 121 - 00 274

Onsdag, den 27. september 2006 afholdt fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse og forhandling i

FS 71/2006 :

Ansøgning vedrørende naturgenopretning ved Sønderup Mølle Dambrug på matr.nr. 1 i Skivum og 4c Astrup Gde, Veggerby, der er omfattet af Aalborg Amts kendelse af 21. februar 1946 om fredning af arealer omkring Sønderup Å ved Højris Mølle og Overfredningsnævnets kendelse af 9. december 1982 om supplerende fredning af arealer ved Sønderup Å.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Knud Erik Jeppesen og det kommunaltvalgte medlem i Støvring Kommune Niels Thomsen.

For Nordjyllands Amt, Naturkontoret mødte Nils Schou og Ole Madsen,

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Michael Wulff (Støvring Kommune) og Jørgen Grøn (Aars Kommune).

For Danmarks Naturfond mødte Lars Johansen.

Der fremlagde Nordjyllands Amts skrivelse af 7. september 2006 med bilag 1 - 6.

Ole Madsen orienterede om projektet, der blandt andet tjener til opfyldelse af Danmarks forpligtelse i henhold til EU-Habitatdirektiv og til målopfyldelse for vandløbet i amtets regionplan. Han henviste herudover i det hele til projektetbeskrivelsen i det fremlagte materiale.

Nordjyllands Amt bemærkede, at genopretningsprojektet er i overensstemmelse med fredningskendelsernes formål, vil opfylde habitatforpligtelserne og bevare hele dalområdet blandt andet med en vældbaseret møllesø, der muligt senere vil kunne indgå i bevarelse af det lille møllehus med underfalds vandhjul.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Naturfond støttede projektet.

Støvring Kommune har telefonisk meddelt, at der ikke er indvendinger mod projektet.

På formandens forslag erklærede projekterende sig indforstået med yderligere at fjerne jernkonstruktionerne over stemmeværket.

Nævnets mødte medlemmer voterede og oplyste, at man kunne godkende projektet. Sagen skal imidlertid forelægges for det kommunaltvalgte med-

lem i Aars Kommune.

Sagen udsat herpå.

Sortsøe Jensen

**Fredningsnævnet for Nordjylland,
Sydøstlig del,
Telefon 9968 8461,
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk**

**Rebild Kommune,
Center Natur og Miljø.**

Den 4. maj 2016.

FN-NJS-8-2016: Højris Mølle.

Fredningsnævnet har den 16. februar 2016 fra Rebild Kommune modtaget ansøgning og udtalelse vedrørende renovering af møllebygning på matr.nr. 4c Åstrup Gde, Veggerby, der er adresseløs, men beliggende nær Højrisvej 48, 9240 Nibe.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 9. december 1982, der har til formål at hindre oprettelsen af yderligere dambrug og Fredningsnævnet for Ålborg Amts kendelse af 21. februar 1946, der har til formål bevare de i landskabelig henseende meget smukke partier omkring Sønderup Å ved Højris. Overfredningsnævnets kendelse fra 1982 har bestemmelser om, at ændringer af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning, må ikke finde sted, og anlæg af dambrug m. v. er ikke tilladt, medens fredningsnævnets kendelse fra 1946 har bestemmelser i afsnit A om, at der der ikke må opføres yderligere bebyggelse, bortset fra de til landbrugets drift nødvendige bygninger, og tegning og beliggenhed af sådanne bygninger skal godkendes af nævnet. Der må i øvrigt ikke på de anførte ejendomme anbringes boder, master eller lignende, der kan bevirke skæmmende. I afsnit B stk. 2 fremgår, at afgravning eller planering af det naturlige jordsmon er forbudt og i afsnit C at nævnet kan træffe bestemmelser vedrørende husenes farve og tag. Sidstnævnte kendelse giver dermed fredningsnævnet en censurbeføjelse.

Rebild Kommune har om projektet blandt andet oplyst, at renoveringsprojektet omhandler møllebygningen, og skal formidle møllehistorien og desuden både kultur- og naturhistorien på stedet. Den forfaldne møllebygning nedtages og genopføres. Med henblik på formidling af møllehistorien ønskes møllehjulet istandsat og drevet symbolsk af en vandføring tilstrækkelig her til. Det forudsætter en mindre omlægning af afløbsforholdene på projektarealet, idet tilløbet til møllehjulet skal genoprettes. Afløbet fra møllehjulet til åen eksisterer forsat. Den nødvendige vandføring til symbolsk funktion af møllehjulet vurderes at udgøre et beskedent antal liter per sekund. Møllehjulet skal ikke drive noget. Vandføringen planlægges taget fra afløbet fra kildefeltet øst for mølledammen. Dette afløb blev skabt i forbindelse med genopretningsprojektet fra 2006. I dambrugsperioden førtes kildevandet ind gennem det nu fjernede klækkehus. Det aktuelle afløb fra kilden bag mølle-

dammen har flere strømrender og styrt inden udløb i Sønderup Å.

På baggrund af en opfordring fra Naturstyrelsen har Rebild Kommune den 9. marts 2016 til Naturstyrelsen om Natura 2000-område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal og bilag IV-arter oplyst blandt andet, at Plantevæksten i afløbsområdet er artsfattigt og helt domineret af høje vækster som Høj Sødgræs, Lyse-Siv, Rørgræs, Bredbladet Dunhammer, Alm. Mjødurt og Tagrør. I statens vandplanlægning er afløbet fra kilden til åen noteret som en faunaspærring i vandløb. Der er ikke opgangsmulighed for fisk og smådyrsfauna fra åen til kilden. Kommunen vurderer umiddelbart ikke at en forbedring af passageforholdene mellem åen og kilden bag mølledammen er realistisk. En vandløbsindsats vil ikke være omkostningseffektiv. Der er kun få meter vandløb opstrøms spærringen. På den baggrund vurderer Kommunen, at de fysiske ændringer som renoveringsprojektet medfører ikke vil forringe kortlagte naturtyper, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Projektarealet vides ikke at rumme levesteder eller voksesteder for arter, der er udpegningsgrundlag for EU-habitatområdet.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 11. april 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det ministerielt udpegede medlem Poul Roesen og det kommunalt udpegede medlem Finn Grøn Nielsen. For Rebild Kommune mødte John Mønsted og Joanna Olsen; for Danmarks Naturfredningsforening mødte Michael Wulff; for Elmerhøj A/S mødte Dan Mølgaard; for Danmarks Naturfond mødte Lars Schønberg-Hemme.

Lars Schønberg-Hemme fortalte indledningsvist om møllens historie. Stedet stammer fra 1400-tallet og selve møllen fra starten af 1800-tallet. Den er nu i en sådan stand, at den må restaureres, ellers forfalder den helt. Den er en underløbsmølle og ejeren er i dialog med Lise Andersen ved museet om projektet.

John Mønsted oplyste i forhold til ansøgningen supplerende, at der vil ske indgreb i terrænet for at ændrer på vandløb/vandstrøm. Der er i selve anlægsfasen behov for opstilling af 2 containere med tagoverdækning i en periode på 1 - 1 1/2 år. De fjernes derefter, men udgør indtil da en "bygning" i fredningens forstand. Derudover vil det kræve en mindre befæstning af stien fra asfaltvejen til bygningen. Projektet vil have en neutral, men måske svagt positiv indvirkning på odder og flagermus.

Dan Mølgaard henviste til sin ansøgning til Rebild Kommune den 9. december 2015 og oplyste, at vandtilførselen hæves lidt for at kunne nå møllehullet. Det vil ske ved at lukke et overløb og foretage et skrab.

Danmarks Naturfredningsforening var positiv over for projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Højris betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger til grund, at mølleområdet er et tidligere dambrugs- og dermed erhvervsareal, og forudsætter, at restaureringen gennemføres på tidspunkter af året, hvor det gør mindst skade, samt at containere og tagoverdækning fjernes inden for et par år. Nævnet kan herefter dispensere til det ansøgte, restaurering af møllehuset, etablering af vandforsyning og befæstning af vejen. Det er en forudsætning for dispensationen, at kommunen nøje varetager sin opgave som tilsynsmyndighed på projektet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen,

eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Finn Grøn Nielsen,
3. Naturstyrelsen, København, NST 4112-03571,
4. Rebild Kommune, j.nr. 01.05.10P19-2-15,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Michael Wulff,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København.,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Elmerhøj A/S v/ Dan Mølgaard,
11. Danmarks Naturfond v/ Lars Schønberg-Hemme,
12. Nordjyllands Historiske Museum, att. Lise Andersen.

**Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del,
Telefon 2496 8604,
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk**

Den 6. april 2022

FN-NJS-20-2022: Skorsten på Højrisvej 33, Nibe

Fredningsnævnet har den 22. marts 2022 fra Rebild modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere en skorsten på matr.nr. 4e Aastrup Gde, Veggerby, der ejes af Pernille Bernth.

Fredningsnævnet har behandlet sagen uden besigtigelse på skriftligt grundlag som formandsafgørelse i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk.5, idet det ansøgte anses af underordnet betydning i forhold til fredningen. Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 9. december 1982 og 21. februar 1949 om fredning af arealer ved Sønderup Å, der er en tilstandsfredning med bestemmelse om bl.a., at der ikke må opføres master eller andre skæmmende indretninger.

Det er om det ansøgte oplyst, at der til brug for installation af en brændeovn skal etableres en sort stålskorsten, der ikke kommer til at syne af meget op af det sorte tag. Skorstenen vil være ca. ø25 og gå 40 cm over rygningen. Der skal enten monteres tagtrin op til skorstenen (som også fås i sort) eller der skal monteres renseluge på loftet.

Rebild Kommune har om Natura2000 oplyst at der ikke er registreret habitatnatur hvor huset er placeret på grunden. På resten af matriklen er der registreret skovhabitatnaturtypen 9190 Stilk-egekrat.

Det er Rebild Kommunes vurdering opførsel af skorstenen ikke skader naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for området.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 28. marts 2022 ingen bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Sønderup Ådal betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der

er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier. Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de foreliggende oplysninger om projektets størrelse og farve meddele dispensation til det ansøgte, der ikke strider imod fredningens formål.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Flemming Larsen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Rebild Kommune, att. Anja Daugbjerg Hansen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Rebild,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Rebild,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Pernille Bernth.

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del,
Telefon 3025 5459.
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 4. januar 2023

FN-NJS-68-2022: Nedsivningsanlæg på Højrisvej 33, 9240 Nibe

Fredningsnævnet har den 12. december 2022 fra Rebild Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere et nedsivningsanlæg på matr.nr. 4k Åstrup Gde., Veggerby, der ejes af Danmarks Naturfond, og som har meddelt accept til det ansøgte.

Fredningsnævnet har besluttet at dispensere til det ansøgte. Sagen er behandlet som formandsafgørelse, jf. forretningsordenens § 10, stk. 5, idet afgørelsen skønnes af underordnet betydning i forhold til fredningens formål.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1946 og senere om fredning af arealer ved Sønderup Å, der har til formål at bevare de smukke partier omkring Sønderup Å ved Højris, og som har bestemmelser om, at der ikke må foretages afgravning eller planering af det naturlige jordsmon.

Det er i materialet om det ansøgte oplyst, at:

”...

I forbindelse med etablering af nedsivningsanlæg til ovenstående ejendom, så ønskes selve nedsivningsarealet placeret på græsareal vest for ejendommen. Denne placering skyldes behovet for at opnå en afstand til ejendommens drikkevandsboring på min. 75 mtr.

For etablering af sivestregene udføres der en udgravning på ca. 3 x 16 mtr i ca. 0,9 mtr dybde. Opgravet jord udlægges primært ovenpå sivestregene og den overskudsjord der måtte blive planeres ud umiddelbart omkring sivestregene. Trykledningen fra 3-kammertanken og frem til sivestregene nedgraves i en smal rende i ca. 0,9 m dybde. Når græsset har etableret sig igen i det berørte område, så er trykledningen samt sivestregene ikke synlige og har ikke medført synlige ændringer i terrænet ...”.

Rebild Kommune har medsendt følgende vurderinger:

Natura 2000-vurdering;

Arealet ligger i Natura 2000 område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Arealet er ikke omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 eller kortlagt som habitatnatur.

Det er Rebild Kommunes vurdering at det pågældende projekt ikke påvirke hverken naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget negativt.

Der er i området registreret følgende Bilag IV-arter: Vandflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, markfirben og løgfrø

Rebild Kommune vurderer ligeledes at projektet ikke vil påvirke ovennævnte arters yngle- og rasteområder negativt ...”.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 20. december 2022 ingen bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredning af arealer ved Sønderup Å betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier. Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det lægges videre til grund, det fremsendte projekt ikke er indgribende i landskabet, og at dets udformning derfor ikke strider mod fredningen eller dennes formål, hvorfor der meddeles dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og

Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Flemming Larsen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Rebild Kommune, att. Anja Daugbjerg Hansen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Rebild,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Rebild,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Danmarks Naturfond,
13. Pernille Bernth.

**Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del,
Telefon 3025 5459
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk**

Den 17. januar 2023

FN-NJS 59-2021. Sag om ansøgning om tilladelse til et naturprojekt ved Højris Mølle.

Fredningsnævnet har den 21. oktober 2021 fra Rebild og Vesthimmerlands Kommuner modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere et naturplejeprojekt på matr.nr. 4l Åstrup Gde., Veggerby, 5f, 1i, 1k, 19f, 5g, 5v alle Skivum By, Skivum samt 4a, 4e, 4d, 4c, 4 h, 4i,4k Åstrup Gde., Veggerby, der ejes af Danmarks Naturfond, Helle Alsted Søndergaard, Anne-Sofie Forfang, Pernille Monika Bernth, Gert Fischer og Heidi Thomasberg Redmond og Carl Redmond.

Det er under sagen efter indhentet udtalelse fra Miljøstyrelsen fastslået, at ansøgningen tillige omfatter matr.nr. 7000o Skivum by, Skivum og matr.nr. 7000b Åstrup Gde, Veggerby samt videre, at det er muligt, at tillige matr.nr. 1 y Skivum by, Skivum kan blive berørt af projektet.

Fredningsnævnet har, efter at sagen er blevet fuldt oplyst, og ansøgningen er blevet begrænset, besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Om projektet siges det i ansøgningen indledningsvis:

”....

Rebild og Vesthimmerlands Kommuner deltager i EU-projektet LIFE IP Natureman. I den forbindelse planlægger de to kommuner i samarbejde med Danmarks Naturfond (lodsejer), DN Rebild, DN Vesthimmerland og lodsejere indenfor området, et stort naturplejeprojekt på ca. 87 ha i Sønderup Ådal ved Højris Mølle. Formålet med naturplejeprojektet er at demonstrere helårsgræsning og dermed pleje sjældne naturtyper som bl.a. rigkær, kildevæld, overdrev og egekrat i samme hegn. Projektet kan ligeledes bruges som demonstrationsprojekt om vildere natur i forhold til ”Natur på tværs” – et samarbejde mellem nordjyske kommuner forankret under Business Region North Denmark (BRN).

Da det planlagte projekt går på tværs af kommunegrænsen (Sønderup Å) og på tværs af kommunevejen Højrisvej er det nødvendigt at etablere diverse udstyr for at kunne indhegne de ca. 87 ha samlet. Derfor søger Vesthimmerlands og Rebild Kommuner dispensation fra fredningen af Sønderup Å.

Projektet er politisk vedtaget i begge kommuner. Der er givet dispensation efter Skovloven ligesom politiet har givet tilladelse til projektet.

Projektet ligger inden for fredningen af Sønderup Å og i Natura 2000-område nr. 15: Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Natura 2000-vurdering af projektet er vedlagt denne ansøgning.

Det vurderes at projektet ikke kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

....”

Der opstod under besigtigelse i sagen, der blev foretaget den 7. marts 2022, usikkerhed om, hvilke fredninger der omfattedes af det ansøgte projekt.

Til afklaring heraf udbad fredningsnævnet sig bistand fra Miljøstyrelsen, afd. Landskab og Skov.

I Miljøstyrelsens udtalelse af 13. september 2022 er det fastslået, at de nedenfor nævnte fredninger dækker det areal, som projektet angår, idet det i udtalelsen siges:

”....

Sagen drejer sig om en dispensationsansøgning vedr. et naturplejeprojekt ved Højris Mølle i Rebild og Vesthimmerlands kommuner. Ansøger oplyser, at det planlagte naturplejeprojekt går på tværs af kommunegrænsen (Sønderup Å), og påvirker ifølge ansøger nedenstående matrikler:

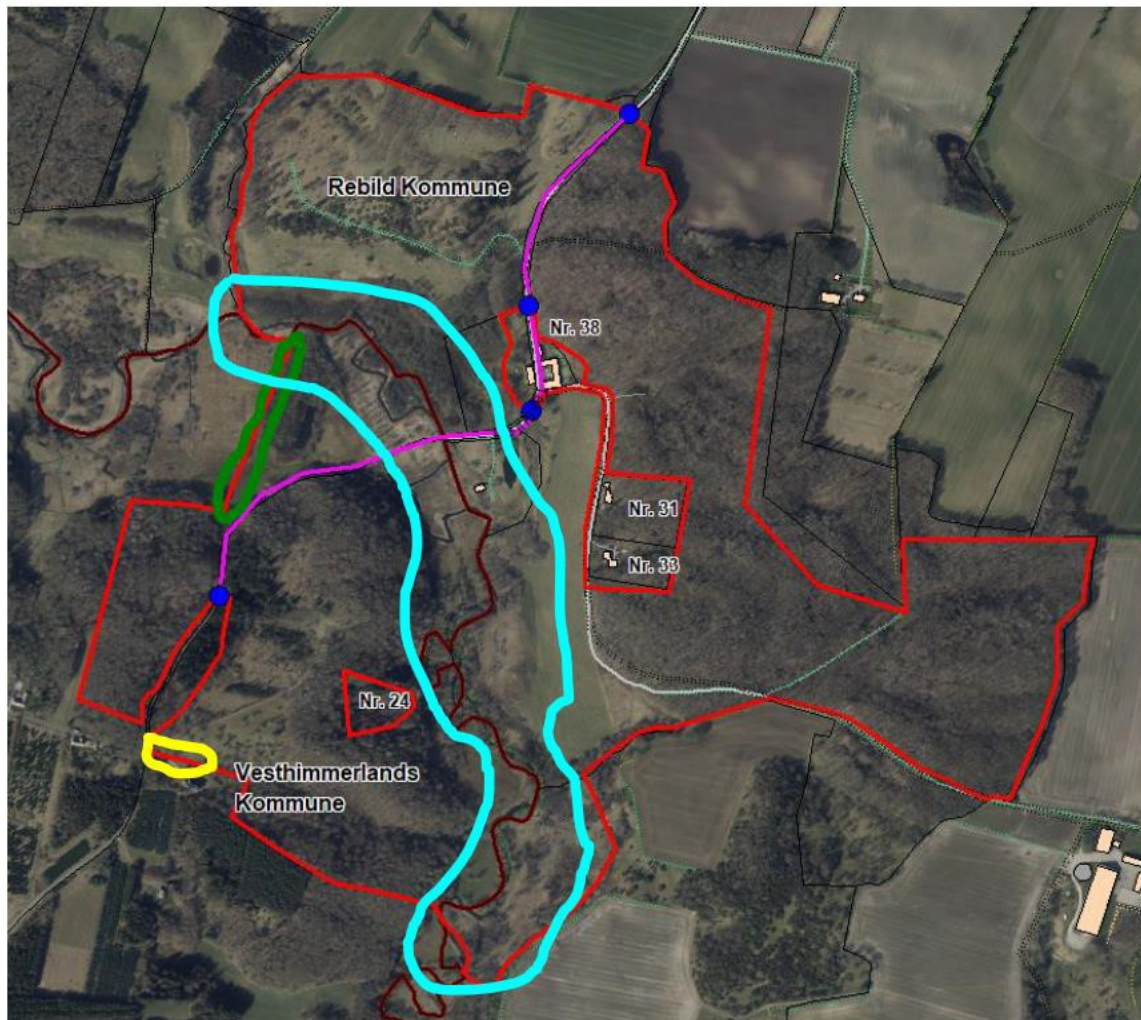
Matr.nr.	Ejerlav	ejer	Kommune
4l	Åstrup Gde., Veggerby	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
5f	Skivum by, Skivum	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
1i	Skivum by, Skivum	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
1k	Skivum by, Skivum	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
19f	Skivum by, Skivum	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
5g	Skivum by, Skivum	Danmarks Naturfond	Vesthimmerland
5v	Skivum by, Skivum	Højrisvej 24	Vesthimmerland
4a	Åstrup Gde., Veggerby	Højrisvej 38	Rebild
4h	Åstrup Gde., Veggerby	Højrisvej 38	Rebild
4e	Åstrup Gde., Veggerby	Højrisvej 33	Rebild
4d	Åstrup Gde., Veggerby	Højrisvej 31	Rebild
4c	Åstrup Gde., Veggerby	Danmarks Naturfond	Rebild
4i	Åstrup Gde., Veggerby	Danmarks Naturfond	Rebild
4k	Åstrup Gde., Veggerby	Danmarks Naturfond	Rebild

Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at ansøger nævner, at færste og låger også placeres på de kommunale vejarealer matr. 7000o Skivum by, Skivum og matr. 7000b Åstrup Gde. Veggerby i Rebild Kommune.

Det ansøgte er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 9. december 1982 og 21. februar 1949 om fredning af arealer ved Sønderup Å samt fredningsnævnets kendelse af 1.6.1974 om Supplerende fredning vedr. områder ved Sønderup Å. Fredningsnævnet har bedt om Miljøstyrelsens vurdering af, i hvilket omfang den enkelte fredning er relevant for ansøgningen.

På nedenstående kort over projektområdet er den omtrentlige afgrænsning af de respektive fredninger angivet med farvede polygoner:

Kort over projektområdet



Grøn: I dette område er projektet omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1949 og Overfredningsnævnets afgørelse af 9. december 1982 (Den supplerende fredning).

Den supplerende fredning indeholder alene bestemmelser om ændring af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning, må ikke finde sted, og anlæg af dambrug m. v. er ikke tilladt. Det vurderes, at der inden for projektområdet er tale om matr. 1y Skivum by, Skivum, der dog ikke fremgår af ovenstående liste.

Gul: I dette område (matrikel nr. 5g Skivum by, Skivum, Vesthimmerlands Kommune) er projektet omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 08. november 1979 om fredning af Sønderup.

Hele fredningen omfatter kun matrikel 5g. Det fremgår bl.a. af fredningsbestemmelserne, at det fredede område ikke må bebygges og opstilling af skure, boder, master samt andre skæmmende

etableringer ikke må finde sted. Arealer skal henligge i udyrket stand, rydning af selvsåning kan foretages, og bestemmelsen er ikke til hinder for at arealet kan afgræsses.

Turkis: I dette område vurderes projektet at være omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1946 og Overfredningsnævnets afgørelse af 9. december 1982 (Den supplerende fredning).

Den supplerende fredning indeholder som nævnt ovenfor alene bestemmelser om ændring af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning, må ikke finde sted, og anlæg af dambrug m. v. er ikke tilladt.

Resten af projektområdet er alene omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1946.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at fredningen har til formål at bevare de i landskabelig henseende meget smukke partier omkring Sønderup Å ved Højris. Det fremgår bl.a. af fredningsbestemmelsernes afsnit A, at der ikke må opføres yderligere bebyggelse bortset fra de til landbrugets drift nødvendige bygninger. Der må i øvrigt ikke på de anførte ejendomme anbringes boder, master eller lignende, der kan virke skæmmende. Det fremgår desuden af fredningsbestemmelsernes afsnit B, at skov, krat eller lyngbevoksede arealer samt udyrkede skrænter skal opretholdes i deres nuværende tilstand. Det fremgår også, at ejerne har ret til at lade heste og kreaturer græsse ”i samme omfang som tidligere”.

Rebild Kommune har på kort over projektområdet skitseret den påtænkte placering af færiste og hegn.

To færiste etableres på hver side af ejendommen Højrisvej 38 (matr.nr. 4a og 4h Åstrup Gde., Veggerby) i Rebild Kommune. Ansøger nævner desuden, at færiste og låger placeres på det kommunale vejareal matr. 7000o Skivum by, Skivum og matr. 7000b Åstrup Gde. Veggerby i Rebild Kommune. De påtænkte færiste på de kommunale vejmatr. er beliggende inden for fredningsgrænsen. Disse matr. påvirkes således også af projektet.

...”

Ansøgerne har videre oplyst blandt andet, at projektet ønsker at demonstrere helårsgræsning på et forholdsvis stort areal med en blanding af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Der vil være tale om meget ekstensiv græsning med få dyr. Der er valgt en lille kvægrace (Dexter) til afgræsning, da de er hårdføre og giver mindre optrampning på våde arealer.

Om naturtyper:

Inden for området ved Højris er der kortlagt følgende habitatnaturtyper: Hængesæk, rigkær, kildevæld, surt overdrev, urtebræmmer, vandløb med vandplanter, næringsrig sø, elle- og askeskov og stilkegekrat.

Det fremgår af ansøgningen, at der projekteres med etablering af ca. 7 km. hegn i området for at sikre afgræsning. Gammelt hegn inden for området hvor der allerede afgræsses, fjernes.

Det oplyses yderligere:

”...

For Højrisvejs vedkommende er det nødvendigt at etablere fire færiste så de græssende dyr ikke kan gå ud af området, mens biler og landbrugsmaskiner stadig kan køre igennem området. Der

etableres en færirst ved kanten af hegnet i begge ender af Højrisvej. Der etableres desuden to færirste inde i området, en på hver side af ejendommen Højrisvej 38, så de tre ejendomme der ligger inden for projektområdet kan frahegnes – det drejer sig om Højrisvej 38, 33 og 31 – se vedlagte kortbilag over projektområdet. Ejendommen Højrisvej 24 frahegnes ligeledes, der skabes adgang gennem et led. Færirstene vil blive etableret i hele vejens bredde ca. 4,5 meter. Længden af risten med vejen bliver 2 meter. Færirstene etableres med firkantede rør for at gøre passage bedre for cyklister. De firkantede rør gør desuden støj fra færirstene mindre. Montering af færirsten og specifikationer er yderligere beskrevet i vedlagte materiale (kommunikation med Nordjyllands Polit). Der etableres en faldlåde på 1-1,2 meters bredde ved færirstenes ene side til gående, ryttere m.v. Færirste og låger placeres på det kommunale vejareal matr.nr. 7000o Skivum by, Skivum og 7000b Åstrup Gde. Veggerby.

....”

Nedenfor ses ansøgernes kort over projektområdet.

Kort over projektområdet



Rød streg: Hegnslinje

Pink streg: Hastigheden nedsættes (inden for hegnet).

Blå prikker: Placering af færirste

Rebild Kommune har foretaget en habitatvurdering:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Indlandssalteng* (1340)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit (2130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Hedepletvinge (1065)
Arter:	Havlampret (1095)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Gul Stenbræk (1528)

I habitatvurderingen siges det:

”....

Naturtyper:

Inden for området ved Højris er der kortlagt følgende habitatnaturtyper: Hængesæk, rigkær, kildevæld, surt overdrev, urtebræmmer, vandløb med vandplanter, næringsrig sø, elle- og askeskov og stilkegekrat.

Rigkær (7230), hængesæk (7140) og kildevæld* (7220)

Disse kærtyper er bl.a. truet af tilgroning, derfor er det vigtigt at de plejes og holdes lysåbne fx. via afgræsning med kvæg. I græssede kær vil lysindfald til jordoverfladen bevirke, at der ikke opstår ensidig dominans af en eller få arter. Mange af de arter, der forekommer i naturligt lysåbne kær, er lyskrævende arter med lav vækst. Det drejer sig særligt om halvgræsser og mosser, men også urter. Det er derfor kommunernes vurdering at helårsgræsning vil have en positiv indvirkning på disse habitatnaturtyper.

Surt overdrev* (6230)

Overdrev er udviklet og vedligeholdt gennem græsning og har behov for en kontinuerlig drift eller pleje for ikke at gro til. Uden en tilbagevendende pleje vil høje, hurtigvoksende planter udkonkurrere lavere og mere lyskrævende arter, hvilket resulterer i en mere ensartet og tæt plantevækst. Der ophobes gradvis et lag vissent plantemateriale, førne, der spærrer for lys til bunden og ændrer mikroklimaet. Dette hæmmer frøspiring af lyskrævende arter og ødelægger levesteder for varmeelskende dyr. De plantesamfund, der karakteriserer overdrevet, er i høj grad tilpasset græsning. Mange af de mere sjældne arter forekommer typisk på overdrev med en meget lang og kontinuerlig græsningsdrift. Græsning er derfor den mest oplagte og velegnede plejemetode på de fleste overdrev. Det er derfor kommunernes vurdering, at helårsgræsning vil have en positiv indvirkning på denne habitatnaturtype.

Urtebræmmer (6430)

Der er på vandløbsstrækningerne kortlagt næringsrige urtebræmmer med høj naturtilstand på den ene eller begge sider af vandløbet. Med den ekstensive afgræsning er det ikke kommunernes forventning, at der vil ske en væsentlig negativ påvirkning af naturtypen. Urtebræmmer er domineret af høje næringskrævende trivielle arter. Der vil nok nogle steder ske en forringelse af denne naturtype, men det opvejes til fulde af de positive effekter på alle andre habitatnaturtyper.

Vandløb med vandplanter (3260)

Sønderup Å er på denne strækning kortlagt med god tilstand. Det er kommunernes vurdering, at der ikke vil ske væsentlig ændring af åens tilstand ved den ekstensive afgræsning af arealet. Projektet følges løbende, og hvis der enkelte steder skulle vise sig uhensigtsmæssigt slid på brinkerne eller i åen, så vil de pågældende strækninger blive frahegnet.

Næringsrig sø (3150)

Der er kortlagt 2 næringsrige søer med moderat tilstand inden for projektområdet. Denne naturtype er også truet af tilgroning. Med afgræsning af søbredden vil der sikres lys til vandfladen, der vil være til gavn for mange vandplanter, padder og insekter.

Elle- og askeskov* (91E0) og Stilkege-krat (9190)

Dette er Miljøstyrelsens myndighedsområde, men kommunerne vil alligevel bemærke følgende: En del af den biodiversitet, som rummes i skovene, er udsprunget af tidligere tiders forstyrrelsesregime i form af græsning, plukhugst, stævning, brand mv. Mange af de skovtilknyttede arter er afhængige af lysåbne og/eller varme levesteder. De er negativt påvirkede af, at skovene er blevet mere tætte og mørke. Dette er også tilfældet for egekrattene ved Højris, hvor man ser uønskede arter som fx ahorn vinde frem. For at bevare eller genskabe lysåbne skove er der behov for forstyrrelser f.eks. i form af stævningsdrift og skovgræsning.

Arter:

Inden for projektområdet er følgende arter fra udpegningsgrundlaget relevante: Bæklampret, odder, hedepletvinge og Gul Stenbræk.

Hedepletvinge (1065) kendes ikke fra arealet, men det er kommunernes vurdering at helårsgræsning vil have en positiv effekt på sommerfuglens værtsplante Djævelsbid og dermed potentielt på sommerfuglen.

Gul Stenbræk (1528) kendes ikke fra arealet, men det vurderes at plejeformen vil have en positiv effekt på dens potentielle voksested. Nærmeste population findes i Halkær Ådal ca. 4 km væk fra projektområdet.

Odder (1355) og Bæklampret (1096). Projektet vurderes at have en neutral effekt på odder og lampretter.

....”

Det er desuden oplyst, at der for en del af arealet, ca. 50 ha, gælder fredskovpligt, og at Miljøstyrelsen den 26. marts 2021 for denne del af det denne sag omhandlende areal og omfattende matr.nr. 4i og 4k Åstrup Gde., Veggerby i Rebild Kommune og for matr.nr. 1k, 1y og 5f Skivum By, Skivum i

Vesthimmerlands Kommune, har meddelt dispensation fra skovloven til helårsgræsning i skov for et tidsrum af 3 år, dvs. til den 26. marts 2024.

Det er som vilkår meddelt bl.a., at græsningstrykket skal holdes lavt, således at selvforryngelse kan finde sted, ligesom der ikke må ske væsentlige eller udbredte skader i bevoksningen på de fredskovpligtige arealer, og at tilladelsen kan trækkes tilbage, hvis der sker væsentlige eller udbredte skader i bevoksningen.

Fredningsnævnet er under sagen gjort bekendt med, at der er fremkommet flere indsigelser imod projektet, herunder bl.a. de nedenfor refererede indsigelser:

Heidi Thomasberg Redmond og Carl Redmond har i en mail til Rebild Kommunes borgmester anført blandt andet, at de er undrende over

”...

- At Højrisvej skal være en del af indhegningen med etablering af færste og løsgående dyr på vejen til følge.
 - Kommunen er i gang med at ansøge fredningsnævnet om dispensation til hegnssætning på naturfondens jord, så naturfonden kan hegne og afgræsse fredet urørt skov.
 - Vi undrer os over, at teknik og miljøudvalget er blevet informeret af Center for natur og miljø, om at alle naboer er positive overfor planlagte ændringer, hvilket for os at se er en sandhed med modifikationer.
 - Sluttelig kan vi ikke undgå at stille spørgsmål ved, om beslutningen om indgå i projektet, ændring af forholdende på Højrisvej mm. er truffet på et for ensidigt og interesse styret grundlag.
- ...”

Gert Fischer har blandt andet anført, at

”...

Hegnet, som jeg har angivet i hele forløbet så er det forkert, at man opsætter 2 tråde, da det hindrer vildtets normale bevægelighed i området, hvilket er et alvorligt indgreb. Omkring mit område - nr. 31 - skal der kun opsættes 1 tråd.

Vejen fra Møllegården til Thorndal, der er en privat fællesvej: hvordan passerer kørende gennem det nye hegn?

Hegnet omkring min og naboens parceller (Højrisvej 31 og 33): såfremt der opsættes 2 tråde
Skov i eng- og græsningsområder: Jeg er meget bekymret for den totale tilgroning af græsningsarealerne i engområdet, der nu er sprunget i skov, da aftalte vedligeholdelsesplaner her ikke er overholdt.

...”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 7. marts 2022. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet bed formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det ministerielt udpegede medlem Poul Roesen og de kommunalt udpegede medlemmer Jens Lauritzen (Vesthimmerlands Kommune) og Flemming Larsen (Rebild Kommune). For Rebild Kommune mødte Jens Kristian Uhenholt og Maja Mørkholt samt for Vesthimmerlands Kommune Per Egge Rasmussen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Michael Wulff. For Friluftsrådet mødte Karin Winther. For Danmarks

Naturfond mødte Kristian Graubæk. Af øvrige lodsejere mødte Anne-Sofie Forfang og Peter Forfang, Helle Alsted Søndergaard og Carl Redmond.

Kristian Graubæk fremlagde nyt kortbilag, der udviser blandt andet hegningens omfang, herunder de allerede eksisterende hegningers placering samt placering af færistene. Han oplyste, at projektet vil gavne sommerfugle, græshopper og svirrefluer og i det hele taget insekter, som er forsvundet fra arealerne. Ved afgræsningen vil der blive mere lysåbent tillige med fjernelse af rødel. Der vil kun indledningsvist blive anvendt maskiner. Derefter vil der udsættes ca. 15 voksne køer og heste i en totrådet indhegning. De eksisterende hegninger fjernes. For at sætte det nye hegn vil der med maskiner ryddes en rende på ca. 3,5 meter i bredden, og hegnspælene sættes i en afstand af ca. 8 meter. Stødene stubfræses og lægges inden for hegningen. Der vil ikke blive foretaget terrænændringer. Klaplåger vil blive lagt i hegningerne for derved at sikre offentlighedens nødvendige adgang.

Danmarks Naturfredningsforening efterspurgte informationsmateriale vedrørende hegningen.

Helle Søndergaard bemærkede, at hun ser frem til at projektet kommer i gang. Nogle steder er der i dag for lidt og andre steder for megen afgræsning.

Anne-Sofie og Peter Forfang bemærkede, at de ser frem til projektet iværksættes. De anser det for et godt projekt forudsat at de gamle hegn inden for det ny hegn, fjernes.

Carl Redmond bemærkede, at han ikke er glad for projektet, der vil hegne dyr inde. Der er nu oparbejdet en god bestand af vildt. Derudover vil færistene skade cyklisterne. Han mener, at der bør etableres en hegning på hver side af vejen.

Kristian Graubæk oplyste hertil, at et totrådet hegn er passabelt for vildtet. Han forventer, at ca. 500 egetræer skal fjernes. Han erklærede sig enig i det kommunalt udpegede medlems bemærkning om, at bøgen i området er på vej frem og udtrykte et håb om, at dyrene vil fjerne det til gavn for et lysåbent område med egekrat.

Per Egge Rasmussen bemærkede, at hegnet skal medvirke til opfyldelse af fredningens bestemmelser samt direktivbestemmelserne.

Friluftsrådet bemærkede, at der er arealer med sårbare planter, og at der bør foretages en registrering før og efter projektet er gennemført.

Jens Kristian Uhrenholt bemærkede, at der har været dialog med Aars Cykelklub vedrørende faconen på rørene i færisten. Han erklærede sig villig til at se på kortmateriale og afmærkning af stier.

Fredningsnævnets formand udbad sig oplysninger om hvor megen egeskov og egekrat, der fjernes ved projektet, hvortil kommer på samme måde bøg og ahorn samt hvilke maskiner, der anvendes i forbindelse med projektet. Endelig udbad han sig oplyst om omfanget af hegn, der fjernes ved projektet.

Sagen blev i første omgang udsat herpå.

Under sagens videre behandling oplyste Jens Kristian Uhrenholt ved mail af 18. marts 2022 bl.a. som svar, idet spørgsmålene refereres først:

1)

Hvilken type maskiner, der skal benyttes til at rydde hegnslinjen.

2)

Antallet af egetræer og andre træer der er nødvendige at fælde for at etablere en hegnslinje på 3 meter i bredden.

3)

Hvordan vi sikrer, at der ikke sker skader på terrænet.

1.) Arbejdet med at fælde træerne bliver de fleste steder udført manuelt, men hvor det er nødvendigt, bliver det udført med denne størrelse maskine: <https://www.youtube.com/watch?v=bon0Eli0bfA>

Fordelene ved at bruge maskinen er at fældningen klares i en omgang, hvor træerne forbliver hele til gavn for biodiversiteten og forstyrrelserne i skoven lokalt er små og det foregår i en kort periode. Arbejdsmiljøet ved denne løsning er også forbedret, da skovarbejderne derved ikke skal flytte rundt på de store stammer manuelt.

2) I fredningskendelsen(erne) står der flere steder, at egekrat-, og skov skal bevares som sådanne, samt at ejendomme i begrænset omfang må fælde træer til eget forbrug. Det sidstnævnte skal dog enten godkendes af Fredningsnævnet eller Skovtilsynet (i dag MST).

Det vurderes, at fældning af enkelttræer i hegnslinjen ikke vil påvirke kronetaget i nævneværdig grad, og skoven vil stadig fremstå som skov, derfor vurderer vi, at vi fortsat vil leve op til formålet med fredningen. Derudover har Miljøstyrelsen givet tilladelse efter skovloven til at fælde en begrænset mængde træer i forbindelse med opsætning af hegnet.

I forbindelse med etablering af hegnet langs med Naturfondens skel, påtænkes det at fælde enkelttræer af forskellige arter i hegnslinjen. Under udvælgelsen er der lagt vægt på, at markante træer friholdes fra fældning, her er hegnslinjen blevet rykket i stedet.

Rebild Kommune har foretaget en cirka optælling af træer, der skal ryddes i hegnslinjen. Ved optællingen er der kun talt levende træer med en stammediameter over 15 cm. Der blev optalt 133 egetræer, der er nødvendig at fældes, dertil lægges en unøjagtighed på 25 % hvilket giver omkring 170 egetræer på en 7 km hegnslinje. Af andre træer (bævreasp, bøg, birk, rødél, pil, ahorn og mirabel) blev der optalt 82 træer, dertil lægges en unøjagtighed på 25 % hvilket giver omkring 110 træer på en 7 km hegnslinje. Ellers er det hovedsageligt mindre træer og buske, der bliver ryddet, se eksempel på skovtype på fig. 1 og 2.

Træerne bliver på arealet, da de er en vigtig ressource for vedboende insekter og svampe.

Til fredningsmødet blev det af ansøger fremført, at linjen bør være 3 m bred, dog i etableringsfasen mellem 3 og 4 m, alt efter hvor meget sidehæld, der er i linjen. Årsagen til, at man ønsker at lave linjer igennem skoven, er at der ønskes opsat et hegn af en rimelig kvalitet, der samtidigt er nemt at tilse og udbedre ved skader fra f.eks. væltede træer. Arbejdet efter at have lavet hegnslinjen vil være synlig i et års tid eller 2, hvorefter at urter, buske og brombær vil nyde godt af det ekstra lys og derved vokse og efterfølgende udviske linjen visuelt, samt gøre linjen smallere.

3) Efter fældning af træerne i hegnslinjen skal den del af stødene, der er oven jorden, fjernes. Dette gennemføres med en traktor som kan stubfræse stødet. Dette er for at sikre, at det er muligt at færdes med hegnsmaskine og efterfølgende en ATV langs med hegnet. I forbindelse med denne opgave er et af kravene bl.a., at jordoverfladen ikke må ændre karakter. Dvs. huller ikke må udfyldes og toppe må ikke fjernes. Erfaringsmæssigt kræver dette en præcis instruktion til maskinføreren, hvilket der også er taget højde for i opgaveudbuddet.

Fredningsnævnet fremsendte den 10. oktober 2022 til ansøgerne en mail, hvori bl.a. rejses bekymring for bl.a. dyrevelfærden samt den omfattende rydning, der er påtænkt. Det blev videre tilkendegivet, at såfremt fældningen af egetræer ikke blev begrænset, kunne der være en risiko for, at nævnet ikke kunne godkende projektet.

Fredningsnævnet modtog fra Vesthimmerlands og Rebild kommuner den 21. november 2022 følgende svar på denne henvendelse:

”...

bekymringspunkter/spørgsmål:

1. Helårsgræsning
2. Fældning af træer
3. Offentlighedens adgang
4. ”En del utilfredshed med at hegningen skal omfatte offentlig vej”
5. Matrikler omfattet af projektet

Ad 1) Kommunerne og Danmarks Naturfond arbejder sammen med en dyreholder, der har stor erfaring med at helårsgræsse naturarealer. Det samlede areal i projektet er ca. 90 ha som skal afgræsses af ca. 15-20 dyr. Dette svarer til ca. 0,2 dyr pr. ha som anbefales til ekstensiv afgræsning/helårsgræsning. Dyrene der benyttes til helårsgræsning vil være en af de nøjsomme kvægracer fx. Dexter. Det vil fremgå af den kontrakt der laves med dyreholder, at dyreværnsloven skal overholdes i forhold til tilsyn med dyrene m.v.

Ad 2) For at kunne sætte hegn på de stærkt kuperede arealer er det nødvendigt at rydde træer. Dette gøres for at etablere et arbejdsbælte langs hegnet både til brug som transportkorridor af hegnsmaterialer under opførsel af hegnet, men også ved efterfølgende tilsyn med den 7 km lange hegnslinje. Det er vores vurdering at korridoren kan reduceres fra 3m til ca. 1,5 m, således at der kun ryddes på indersiden af hegnet. Ifølge Rebild Kommunes opmåling svarer det til, at der skal ryddes på ca. 0,5 ha til opsætning af hegn ud af de ca. 90 ha. På grund af den lange hegnslinje er det indregnet, at tilsyn med hegnslinjen skal kunne foregå fra en ATV, der medbringer reservedele og værktøj til hegnsvedligeholdelse. Ved etableringen af hegnslinjen vil der blive taget hensyn til store værdifulde træer, og alt dødt ved bliver liggende indenfor det kommende hegn til gavn for biodiversiteten.

Der er arter af træer, som er uønskede i egekrattene. For at kunne opretholde egekrattenes særpræg med lavstammede, krogede eller flerstammede træer er det vigtigt at egne ikke udkonkurreres/skygges af nåletræer eller stærkt skyggende løvtræer. For at udvikle nye krogede og flerstammede træer til der oftest være behov for græsning og/eller stævningsdrift. Derfor vil afgræsning og fældning af nogle træer være hensigtsmæssig i denne sammenhæng for at opretholde naturtypen. Dette gælder både i forhold til at opretholde den ønskede tilstand i forhold til fredningskendelsen, og i forhold til at opnå en gunstig naturtilstand for habitatnaturtypen.

Ad 3) Kommunerne og Danmarks Naturfond er opmærksomme på, at nogle brugere kan være utrygge ved at gå ind på arealer, hvor der går græssende dyr. Både kommuner og stat har dog igennem en lang årrække benyttet kvæg, heste og får til afgræsning af naturområder – også i sammenhæng med offentlig adgang. Vi vil formidle adgang til arealer med græssende dyr, hvilket vil gøre oplevelsen mere sikker for besøgende. Samtidig vil vi informere de besøgende om

at dyrene er essentielle for at sikre en god naturudvikling i området. Afgræsning vil åbne en større del af området og gøre det tilgængeligt for besøgende.

Vi vurderer, at offentlighedens adgang til arealerne ikke begrænses – tværtimod etableres der led/låger/færiste som muliggør offentlighedens adgang til området. Der isættes ligeledes låger ved siden af færistene, således at gående/ridende/cyklende kan passere uden at skulle krydse færistene.

Ad 4) Rebild Kommune har været i kontakt med samtlige lodsejere inden for projektgrænsen, de er alle positive overfor projektet. Rebild Kommune har ligeledes været i kontakt med lods- ejere, der har jord grænsende op til projektområdet, eller lodsejere der formodes at benytte Høj- risvej med landbrugsmaskiner. Rebild Kommune er bekendt med at en lodsejer, der bor uden for hegnet, er imod projektet. De øvrige, vi har talt med, har været positive overfor projektet. Hvis Fredningsnævnet er bekendt med flere, der er imod projektet, ønsker kommunerne det oplyst. Rebild Kommune har desuden hørt den lokal cykelklub i Aars, hvor der heller ikke har været modstand mod projektet.

I LIFE IP arbejder vi med sjælden og truet natur i ådale, der går tabt, hvis områderne ikke af- græsses/plejes. Konkret vil projektet arbejde med at skabe større sammenhængende arealer, som er mere rentable at pleje og desuden gavner biodiversiteten. Det giver projektet ved Højris os en helt unik mulighed for, da vi her kan samle ca. 90 ha, der kan afgræsses som en enhed.

Ad 5) Vi er blevet opmærksomme på at matr. 1y og 5x Skivum By, Skivum i Vesthimmerland mangler på listen af matrikler, der ligger i projektområdet. De kommunale vejarealer matr. 7000o Skivum by, Skivum og 7000b Åstrup Gde. Veggerby skal ligeledes medtages i projektet, da der placeres færiste og låger på disse matrikler.

...”

Fredningsnævnet har modtaget et yderligere indlæg dateret den 19. december 2022 fra Gert Fischer, der er nabo. I indlægget kritiseres bl.a. kraftigt, at der efter vedtagelsen af en plejeplan gældende fra 2002 aldrig er sket en endelig opfølgning, selv om der i 2020 blev udarbejdet et forslag til opfølgning på planen fra 2002. Det drejer sig om misrøgt af store dele af eng- og græsningsarealerne, lysåbne arealer, som er sprunget i skov – fortrinsvis med rødæl.

Der protesteres imod, at dette forhold ikke bringes på plads, inden man giver tilladelse til nye og omfattende projekter som det ønskede. Bevoksningen, træerne, er nu så tykke og høje, at plejen ikke kan klares ved kreaturer. Ej heller ”ringning” eller afgnavning af bark af geder er holdbart overfor rødæl (er afprøvet).

Fredningsnævnet har endelig den 20. december 2022 fra lodsejeren Heidi Thomasberg Redmond modtaget en henvendelse hvor særlig kritiseres

1. Fældning af et stort antal egetræer, idet et hegn nemt vil kunne opsættes, uden at fælde egetræer
2. Afgræsning i skovområder er uden mening, idet de relativt få beplantninger, der ikke er egetræer, bedst kan fjernes manuelt.
3. Ingen dokumentation for, at de dyr, der udsættes, rent faktisk spiser den bevoksning, der er uønsket.
4. Det kritiseres, at Højrisvej inddrages i hegningen. Handler det i virkeligheden om EU-tilskud, eller er det blot bekvemmelighed?

5. Færreste og risiko for løsgående dyr på vejen vil være til gene for de mange, der benytter Højrisvej i bil, på cykel og til fods.
6. Endelig anbefales vedligehold af tilgroede åbne områder og af broerne på naturstierne.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealerne i de berørte fredninger, Overfredningsnævnets afgørelser af 21. februar 1949 og af 9. december 1982 samt til dels Overfredningsnævnets afgørelse af 8. november 1979, idet der tillige henvises til fredningsnævnets afgørelser af 21. februar 1946 og 1. juni 1974, betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Vedrørende det ansøgte påvirkning af de Bilag IV-arter, der er registreret i Natura2000-område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal har nævnet noteret sig bl.a., at der er en vis risiko for urtebræmmer, og at der ligeledes kan være risiko for slid på sårbare områder som brinker og i åen.

Det er under sagen oplyst, at det ovenfor anførte vil blive overvåget løbende af kommunen. Under forudsætning af, at dette sker, findes en dispensation – i hvert fald i en prøveperiode, som fastsættes nedenfor – ikke at kunne antages at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at det ikke strider imod fredningsbestemmelserne, at området skal afgræsses, idet det heri er nævnt bl.a., at der er ret til at lade heste og kreaturer græsse ”i samme omfang som tidligere”. Der lægges herunder vægt på, at der kun bliver tale om et fast antal på ca. 15 dyr, hvilket efter arealets størrelse næppe kan tænkes at overskride, hvad der tidligere har forekommet. Idet fredningsnævnet anser det vigtigt, at der ikke sker skade på områdets naturværdier og for at begrænse græsningstrykket, er det et vilkår, at det angivne antal dyr ikke overskrides uden fredningsnævnets tilladelse.

Nævnet lægger desuden vægt på, at det af ansøger er oplyst, at der samarbejdes med en ansvarlig dyreholder, og at det i forbindelse med græsningskontrakten vil blive indarbejdet, at dyreværnsloven skal overholdes, hvorved nævnet må forstå, at der er den – efter forholdene - fornødne dyrlægekontrol med besætningen, og at dyrene sikres, at der er det foder til rådighed, som dyrene har behov for i særlige perioder, herunder vinter- og kuldeperioder.

Nævnet lægger yderligere vægt på, at der nu kun ansøges om - til brug for hegnsætning ved den 7 km lang hegnslinje og senere kontrol og udskiftning – af en korridor der er reduceret fra 3 m til ca. 1,5 m, således at der kun ryddes på indersiden af hegnen, hvilket ifølge Rebild Kommunes opmåling svarer det til, at der skal ryddes på ca. 0,5 ha til opsætning af hegn ud af de ca. 90 ha. Ved etableringen af hegnslinjen er det desuden lovet, at der vil blive taget hensyn til store værdifulde træer, og alt dødt ved bliver liggende indenfor det kommende hegn til gavn for biodiversiteten. Idet fredningsnævnet lægger vægt på, at færrest mulige egetræer fældes, er det et vilkår, at det tilstræbes at begrænse antallet af egetræer, der skal fældes, fra det oprindeligt oplyste maksimum på 170 træer til maksimalt det halve heraf.

Fredningsnævnet kan desuden tiltræde de beskrevne planer for at kunne opretholde egekrattenes særpræg med lavstammede, krogede eller flerstammede træer, herunder at der kan ske fældning i begrænset og afpasset omfang af andre træer og vækster for opretholde den ønskede tilstand i forhold til fredningskendelsen, og i forhold til at opnå en gunstig naturtilstand for habitatnaturtypen.

Fredningsnævnet finder endvidere, at offentlighedens adgang efter ansøgernes seneste beskrivelse må anses tilstrækkeligt sikret.

Hvad angår inddragelsen af vejarealet og nedlægning af færste, der har givet anledning til kritik, finder nævnet ikke, at dette er i strid med fredningskendelsen, og idet fredningsnævnet ikke har beføjelse til at tage stilling til andre forhold end de fredningsmæssige, har nævnet ingen bemærkninger hertil.

Fredningsnævnet har noteret sig indsigelserne imod forvaltningen af området generelt, men har ikke kompetence til at gøre denne dispensation afhængig af, at kommunerne udarbejder nye plejeplaner eller foretager rydning på andre overgroede områder. Der fastsættes herefter ikke vilkår af den af naboer og andre lodsejere ønskede karakter.

Fredningsnævnet kan herefter meddele dispensation til det endeligt ansøgte på vilkår som nøje beskrevet ovenfor.

Fredningsnævnet finder på samme måde som Miljøstyrelsen, at det må anses nødvendigt efter et tidsrum at vurdere, hvorvidt afgræsningen har en negativ indflydelse på naturværdierne i det sagen omfattende areal.

Fredningsnævnets dispensation meddeles derfor ligeledes for et tidsrum af 3 år fra tidspunktet, hvor den nye hegning må antages at være på plads, dvs. fra den 1. august 2023, således at dispensationen udløber den 1. august 2026.

Klagevejledning

Der kan af klageberettigede, jf. nedenfor, klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Flemming Larsen,
3. Jens Lauritzen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Rebild Kommune, att. Jens Kristian Uhrenholt,
6. Vesthimmerlands Kommune, att. Per Egge Rasmussen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Rebild,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Vesthimmerland,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Rebild,
12. Dansk Ornitologisk Forening, Vesthimmerland,
13. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
14. Friluftsrådet, centralt,
15. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
16. Danmarks Naturfond,
17. Helle Alsted Søndergaard,
18. Anne-Sofie Forfang,
19. Pernille Monika Bernth,
20. Gert Fischer,
21. Heidi Thomasberg Redmond og Carl Redmond.

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 3025 5459.
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 20. juni 2023

FN-NJS-54-2022: Sag om ansøgning om fjernelse af træbevoksning og afgræsning med får.

Fredningsnævnet har den 29. september 2022 fra Vesthimmerlands Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at foretage fældning af træbevoksning på matr.nr. 1q Vegger Gde, Skivum og matr.nr. 2dl Vegger Gde., Skivum, der ejes af henholdsvis Bodil Jensen og Kim Buus. Ansøgningen er fremsendt på foranledning af Kim Buus. Videre ansøger Kim Buus om tilladelse til på matr.nr. 2dl Vegger Gde., Skivum, at foretage afgræsning ved får.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse og efter at have indhentet supplerende oplysninger besluttet at meddele delvis dispensation til det ansøgte for så vidt angår den ejendom, der ejes af Kim Buus, idet det er oplyst, at Bodil Jensen alligevel ikke har noget ønske om, at der sker trærydning på hendes ejendom. Begrundelsen for den meddelte delvise dispensation fremgår af afsnittet nedenfor om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund.

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1949 om fredning af arealer ved Sønderup Å, der har til formål at bevare arealerne i deres daværende tilstand og med bestemmelse om, at beplantning med træer og buske må foretages til bevaring af eksisterende bevoksning, dog således at løvtræarealer kun tillades genplantet med løvtræer.

Videre hedder det bl.a.:

”...

De træbevoksede arealer, herunder krattene, bevares som sådanne. Hugst må finde sted til ejendommens eget forbrug og kun i forsvarlig omfang, hvilket påses af fredningsnævnet. Ejerne har ret til at lade heste og kreaturer græsse i samme omfang som hidtil.

...”

Kommunen anfører i ansøgningen om baggrunden for det ansøgte:

” ...

Bortset fra oprydning efter et stormfald i 2005, så er der ikke fældet eller fjernet træer i skoven i mindst 40 år, og der har ikke været afgræsning med dyr. Det har medført, at det nu er en sluttet mørk skov, hvor egene er ved at blive skygget bort. En del ege er allerede døde og andre er væltet. Der findes ikke nye egetræer, der er yngre end ca. 40 år. For at genoprette tilstanden som ønsket med fredningskendelsen fra 1949, så er der behov for at foretage rydning af træer svarende til mindst 40 års hugst til eget forbrug, som tilladt med fredningskendelsen. For at

sikre mod tilgroning med uønskede arter, så vil Kim Buss ansøge MST om tilladelse til skovgræsning i fredskov, og han vil få sat hegn omkring skoven.

...”

Kommunen oplyser, at man er enige med Kim Buus om omfanget af tynding af egetræer og fjernelse af uønskede træarter, bævreasp, ahorn, bøg og birk og om at sælge effekterne.

Videre vurderer kommunen under henvisning til, at området er omfattet af Natura 2000, område 15, og at skoven er udpeget som habitat naturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, at den ønskede hugst og efterfølgende afgræsning er nødvendig for at bevare naturtypen, og få den i gunstig bevaringsstatus. Da der kun foretages tynding, vurderes det yderligere, at det ansøgte ikke vil have negativ indflydelse på bilag IV-arter eller fredede arter.

I mail af 17. oktober 2022 uddybes oplysningerne om, at det meste af skoven er kortlagt som habitat-naturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, og dette er markeret med grøn signatur på kortbilag, der vedlægges. I hæftet Danske Naturtyper i det Europæiske Natura 2000 netværk fremgår det: Naturtypen har ofte været skov fra gammel tid, benyttet til hugst og græsning. Sådan benyttelse er ofte vigtig for at sikre naturtypen.

Herudover anføres:

”....

Der kan forekomme spidssnudet frø og odder langs Sønderup Å. Spidssnudet frø yngler i vandhuller og kravler på land efter yngletiden. De bliver normalt i nærområdet omkring vandhullet. Odder er fortrinsvis nataktiv. Det vurderes derfor ikke, at skovarbejdet vil kunne have negativ indflydelse på de to arter.

I Dansk Pattedyrsatlas fra 2007, er der kun angivet 3 – 4 arter flagermus fra området. Der er imidlertid registreret yderligere 6 arter flagermus i forbindelse med forundersøgelser til vindmølle projekter på Thorup sletten og i Nørrekær Enge.

Vand- og dam flagermus kan yngle i hule træer, mens de typisk overvintrer i kalkgruber om vinteren. De findes således ikke i området i vinterhalvåret, hvor træfældning finder sted.

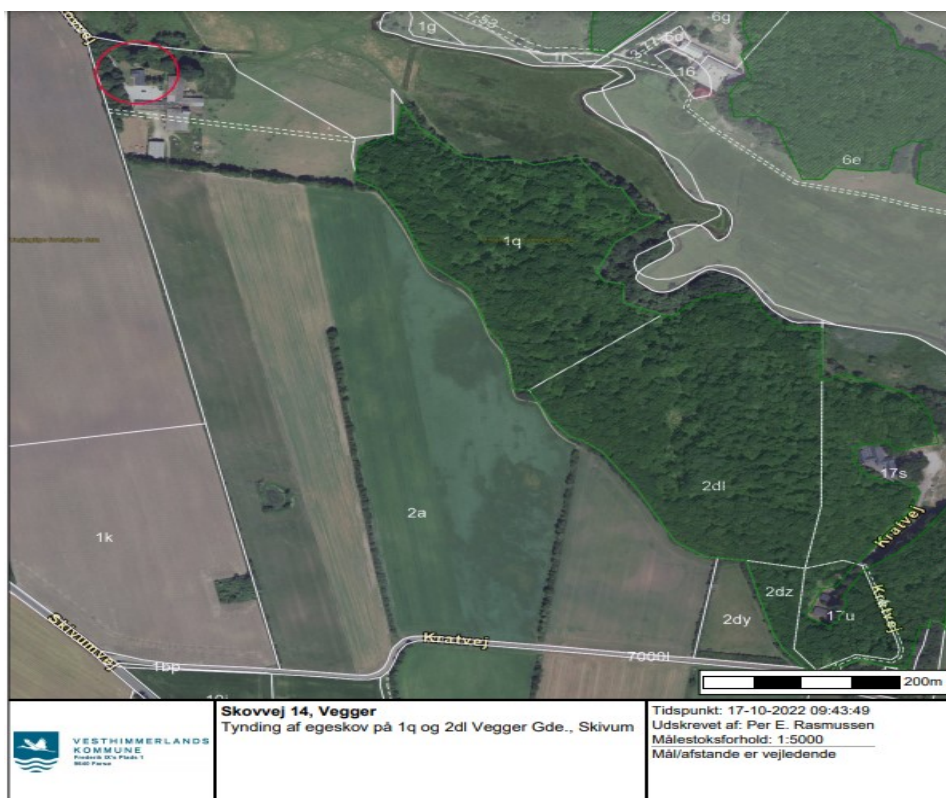
Brun-, dværg- og troldflagermus kan både yngle og overvintere i hulheder i træer. Det er således vigtigt, at træer med hulheder ikke berøres af skovarbejdet.

De øvrige flagermusarter er i Danmark tilknyttet bygninger.

Da der kun foretages tynding, og det er de mest rette egetræer, der ønskes fjernet, er det min vurdering, at det ansøgte ikke truer arternes økologiske rum, og det vil ikke have negativ indflydelse på Bilag IV - eller fredede arter.

....”

Nedenfor ses kortbilag vedrørende de to ejendomme.



Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på besigtigelse den 30. januar 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det ministerielt udpegede medlem Poul Roesen og det kommunalt udpegede medlem Jens Lauritzen. For Vesthimmerlands Kommune mødte Per Egge Rasmussen. Bodil Jensen var mødt ved ægtefællen Helge Jensen. Kim Buus var mødt.

Ved en gennemgang af arealerne var det tydeligt, at de eksisterende egetræer mange steder stod for tæt dels i forhold til hinanden, lige som der konstateredes forskellig uønsket opvækst. Det viste sig videre, at der kom så lidt lys til skovbunden, at det umiddelbart ikke ses muligt, at der kan komme opvækst fra bunden med den nuværende tilstand.

Kim Buus oplyste, at han ønsker tynding i skoven en gang for alle og med bevarelse af navnlig de krogede ege med en passende afstand mellem dem. Han vil søge Miljøstyrelsen om tilladelse til hegning til skovafgræsning med får.

Helge Jensen oplyste, at hans ægtefælle ikke har nogen særlig interesse i en fældning af bevoksning på sin ejendom. Han påviste det naturskønne lavtliggende område, der er omkranset af ligeledes naturskønne skrænter og udtrykte særlig, at han anser det vigtigt for bevarelsen af områdets tilstand og udseende, at der i hvert fald sker friholdelse for fældning af en bræmme på ca. 10 meter af den bestående bevoksning langs med åen.

Sagen blev drøftet, og fredningsnævnet tilkendegav, at det vil se positivt på tilladelse til fældning af for tætte samt uønskede træarter på Kim Buus' ejendom. For så vidt angår egne opfordrede nævnet til, at ansøger indhenter en udtalelse fra en uvildig skovfoged med en vurdering af behovet for fældning/tynding i bevoksningerne.

Det blev drøftet som en mulighed, at der skal være en afstand på 10 meter mellem de træer, der ikke skal fældes. Det er under alle omstændigheder vigtigt, at der efter fældning er et så betydeligt antal træer tilbage, særlig ege, at der kan ske selvsåning af nye træer.

Med hensyn til afgræsning med får tilkendegav fredningsnævnet, at der ikke ses at være noget problem i at afgræsse med får, der må antages i langt mindre grad end heste og kreaturer at belaste området. Jens Lauritzen henledte dog opmærksomheden, at det virker problematisk at lade afgræsse med får, der som udgangspunkt spiser alt, der spirer frem, når hensigten er at fremme selvsåning af nye træer.

Kim Buus bemærkede, at overordnet afhænger dette af det græsningstryk, der bliver. Han vil overveje, hvilket antal får området vil kunne bære, og vil fremkomme med overslag over dette. Dette kan måske også bedømmes af den fagkyndige.

Fredningsnævnets formand bemærkede, at det efter den skete besigtigelse må anses tvivlsomt, hvorvidt der kan ske træfældning og flytning af fældede stammer på de lavereliggende områder og på skrænterne uden at forvolde en større skade på landskabet. Han ønskede endvidere præciseret hvilke hegn, der ønskes opsat omkring Kim Buus' arealer.

Kim Buus anførte, at han i givet fald manuelt kan foretage fældning på de udsatte steder.

På forespørgsel fra Helge Jensen præciserede fredningsnævnets formand, at der ikke ved skete ansøgning er lagt op til, at der skal fældning på Helge Jensens ægtefælles ejendom, såfremt denne ikke ønsker dette. Det er således ud fra ansøgningen helt frivilligt, om denne lodsejer ønsker at tilslutte sig ansøgningen eller ønsker at bevare den nuværende tilstand uændret. Det fremgik, at denne lodsejer ikke har ønske om fældning på sin ejendom.

Sagen blev herefter udsat på følgende:

- Ansøger vil fremsende en uvildig fagkyndig erklæring angående den mest hensigtsmæssige afstand mellem de bestående træer, såfremt der skal ske en effektiv selvsåning. Hvis muligt, ønskes også en vurdering af hvilken fårebestand, området kan bære, hvis der skal foregå den nødvendige selvsåning af særlig eg.
- Ansøger vil fremsende en detaljeret plan for, hvorledes han vil foretage fældning uden at skade de naturskønne områder, herunder særlig de lavereliggende områder og skrænterne.
- Ansøger vil nærmere redegøre for, hvorledes hegningen af hans areal skal ske.
- Per Egge Rasmussen vil fremsende fotos af området så tæt på tidspunktet for fredningen i 1949, som det er muligt.

Efterfølgende har nævnet fra Vesthimmerlands Kommune modtaget udsnit af luftfotos fra 1945 fra Danmarks Arealinformation og 1954 fra Nordjyllands Korttjeneste. Der er mindre områder, der den gang var mere åbne, men overordnet fremtræder området på kortene på samme måde som i dag.

Yderligere er modtaget et notat udfærdiget af biolog Per Egge Rasmussen, Vesthimmerlands kommune, på baggrund af en samtale med skovfoged Erik Dalsgaard, NST Himmerland. Heri fremgår bl.a. de betragtninger, at det er "passende" med 30 blivende krogede ege pr. ha. De mest rette egestammer fjernes fra arealet (sælges), men en del krogede træer og trætoppe efterlades til naturligt henfald, lige som alle allerede døde og væltede træer efterlades til gavn for insekter og svampe.

Der er ingen garanti for fremspiring af nye egetræer, men især hvor der har været skyggetræer, kan der være bedre mulighed for fremspiring.

Videre anføres bl.a., at der er rigtig gode muligheder for genvækst af egetræer fra stødskud. Det vil kunne give det samme resultat som ny fremspiring. Mange oprindelige egekrat har været drevet som stævningsskove, hvor bønderne løbende har fældet træer og hasselbuske til brænde og gærder. Ved med års mellemrum eller løbende at fjerne nogle træer og hasselbuske holdes egekrattet ungt og i den med fredningskendelsen ønskede tilstand.

Der er videre betragtninger om, at bævreasp er en god biodiversitetsart, og at hassel hører også hjemme i egekrattet, men den er pt. meget dominerende. Det vil være fint at fjerne 2/3 nu. Derefter kan den resterende 1/3 af hasselbuskene skæres ned hen over en årrække, så der hele tiden er drift og fornyelse.

Bøg og ahorn er skygetræer, der på sigt vil kunne få egen til at forsvinde. De skal holdes nede.

Birk, gamle æbletræer og nogle få grantræer på arealet er ikke et problem. De sidstnævnte kan give føde og redskjul for en del fuglearter.

Det er ikke noget problem, at nogle områder gror kraftigt til i en periode, det vil give fødemulighed og skjul for fugle og dyr, men noget vil så skulle ryddes igen efter en årrække.

Fredningsnævnet har efterspurgt en egentlig fagkyndig erklæring, men er blevet oplyst om, at der ikke fremkommer yderligere.

Der er ikke fremkommet oplysninger om antallet af får, der agtes udsat, men mht. andre rejste spørgsmål har Kim Buus i brev af 7. februar meddelt bl.a. følgende:

”...

Under besigtigelsen ønskes der en redegørelse for hvordan man vil fjerne træer mest skånsomt og især fra de stejle skrænter og lavt fugtige områder.

Arbejdet vil ske på et tidspunkt med fast og tør undergrund, fældning sker med en såkaldt fælde ud køre maskine med lavt aftryk til skovbunden, de steder hvor maskinen ikke kan køre vil man håndfælde og trække hen til fast grund hvor ud køremaskinen kan få fat i træet.

Man ønskede også en beskrivelse af hegning omkring arealet.

Jeg ønske at hegne med cyclone net hegn 90 cm med en indvendig strømførende tråd så hegnet kan anvendes til både får og kvæg, der vil være et antal låger så det bliver nemt og komme ind og ud af hegnet.

Jeg har hegn i dag af samme type på flere af mine arealer som ikke er en hindring for råvildt, hare, fasaner, ræve.

”...

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealerne i Sønderup Ådal betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af

arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Det er ansøger, der har ansvaret for at oplyse sagen, herunder at undersøge, om der er yngle-/rasteområder (levesteder) for bilag IV-arter inden for det område, som dispensationen vedrører, og om disse områder påvirkes negativt. Er sagen ikke tilstrækkeligt oplyst, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation.

Miljøstyrelsen har i et generelt notat af 8. maj 2023 udsendt til alle fredningsnævn anført, at f.eks. begrebet yngelområde skal forstås bredt, således at det omfatter alle levesteder, der kan have indflydelse på reproduktion, herunder foderområder. Det er ikke tilstrækkeligt at se på tidligere registreringer, der skal foreligge aktuelle relevante undersøgelser, og det er underordnet, hvor mange individer af en bilag IV- art, der potentielt påvirkes.

Fredningsnævnet har ved sin besigtigelse konstateret, at en del af ansøgningsområdet først og fremmest i retning mod ådalen er lavtliggende og meget fugtigt. Det er af kommunen oplyst, at der kan forekomme spidssnudet frø og odder langs Sønderup Å. Spidssnudet frø yngler i vandhuller og kravler på land efter yngletiden og lever i de nærliggende områder. Fredningsnævnet kan ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger udelukke, at skovningsarbejde i de lavtliggende fugtige områder vil kunne have negativ indflydelse på de to arter.

Træfældning i de lavereliggende fugtige områder på Kim Buus' matrikel må derfor antages at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Der kan derfor ikke dispenseres hertil.

Kommunen har videre oplyst følgende om området,

- at der i Dansk Pattedyrsatlas fra 2007, er der kun angivet 3 – 4 arter flagermus fra området. Der er imidlertid registreret yderligere 6 arter flagermus i forbindelse med forundersøgelser til vindmølleprojekter på Thorup sletten og i Nørrekær Enge.

- at vand- og dam-flagermus kan yngle i hule træer, mens de typisk overvintrer i kalkgruber om vinteren. De findes således ikke i området i vinterhalvåret, hvor træfældning finder sted.

- at brun-, dværg- og troldflagermus kan både yngle og overvintrere i hulheder i træer. Det er således vigtigt, at træer med hulheder ikke berøres af skovarbejdet.

Fredningsnævnet må på dette grundlag lægge til grund, at der kan være betydelig risiko for at påvirke flere flagermusarters yngle- og eller overvintringsområder, hvilket vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3.

Her overfor står imidlertid, at skoven er udpeget som habitat naturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, og at den ønskede hugst og efterfølgende afgræsning har positiv betydning for at bevare naturtypen.

Fredningsnævnet finder efter en afvejning af disse hensyn, at der kan ske fældning af et større antal træer på de højereliggende skovområder på Kim Buus' ejendomsmatrikel. Fredningsnævnet finder, at der for dette område kan fældes med udgangspunkt i den afmærkning, der var foretaget forud for fredningsnævnets besigtigelse og – i mangel af anden autoritativ bedømmelse – med vejledning i de betragtninger, som er tillagt skovfoged Erik Dalsgaard, NST Himmerland.

I tvivlstilfælde bør Kim Buus rådføre sig med Vesthimmerlands Kommune som tilsynsmyndighed.

Det er en betingelse, dels at denne fældning sker uden for flagermusenes yngle- eller overvintringsperiode, dels at det nøje påses, at hule og henfaldne træer lades helt urørte.

Med den begrænsning, der ligger i det ovenfor anførte, kan fredningsnævnet herefter dispensere til den ansøgte fældning på Kim Buus' ejendom.

Idet fredningskendelsen tillader afgræsning ved kvæg, anser nævnet det ikke i strid med fredningen at udsætte får og meddeler tilladelse hertil.

Idet fredningsnævnet ikke har fået oplyst den optimale fårebesætning på det angivne areal, meddeler fredningsnævnet dispensation til udsætning af antal af får efter ejers skøn, men fastsætter en foreløbig dispensationsperiode på 3 år fra den 1. november 2023, således at fredningsnævnet senest den 1. november 2026 ud fra områdets fremtræden på nævnte tidspunkt skal tage stilling til, om dispensationen kan forlænges.

Det bemærkes, at det påhviler ansøger selv at indhente andre nødvendige tilladelser til projektet, herunder fra andre relevante myndigheder.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og

Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klage-gebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Jens Lauritzen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Vesthimmerlands Kommune, att. Per Egge Rasmussen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Vesthimmerland,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Vesthimmerland,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Bodil Jensen,
13. Kim Buus,
14. Niels Thordal-Christensen

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 3025 5459
mail:nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 12. oktober 2023

FN-29-2023: Ansøgning om udskiftning af 2 broer ved Højrisvej.

Fredningsnævnet har den 27. juli 2023 fra Rebild Kommune og Vesthimmerlands Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at udskifte 2 broer nord for Højrisvej på matr.nr. 4i Åstrup Gde., Veggerby og syd for Højrisvej på matr.nr. 4k Åstrup Gde., Veggerby, der ejes af Danmarks Naturfond. Projektet er i samarbejde mellem lodsejer, Rebild og Vesthimmerlands Kommuner.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommene er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1946 og Overfredningsnævnets supplerende afgørelse af 9. december 1982 om fredning af arealer ved Sønderup Å, der for så vidt angår afgørelsen fra 1946 har til formål at bevare de i landskabelig henseende meget smukke partier omkring Sønderup Å ved Højris og med bestemmelse om at der ikke må opføres yderligere bebyggelse bortset fra de til landbrugets drift nødvendige bygninger, ligesom der ikke må anbringes boder, master eller lignende, der kan virke skæmmende. Afgørelsen fra 1982 angår alene bestemmelser om ændring af vandløbet, herunder opstemning, uddybning, regulering og udretning, må ikke finde sted, og anlæg af dambrug m. v. er ikke tilladt.

Blandt andet følgende fremgår af ansøgningen:

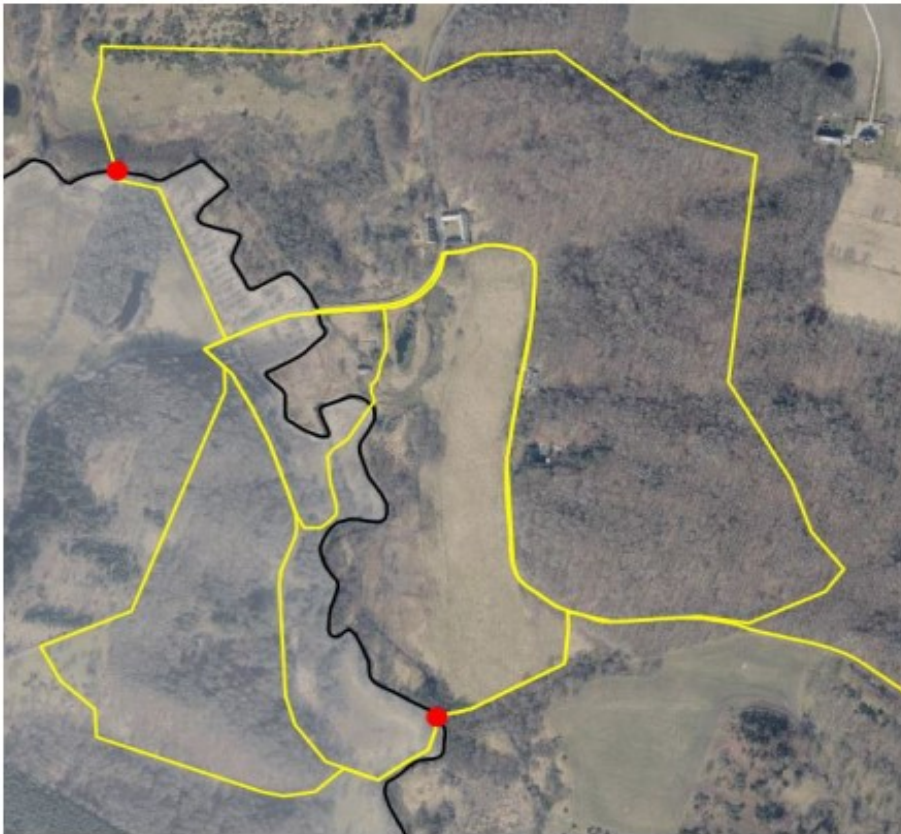
”... Broerne er i dag i så dårlig stand at de af sikkerhedsmæssige årsager er afspærrede for færdsel. Dette besværliggør offentlighedens adgang til området, da de gennemgående vandruter krydser Sønderup Å to steder (se vedhæftede billeder fra 2020). Kommunerne og Danmarks Naturfond ønsker at udskifte broerne med en anden type bro, der dels kan fungere som kreaturbro og dels som gangbro for gående over vandløbet. Denne type bro vil ligeledes være mere neutral i landskabet da de bliver lavere end de nuværende ret høje broer.

Broen nord for Højrisvej er placeret på matr.nr. 4i Åstrup Gde., Veggerby.

Broen syd for Højrisvej er placeret på matr.nr. 4k Åstrup Gde., Veggerby.

Beskrivelse af broer:

- Broerne er 10 meter lange og 2,5 meter bredde.
- Broerne dimensioneres med en nytte last på 500kg/m².
- Broerne er til gående færdsel og er derudover dimensioneret for passage for kreaturer.
- Broernes konstruktion vil være svagt buet og holdes nært terrænet.
- Broerne udføres i træ (sandsynligvis FSC certificeret tropisk hårdtræ).
- Broerne leveres med fundering, terrænværn og skridsikre strips.
- De gamle broer fjernes og bortskaffes...”.



Broerne er markeret med røde prikker, den gule streg markerer vandreruter i området.



Broen syd for Højrisvej



Broen nord for Højrisvej.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 4. oktober 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det statsligt udpegede medlem Poul Roesen og det kommunalt udpegede medlem for Rebild Kommune, Flemming Larsen og for Vesthimmerlands Kommune, Jens Lauritzen. For Rebild Kommune mødte Anja Daugbjerg Hansen og for Vesthimmerlands Kommune Per Egge Rasmussen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Michael Wulff.

Kommunen oplyste supplerende, at broerne er en del af Hærvejen, og vil blive noget lavere end de eksisterende, dog ikke lavere end grødeskæring er mulig. Også ved højvande, vil broerne være høje nok. Kommunens vandløbsmyndighed har godkendt projektet.

Danmarks Naturfredningsforening havde ingen bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealerne ved Højris Mølle betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier. Fredningsnævnet må efter sagens oplysninger lægge til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk.3.

På baggrund af sagens oplysninger om de nuværende broers tilstand, de ansøgte broernes materialer, beliggenhed og størrelse kan fredningsnævnet meddele dispensation til det ansøgte.

Det er en forudsætning, at udskiftningen sker på en årstid og på en måde, herunder med køreplader, så den forvolder mindst muligt aftryk i terrænet, og således at beskyttede naturtyper påvirkes mindst muligt.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne Afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Flemming Larsen,
3. Jens Lauritzen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Rebild Kommune, att. Anja Daugbjerg Hansen,
6. Vesthimmerlands Kommune, att. Per Egge Rasmussen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Rebild,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Vesthimmerland,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Rebild,
12. Dansk Ornitologisk Forening, Vesthimmerland,
13. Dansk Botanisk Forening v/Flemming Thorning-Lund,
14. Friluftsrådet, centralt,
15. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
16. Danmarks Naturfond, att. Catrine G. Jensen.

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del,
Telefon 3025 5459.
Mail: nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 15. januar 2024

Vedr. FN-NJS-36-2023: Udskiftning af tag og opsætning af solceller på Højrisvej 48, Støvring.

Fredningsnævnet har den 5. september 2023 fra Rebild Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at udskifte tag og etablere solceller på taget af matr.nr. 4h Åstrup Gdr., Veggerby, beliggende Højrisvej 48, Støvring. Ansøgningen er indsendt af ejerne Anne-Sofie og Peter Forfang.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse, og har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1946 og Overfredningsnævnets afgørelse af 9. december 1982 om fredning af arealer ved Sønderup Å, der er tilstandsfredninger med bestemmelser om bl.a., at der ikke må opføres master eller andre skæmmende indretninger.

Rebild Kommune oplyser:

”...Der søges om udskiftning af tag og opsætning af solceller på 3 eksisterende staldlænger i tilknytning til stuehuset. Bygningerne er vurderet til høj bevaringsværdi kategori 2 i kommuneplanen.

Bygningerne er oprindeligt opført med stråtag, som sidenhen er udskiftet til bølgeeternit. Ejer ansøger om udskiftning til et stålpladetag, som ses på flere landbrugsbygninger fra før 1960. Det er kommunens vurdering, at stråtag vil passe bedst til bygningerne, men at stålplader som alternativ forbedrer bygningsudtrykket set i forhold til eksisterende forhold. Det er vores anbefaling, at man vælger en grålig nuance og undgår helt mørke farver som fx sort, da disse vil stå i for høj kontrast til eksisterende materialer i facaderne. Kommunen anbefaler at tagets eksisterende udformning og profil bevares, herunder taghældning og halvvalmede gavle.

Ansøger ønsker også at placere solceller på taget, hvor ansøger beskriver, at disse vil ligge mellem falsene i pladerne og på den måde vil synes integreret i tagfladen. Vores vurdering er, at valgte løsning vil være diskret indpasset i tagmaterialet og dermed ikke vil påvirke bygningernes bevaringsværdi...”

Ejerne anfører følgende:

”... EJENDOMMENS TILSTAND

Vores ejendom, som ligger i et fredet område, består af en hovedbygning fra 1884 i gule oprindelige mursten og stråtag på den ene side af Højrisvej samt en gårdsplads på den

anden side af vejen med tre staldlænger fra hhv. 1852 og 1901, opført i kløvede marksten. Hovedbygningen er gennemgribende renoveret indvendig. Stråtaget på denne bygning er 25 år gammelt og kan sandsynligvis holde mindst 5 år endnu.

De tre staldbygninger er alle klassificeret som bevaringsværdige i klasse 2, og taget på dem alle er i dårlig forfatning. Den ene staldbygning har en delvist sammenstyrtet ydervæg, som vi planlægger at renovere i år (vi har modtaget tilskud hertil fra Rebild Kommune). Der findes desuden en mindre tilbygning fra 1852, opført i samme stil med kløvede marksten. Denne bygning er ikke klassificeret, men udgør sammen med de tre længer et samlet harmonisk hele. Denne bygning er p.t. uden tag. Vi har nemlig i foråret nedtaget det gamle tag, da det - i modsætning til de øvrige tage - indeholdt asbest og ligesom de øvrige var i dårlig stand. Alle fire bygninger har så vidt vi ved oprindeligt været med stråtag, men har de sidste mange år haft eternittag bortset fra én tagflade, som er opført i ondulineplader (se vedlagte billede).

Se vedhæftede billeder, som giver et indtryk af ejendommen.

PLAN FOR RENOVERING AF TAG

Det bliver desværre for dyrt at lægge stråtag på alle bygningerne, og vi ønsker i stedet at udskifte de udtjente eternittage med ståltag. Metaltag er mere overkommeligt og har samtidig en væsentligt længere holdbarhed end eternit, hvilket er vigtigt af hensyn til miljøet og bæredygtigheden af projektet. Derudover finder vi også, at ståltaget (med det rette valg af farve og udformning) er pænere end eternit. Da eternit jo heller ikke er det oprindelige materiale, går vi ud fra at et andet alternativt materiale som stål vil være acceptabelt, så længe det samlede indtryk er mindst lige så pænt og harmonisk som eternit. Metaltagene fås i farver og udformning, som vi vurderer passer til bygningerne.

Vi ønsker samtidig at ansøge om tilladelse til at lægge solpaneler på det ene af de tre tage. Det drejer sig om den indre side (vendt ud mod gårdspladsen) af det nordlige tag, som er sydvendt og dermed bedst egnet til at producere lokal, fossilfri energi...”

Der søges om oplægning af pandeplader med Polymax-behandlingen, som er mat og har en garanteret holdbarhed på 30 år. Alternativt Max Coat med en garanti på hele 40 år, hvilket er mest bæredygtigt; men Max Coat er langt mere glansfuld og vi tænker, at den desværre nok er knap så pæn i forhold til omgivelserne...”

Det oplyses yderligere, at

”... pandepladerne (fås) i forskellige farver. Vi forestiller os en farve i det grå spektrum. Vi foretrækker klart en mørk nuance, helst grafitgrå, alternativt mørk silver eller antracitgrå. De mørkegrå nuancer passer efter vores mening til bygningerne og vil samtidig være mere diskrete i forhold til solpanelerne. Sort kan muligvis også fungere, mens vi nødig vil ud i de lysere grå farver. Sort vil danne større kontrast til bygningerne, mens en lys grå vil give en skarp kontrast i forhold til solpanelerne.

Vi bemærker i denne sammenhæng:

- 1) At den ydre sydvendte side af taget længst mod syd – som er den mest synlige af samtlige tagflader i landskabet – har en mørk farve. Denne tagflade var - i modsætning

til alle de andre tagflader - tydeligt mørkegrøn, da vi købte ejendommen tilbage i 1998, men er mere tiden blevet mere mørkegråt. Se vedlagte billede.

2) At udseendet på den del tagene, som vender indad mod gårdspladsen, har meget lille synlighed i landskabet. Mens den udvendige side af taget på to af længerne kan ses et stykke væk, ser man kun den indre side af tagene, når man står lige foran huset. Derfor er det muligvis mindre vigtigt i forhold til landskabsfredningen, om der er opsat solpaneler eller ej på et af de indre tage. (Den ydre side af det midterste tag er i øvrigt nærmest helt skjult, da det grænser op til skoven. Denne flade er dog meget skygget og ikke oplagt til solpaneler)..."

Nedenfor ses hovedhus og 2 af tre staldlænger:





Rebild Kommune oplyser i mail af 5. januar 2024 vedrørende Natura2000- og Habitatforhold følgende:

Natura 2000-vurdering:

Bebyggelsen er beliggende indenfor Natura 2000 område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Bebyggelsen ligger uden for kortlagte naturtyper ligesom den også ligger uden for arealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er ca. 10 meter fra bygningerne til nærmeste habitatnaturtype (9190 – stilk egekrat). Da projektet ikke omfatter fældning af træer, vurderes det ikke at have en negativ effekt på arter og naturtyper som findes på udpegningsgrundlaget for N2000-område nr. 15.

Bilag IV-arter:

Flere bilag IV-arter er registreret i området. Det drejer sig om flere arter af flagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, markfirben og løgfrø.

Det er Rebild Kommunes vurdering at projektet ikke påvirker yngle- og rasteområder for stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, markfirben og løgfrø

Det kan dog ikke udelukkes at flagermus bruger bygningerne til rastested. Der stilles derfor vilkår om at projektet skal påbegyndes i de tidsrum hvor flagermusene er mest uafhængige af bygninger, nemlig månedsskiftet april/maj eller august/september, på den er man garanteret hvis der skulle være flagermus der bruger bygningerne...”.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 18. december 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det statsligt udpegede medlem Poul Roesen og det kommunalt udpegede medlem Flemming Larsen. For Rebild Kommune mødte Anne Sofie Blegvad. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Michael Wulff. Ejerne Anne-Sofie og Peter Forfang var mødt.

Ejerne foreviste den del af ejendommen, der ønskes els renoveret tag, dels renoveret tag med integrerede solceller.

Ejerne kunne ikke udelukke, at der er flagermus på ejendommen.

Rebild Kommune oplyste, at den ekspert, som kommunen har til at afgive udtalelser om flagermus endnu ikke har kunnet bese bygningerne, men kommunen kunne godkende det ansøgte på vilkår, at det udføres med udgangspunkt i, at der er flagermus på ejendommen, og derfor udføres i månedsskiftene april/maj eller august/september, hvor flagermusene typisk ikke vil være på ejendommen.

Danmarks Naturfredningsforening havde ikke indsigelser imod det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer Sønderup Ådal betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier. Fredningsnævnet har efter den indhentede udtalelse fra Rebild Kommune vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre negativ påvirkning af Natura2000-områder eller dyre- og plantearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV. Fredningsnævnet må efter sagens oplysninger lægge til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk.3, jf. dog det vedrørende flagermus nedenfor anførte.

På baggrund af sagens oplysninger om det ansøgte, kan der herefter meddeles dispensation med udgangspunkt i, at der er flagermus på ejendommen, og det ansøgte kan derfor kun tillades udført ved månedsskifte april/maj eller august/september, hvor flagermus efter det oplyste typisk ikke vil være indendørs på ejendommen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Flemming Larsen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Rebild Kommune, att. Susanne Gregersen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Rebild,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Rebild,
9. Friluftsrådet, centralt,
10. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
11. Anne-Sofie og Peter Forfang.

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 3025 5459
mail:nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 23. februar 2024

FN-NJS-52-2023: Tynding af ege og anden bevoksning på matr.nr. 1q Vegger Gdr., Skivum.

Fredningsnævnet har den 19. december 2023 fra Vesthimmerlands kommune modtaget fornyet ansøgning om tilladelse til på matr.nr. 1q Vegger Gdr., Skivum, at foretage tynding af ege og rydning af sitkagran og andre ikke hjemmehørende træarter. Ejendommen tilhører Bodil Jensen, Skovvej 12, Vegger, og ansøgningen er indsendt gennem HedeDanmark.

Fredningsnævnets medlemmer har efter tidligere besigtigelse af arealerne samt efter foretagen høring behandlet sagen på skriftligt grundlag, og besluttet i det væsentlige at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 21. februar 1949 om fredning af arealer ved Sønderup Å, der har til formål at bevare arealerne i deres daværende tilstand og med bestemmelse om, at beplantning med træer og buske må foretages til bevaring af eksisterende bevoksning, dog således at løvtræsarealer kun tillades genplantet med løvtræer. Videre hedder det bl.a.: "... De træbevoksede arealer, herunder krattene, bevares som sådanne. Hugst må finde sted til ejendommens eget forbrug og kun i forsvarlig omfang, hvilket påses af fredningsnævnet. Ejerne har ret til at lade heste og kreaturer græsse i samme omfang som hidtil. ...".

Om baggrunden for det nu ansøgte anføres af ejeren, Bodil Jensen:

"... Der ønskes tyndning af matrikel 1q Vegger Gde, som er ejet af Bodil Jensen. Der er før søgt dispensation til tyndning på netop denne matrikel – sagsnummer: FN-NJS-54-2022. Der ønskes en tyndning, for at opretholde egekrattet, og give egetræerne mulighed for at forynge sig, da området pt er domineret af bævreasp og ær. Der ønskes også tynding af ege, dog kun ege som er flotte og rette, som ikke har samme biodiversitets potentiale som de krogede og lavt kronede. Der ønskes også rydning af sitkagran og andre ikke hjemmehørende nåletræer på matrikel Wegger Gde., Skivum 1t og Wegger Gde., Skivum 1a. Området bliver afgræsset med køer, og nåletræet skæmmer udsynet til Sønderup å...".

Kommunen anførte i ansøgningen om baggrunden for det ansøgte under NJS-54-2022 vedrørende den tilgrænsende ejendom:

"... Bortset fra oprydning efter et stormfald i 2005, så er der ikke fældet eller fjernet træer i skoven i mindst 40 år, og der har ikke været afgræsning med dyr. Det har medført, at det nu er en sluttet mørk skov, hvor egne er ved at blive skygget bort. En del ege er allerede døde og andre er væltet. Der findes ikke nye egetræer, der er yngre end ca. 40 år. For at genoprette tilstanden som ønsket med fredningskendelsen fra 1949, så er der behov for at foretage rydning af træer svarende til mindst 40 års hugst til eget forbrug, som tilladt med fredningskendelsen.

For at 2 sikre mod tilgroning med uønskede arter, så vil Kim Buss ansøge MST om tilladelse til skovgræsning i fredskov, og han vil få sat hegn omkring skoven. ...”

Videre vurderede kommunen i den førnævnte sag:

”...under henvisning til, at området er omfattet af Natura 2000, område 15, og at skoven er udpeget som habitat naturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, at den ønskede hugst og efterfølgende afgræsning er nødvendig for at bevare naturtypen, og få den i gunstig bevaringsstatus. Da der kun foretages tynding, vurderes det yderligere, at det ansøgte ikke vil have negativ indflydelse på bilag IV-arter eller fredede arter. I mail af 17. oktober 2022 uddybes oplysningerne om, at det meste af skoven er kortlagt som habitatnaturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, og dette er markeret med grøn signatur på kortbilag, der vedlægges. I hæftet Danske Naturtyper i det Europæiske Natura 2000 netværk fremgår det: Naturtypen har ofte været skov fra gammel tid, benyttet til hugst og græsning. Sådan benyttelse er ofte vigtig for at sikre naturtypen...”.

Herudover anførtes:

”.... Der kan forekomme spidssnudet frø og odder langs Sønderup Å. Spidssnudet frø yngler i vandhuller og kravler på land efter yngletiden. De bliver normalt i nærområdet omkring vandhullet. Odder er fortrinsvis nataktiv. Det vurderes derfor ikke, at skovarbejdet vil kunne have negativ indflydelse på de to arter. I Dansk Pattedyrsatlas fra 2007, er der kun angivet 3 – 4 arter flagermus fra området. Der er imidlertid registreret yderligere 6 arter flagermus i forbindelse med forundersøgelser til vindmølle projekter på Thorup sletten og i Nørrekær Enge. Vand- og dam flagermus kan yngle i hule træer, mens de typisk overvintrer i kalkgruber om vinteren. De findes således ikke i området i vinterhalvåret, hvor træfældning finder sted. Brun-, dværg- og troldflagermus kan både yngle og overvintere i hulheder i træer. Det er således vigtigt, at træer med hulheder ikke berøres af skovarbejdet. De øvrige flagermusarter er i Danmark tilknyttet bygninger. Da der kun foretages tynding, og det er de mest rette egetræer, der ønskes fjernet, er det min vurdering, at det ansøgte ikke truer arternes økologiske rum, og det vil ikke have negativ indflydelse på Bilag IV - eller fredede arter”



Ovenfor ses det nu ansøgte areal tæt på matr.nr. 2dl smst.



Ovenfor ses med rød farve projektområdet for tynding og den sorte farve som afgrænser lodsejers ejendom.

HedeDanmark har den 13. februar 2024 supplerende fremsendt følgende oplysning om beskrivelse af området og projektet:

”...

Beskrivelse af område:

Området er beliggende på en nordvendt skråning, området er udpeget egekrat, habitatnatur og indgår i fredningen langs Sønderup å. Der står mange ege i bevoksningen, som man forbinder med egekrat ege, det er disse ege som skal findes frem. Der er med tiden kommet en del indvandring af bævreasp, hassel, frugttræer og ahorn. Det oprindelige egekrat er derfor i tilbagegang, da de nye arter med tiden bliver mere og mere dominerende.

Hvilke foranstaltninger bruges der for at beskytte naturværdierne? For at skåne jordbunden vil der blive brugt bærende bånd, som gør at maskinens marktryk udlignes betragteligt. Der vil blive brugt faste kørespor, så man kun belaster jorden få steder. Hvis der på arbejdsområdet findes våde lavninger/skrænter, vil der blive brugt skovarbejder, så maskinen ikke laver skade disse steder. Der vil blive tyndet for det mest krogede egetræer, da det er de ege som rummer mest biodiversitets potentiale, og samtidigt er de ege som hører hjemme i ege krat. Der vil derfor blive tyndet i egetræerne, hvor de pæneste ege fjernes, så vil der blive reduceret i bævreasp og ahorn. Der står en del frugttræer på projektområdet, dem vil vi lade stå til vildtet.

Stamtallet vil blive reduceret til 35-40 træer pr. ha, så der bliver mulighed for hassel opvækst samt selvforryngelse i egetræerne. Et kendetegn for egekrat er den lysåbne naturstruktur, som der også på dette projekt efterstræbes...”.

Danmarks Naturfredningsforening var indkaldt i den tidligere tilsvarende sag, der angik Bodil Jensens nabo, men fremkom ikke med bemærkninger. Foreningen er i denne sag meddelt svarfrist til 9. februar 2024, men er heller ikke i denne sag fremkommet med bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealerne i Sønderup Ådal betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Det er ansøger, der har ansvaret for at oplyse sagen, herunder at undersøge, om der er yngle-/rasteområder (levesteder) for bilag IV-arter inden for det område, som dispensationen vedrører, og om disse områder påvirkes negativt. Er sagen ikke tilstrækkeligt oplyst, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation. Miljøstyrelsen har i et generelt notat af 8. maj 2023 udsendt til alle fredningsnævn anført, at f.eks. begrebet yngelområde skal forstås bredt, således at det omfatter alle levesteder, der kan have indflydelse på reproduktion, herunder foderområder. Det er ikke tilstrækkeligt at se på tidligere registreringer, der skal foreligge aktuelle relevante undersøgelser, og det er underordnet, hvor mange individer af en bilag IV- art, der potentielt påvirkes.

Vesthimmerlands Kommune har fremsendt en detaljeret gennemgang af de berørte naturværdier, hvilken nu er suppleret med en redegørelse fra HedeDanmark.

Fredningsnævnet kan som i den tidligere sag af hensyn til spidssnudet frø og odder ikke give tilladelse til rydning i det omfang, at skovningsarbejde udføres i lavtliggende fugtige områder med skadevirkning til følge. Nævnet anser det dog på grundlag af Hede Danmarks redegørelse sandsynliggjort, at arbejdet i alt væsentligt vil kunne udføres uden sådan skadevirkning.

Kommunen har videre tidligere oplyst følgende om området,

- at der i Dansk Pattedyrsatlas fra 2007, er der kun angivet 3 – 4 arter flagermus fra området. Der er imidlertid registreret yderligere 6 arter flagermus i forbindelse med forundersøgelser til vindmølleprojekter på Thorup sletten og i Nørrekær Enge.
- at vand- og damflagermus kan yngle i hule træer, mens de typisk overvintrer i kalkgruber om vinteren. De findes således ikke i området i vinterhalvåret, hvor træfældning finder sted.
- at brun-, dværg- og troldflagermus kan både yngle og overvintrere i hulheder i træer. Det er således vigtigt, at træer med hulheder ikke berøres af skovarbejdet.

Fredningsnævnet må på dette grundlag lægge til grund, at der kan være betydelig risiko for at påvirke flere flagermusarters yngle- og eller overvintringsområder, hvilket vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3.

Heroverfor står imidlertid, at skoven er udpeget som habitat naturtype 9190 Stilkegeskov og krat på mager sur bund, og at den ønskede hugst har positiv betydning for at bevare naturtypen.

Fredningsnævnet finder efter en afvejning af disse hensyn, at der på samme måde som tilladt i den tidligere sag, kan ske en kontrolleret tynding med det formål at opretholde egekrattet, og give egetræerne mulighed for at forynge sig. Dette arbejde kan omfatte rydning af ikke-hjemmehørende vækster, herunder også sitkagran og andre ikke hjemmehørende nåletræer samt tynding af ege, dog kun af nyere ege, som er flotte og rette, som ikke har samme biodiversitetspotentiale som de mere krogede og lavt kronede. Videre bør der lægges særlig vægt på, om træerne kan være egnede som yngle- eller levested for flagermus. Sådanne træer skal lades urørte.

Det er desuden en betingelse, at fældning sker uden for flagermusenes yngle- eller overvintringsperiode.

I tvivlstilfælde bør Bodil Jensen rådføre sig med Vesthimmerlands Kommune som tilsynsmyndighed.

Med den begrænsning, der ligger i det ovenfor anførte, kan fredningsnævnet herefter dispensere til den ansøgte tynding og fældning på Bodil Jensens ejendom.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes

hus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Jens Lauritzen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Vesthimmerlands Kommune, att. Per Egge Rasmussen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Vesthimmerland,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Vesthimmerland,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Bodil Jensen,
13. HedeDanmark, att. Jonas Friis Thomsen.